

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

**DLA GMINY BIAŁA PISKA
NA LATA 2024-2030**

BIAŁA PISKA 2025

ZAMAWIAJĄCY:

**GMINA BIAŁA PISKA
UL.PLAC ADAMA MICKIEWICZA 25,
12-230 BIAŁA PISKA**

WYKONAWCA:

**GRUPA BST SP. Z O.O.
UL. MIECZYKÓW 12,
40-748 KATOWICE**

BST GRUPA
BADANIA · ANALIZY · EWALUACJE · AUDYTY

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	6
3. Podstawowe informacje o Białej Piskiej.....	7
3.1. Położenie	7
3.2. Uwarunkowania demograficzne	8
3.3. Gospodarka i rynek pracy	9
3.4. Pomoc społeczna.....	10
3.5. Budynki mieszkalne	11
3.6. Zabytki i atrakcje turystyczne	11
3.7. Parki i tereny zielone.....	12
3.8. Transport.....	12
3.9. Ochrona środowiska.....	12
4. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	14
4.1. Obszar rewitalizacji	14
4.2. Skrócone wyniki analizy wskaźnikowej	19
4.3. Podobszar Biała Piska I.....	21
4.5. Podobszar Drygały	31
4.1. Podsumowanie – potrzeby rewitalizacyjne	41
5. Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	42
6. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych	42
7. Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy	44
7.1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Biała Piska na lata 2016-2026.....	44
7.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biała Piska	47
7.3. Strategia Rozwoju Powiatu Piskiego 2013-2023	48
7.4. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego	49
7.5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego..	51
8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	53
8.1. Założenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	53
8.2. Lista przedsięwzięć podstawowych.....	56
8.3. Zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć.....	87
9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań.....	88

9.1. Zasada kompleksowości.....	88
9.2. Zasada koncentracji przestrzennej.....	88
9.3. Zasada komplementarności	89
9.4. Podsumowanie	99
10. Szacunkowe ramy finansowe.....	101
11. Mechanizmy włączenia interesariuszy.....	106
11.1. Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR.....	106
11.2. Sposób włączenia interesariuszy w procesie wdrażania GPR.....	111
12. System realizacji gminnego programu rewitalizacji.....	112
12.1. System zarządzania realizacją GPR.....	112
12.2. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR.....	115
12.3. Niezbędne zmiany w uchwałach.....	119
13. Ocena oddziaływania na środowisko.....	120
14. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	121
15. Spis map.....	123
16. Spis rysunków.....	123
17. Spis wykresów	123
18. Spis tabel.....	123

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska został opracowany, aby precyzyjnie zidentyfikować potrzeby w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych w sferze społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w gminie w celu dalszego przeznaczenia środków finansowych na działania w tym zakresie.

Celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wyznaczonego obszaru rewitalizacji poprzez wdrożenie programu rewitalizacji, dzięki którego możliwe będzie przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji wyznaczonych obszarów oraz polepszy jakość życia mieszkańców.

Niniejszy gminny program rewitalizacji stanowi wieloletni plan inwestycyjny, który uwzględnia działania w sferze społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Program opracowano zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Proces opracowania gminnego programu rewitalizacji poprzedzony został podjęciem uchwały nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska, uchwały nr V/24/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 24 lipca 2024 roku w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 r. oraz uchwały nr XCVIII/537/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska.

Prace zasadnicze nad przygotowaniem niniejszego dokumentu składały się z trzech etapów: przygotowania, diagnozowania, projektowania. Podczas diagnozowania posłużono się najbardziej aktualnymi dostępnymi danymi statystycznymi dotyczącymi sytuacji Gminy Biała Piska. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska, zawierająca analizę zjawisk kryzysowych stanowi element Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030.

Dołożono wszelkich starań, aby wytyczone cele i działania były spójne z dokumentami strategicznymi Gminy Biała Piska. Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o przeprowadzoną partycypację społeczną, obejmującą różnego rodzaju formy konsultacji społecznych. W konsultacjach społecznych aktywnie uczestniczyło szerokie grono interesariuszy procesu rewitalizacji, w tym w szczególności mieszkańcy Białej Piskiej, zwłaszcza obszaru rewitalizacji, przedsiębiorcy, reprezentanci organizacji pozarządowych, radni oraz przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej oraz jednostek podległych.

2. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Na potrzeby przygotowania niniejszego dokumentu przyjęto definicję rewitalizacji określoną w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, zgodnie z którą **rewitalizacja** to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego **obszarów zdegradowanych**, poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru i wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym również kulturowych). Jest to proces wieloletni, realizowany przez różnorodnych interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.), w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.¹

Stan kryzysowy charakteryzuje obszary, gdzie skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; musi występować przynajmniej jedno z wymienionych negatywne zjawisko ze sfery²:

- **gospodarczej** – niski poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
- **środowiskowej** – przekroczenia standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia;
- **przestrzenno-funkcjonalnej** – niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług, lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, deficyt lub niska jakość terenów publicznych;
- **technicznej** – m.in. degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2024 poz. 278)

² Ibidem

3. Podstawowe informacje o Białej Piskiej

3.1. Położenie

Gmina miejsko-wiejska Biała Piska położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie piskim. Siedziba gminy to miasto Biała Piska. Powierzchnia gminy zajmuje 420,14 km², co stanowi 23,65% powierzchni powiatu. W granicach gminy Biała Piska znajduje się 47 sołectw i 64 miejscowości wiejskie. Od północy gmina graniczy z gminą Orzysz (powiat piski, woj. warmińsko-mazurskie), od wschodu z gminami Ełk (powiat ełcki, woj. warmińsko-mazurskie), Prostki (powiat ełcki, woj. warmińsko-mazurskie) oraz Szczuczyn (powiat grajewski, województwo podlaskie), od zachodu z gminą Grabowo (powiat kolneński, województwo podlaskie), od południowego zachodu z gminą Kolno (powiat kolneński, woj. Podlaskie), natomiast od zachodu z gminą Pisz (powiat piski, woj. warmińsko-mazurskie).

Mapa 1. Granice powiatu piskiego

Źródło: <http://gminy.pl/powiaty/190.html>

W Białej Piskiej krzyżują się drogi krajowe i wojewódzkie:

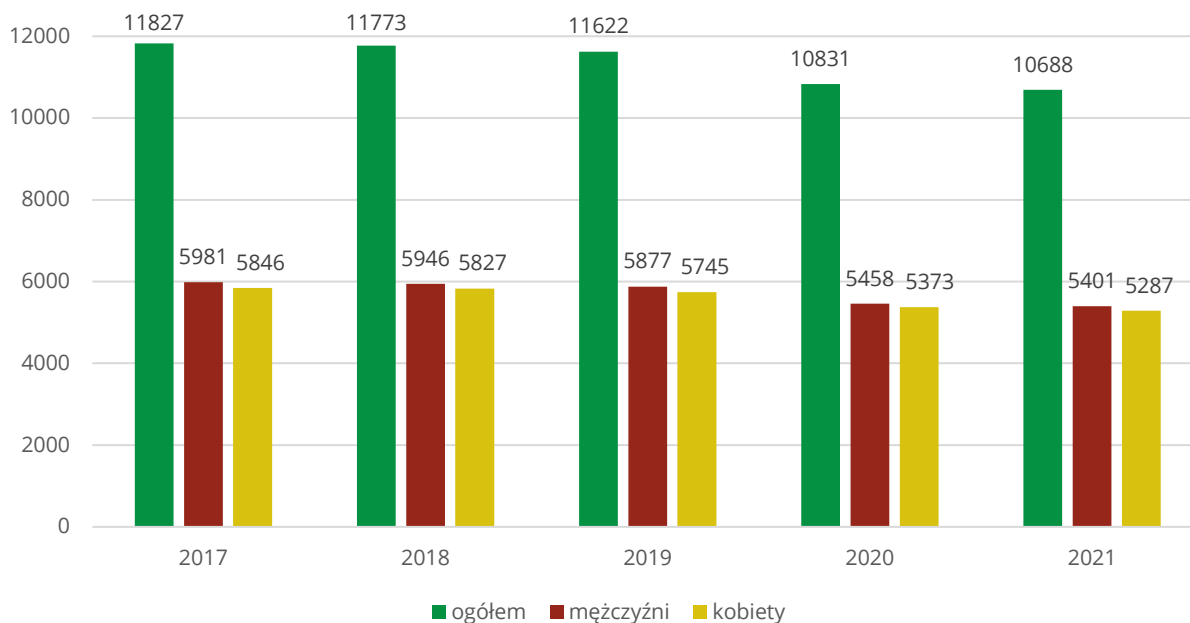
- 58 Olsztynek – Szczytno – Pisz – Biała Piska – Szczuczyn;
- 667 Biała Piska – Nowa Wieś Ełcka.

Przez gminę przebiega linia kolejowa nr 219 o przebiegu wschód – zachód, którą kursują pociągi osobowe na trasie Olsztyn Główny – Ełk, Białystok – Szczecin Główny. Przystanki kolejowe znajdują się w miejscowościach Kaliszki, Biała Piska, Drygały oraz Pogorzel Wielka.

3.2. Uwarunkowania demograficzne

Na koniec 2021 roku liczba mieszkańców gminy Biała Piska wynosiła 10 688. W latach 2017-2021 ludność gminy uległa zmniejszeniu o 1 139 osób (spadek o 9,6%), co obrazuje poniższy wykres. W stosunku do 2020 roku, w roku 2021 nastąpił spadek o 1,3%, z kolei w porównaniu do 2017 roku – o 9,6%. Liczba mężczyzn jest niewiele większa od liczby kobiet – kobiety stanowią 49,5% ogólnej liczby ludności (5 287), natomiast mężczyźni 50,5% (5 401).

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Biała Piska w latach 2017-2021

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Niekorzystne tendencje demograficzne wynikają z ujemnego przyrostu naturalnego, spowodowanego większą liczbą zgonów niż urodzeń. Pełne dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Ruch naturalny ogółem w gminie Biała Piska w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Liczba ludności	11 827	11 773	11 622	10 831	10 688	37 907 704
Urodzenia żywe	105	119	106	102	90	331 511
Zgony ogółem	122	127	128	137	156	519 517
Przyrost naturalny	-17	-8	-22	-35	-66	-188 006
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,84	10,11	9,06	9,39	8,36	8,73
Zgony na 1000 ludności	10,27	10,79	10,94	12,61	14,48	13,68
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-1,43	-0,68	-1,88	-3,22	-6,13	-4,95

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W latach 2017-2021 w Białej Piskiej liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym systematycznie malała. Wzrastała natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Taki rozkład danych świadczy o postępującym procesie starzenia się mieszkańców gminy. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 2. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Biała Piska w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	Polska 2021
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 278	2 253	2 166	2 161	2 068	6 938 395
Liczba osób w wieku produkcyjnym	7 616	7 543	7 436	6 646	6 566	22 527 338
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 933	1 977	2 020	2 024	2 054	8 614 678
Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	19,3	19,1	18,6	20	19,3	18,22
Udział % osób w wieku produkcyjnym	64,4	64,1	64	61,4	61,4	59,16
Udział % osób w wieku poprodukcyjnym	16,3	16,8	17,4	18,7	19,2	22,62

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Na przestrzeni lat 2017-2021 saldo migracji w gminie Biała Piska podlegało lekkim wahaniom, lecz stałym trendem była jego ujemna wartość. Najmniej korzystne, ujemne saldo migracji odnotowano w 2019 roku (-123 osoby), natomiast relatywnie najkorzystniejsze – w 2018 roku (-70 osoby). Na koniec 2021 roku saldo migracji wynosiło -92 osoby.

Tabela 3. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Biała Piska w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Zameldowania ogółem	99	154	110	110	112
Wymeldowania ogółem	186	224	233	212	204
Saldo migracji	-87	-70	-123	-102	-92

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

3.3. Gospodarka i rynek pracy

Gmina Biała Piska jest gminą typowo rolniczą, w której wiodącą funkcją gospodarki jest rolnictwo. Gmina jest słabo uprzemysłowiona. Obecnie w gminie Biała Piska jest zlokalizowany drobny przemysł spożywczy i drzewny.

Na przestrzeni lat 2017-2022 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Białej Piskiej wzrosła o 52 (9,4%). Na koniec 2022 roku ich liczba wynosiła 606, przy czym zdecydowanie największy udział miały mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające od 0-9 pracowników. W latach 2017-2022 ich liczba wyraźnie wzrosła. Zmniejszeniu uległa natomiast liczba małych firm, zatrudniających od 10 do 49 pracowników. Liczba średnich przedsiębiorstw nie uległa zmianie. Szczegółowe dane prezentuje kolejna tabela.

Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Biała Piska w latach 2017-2022 w podziale na wielkość zatrudnienia

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	554	552	576	588	595	606
0-9 pracowników (mikro)	533	533	558	570	578	589
10-49 pracowników (małe)	18	16	15	15	14	14
50-249 pracowników (średnie)	2	2	2	2	2	2
250-999 pracowników (duże)	1	1	1	1	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W 2022 roku liczba osób bezrobotnych w porównaniu do roku bazowego (2017) zmniejszyła się o 208 (30,2%). Delikatny wzrost, spowodowany najprawdopodobniej pandemią COVID-19, zauważyć można w 2020 roku. W 2022 roku liczba bezrobotnych kobiet była większa od liczby bezrobotnych mężczyzn.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych w gminie Biała Piska w latach 2017-2022

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bezrobotni ogółem	689	521	516	616	521	481
Bezrobotni mężczyźni	262	204	205	273	231	218
Bezrobotne kobiety	427	317	311	343	290	263
Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia	204	162	133	180	144	118
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia	207	156	180	193	168	154

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

3.4. Pomoc społeczna

Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym na terenie gminy Biała Piska na przestrzeni lat 2017-2021 jest znaczny spadek liczby gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Ich liczba zmniejszyła się z 700 do 447 gospodarstw (spadek o 253, tj. 36,1%). Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 6. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Biała Piska w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
Ogółem	700	586	530	464	447
Poniżej kryterium dochodowego	561	439	387	329	337
Powyżej kryterium dochodowego	139	147	143	135	110
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku					

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	1835	1502	1339	1135	1141
Poniżej kryterium dochodowego	1526	1152	986	800	851
Powyżej kryterium dochodowego	309	350	353	335	291

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

3.5. Budynki mieszkalne

W gminie Biała Piska w 2021 roku liczba budynków mieszkalnych wyniosła 1 650, a liczba mieszkań 3 691. Na przestrzeni lat 2017-2021 odnotowano wzrost ich liczby – w obu przypadkach o 53, co oznacza wzrost odpowiednio o 3,3% i 1,5%. W latach 2017-2020 (brak danych za 2021 rok) wzrosła także liczba mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne (za wyjątkiem gazu sieciowego). Pełne dane prezentuje kolejna tabela.

Tabela 7. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w Białej Piskiej w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Budynki mieszkalne	1 597	1 609	1 648	1 633	1 650
Mieszkania ogółem	3 638	3 650	3 658	3 646	3 691
Powierzchnia użytkowa mieszkań	235 600	237 202	238 304	241 869	245 739
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – wodociągi	3 455	3 467	3 475	3 489	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – ustęp spłukiwany	3 346	3 358	3 366	3 380	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – łazienka	3 270	3 282	3 290	3 304	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – centralne ogrzewanie	2 752	2 765	2 773	2 787	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne – gaz sieciowy	5	0	0	0	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

3.6. Zabytki i atrakcje turystyczne

Biała Piska posiada zabytki architektury i budownictwa, a do najważniejszych należą:

- ratusz wybudowany w końcu XVIII wieku;
- budynek stacji kolejowej z przełomu XIX i XX wieku;
- cmentarz wojenny, na którym pochowano żołnierzy rosyjskich walczących w czasie I wojny światowej oraz żołnierzy radzieckich poległych w 1945 roku;
- kościół pw. świętego Andrzeja Boboli, wybudowany w latach 1756–1763;
- wieża ciśnień.

Przez teren gminy przebiegają trzy szlaki rowerowe: Szlak Ułański, Szlak Aleją Lip oraz Czerwony szlak rowerowy. W jej granicach wyznaczony został obszar Natura 2000 o nazwie Ostoja Polygon Orzysz. Ponadto w gminie położone są:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich.

3.7. Parki i tereny zielone

W granicach gminy Biała Piska położony jest Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Dybowskich, Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich. W gminie zlokalizowany jest obszar Natura 2000 (Ostoja Polygon Orzysz). Na terenie gminy znajduje się 16 pomników przyrody oraz zarejestrowany jest jeden użytek ekologiczny.

3.8. Transport

Na przestrzeni lat 2018-2021 (brak danych za 2017 rok) liczba przystanków na terenie Białej Piskiej uległa zmniejszeniu (o 9).

Tabela 8. Liczba przystanków autobusowych w gminie Biała Piska w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba przystanków	27	18	18	18	18

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

3.9. Ochrona środowiska

W celu ułatwienia mieszkańcom gminy Biała Piska aplikowania o dofinansowanie w ramach Programu, w Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej został uruchomiony punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. Utworzenie Punktu jest realizacją zawartego porozumienia pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, a Gminą Biała Piska.

Dane liczbowe dotyczące przedsięwzięć z terenu Gminy Biała Piska realizowanych w ramach Programu „Czyste Powietrze” (stan na 31.12.2022 r.)³:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie: 97;
- Liczba zawartych umów o dofinansowanie: 75;
- Liczba zakończonych przedsięwzięć: 51;
- Sumaryczna kwota wypłaconych dotacji: 1 204 465,85 zł.

³ https://bip.bialapiska.pl/strona-3651-czyste_powietrze.html; dostęp 19.04.2023

Wg danych pochodzących z Bazy Azbestowej, w gminie Biała Piska masa zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych wynosi 3 136 640 kg, z czego unieszkodliwionych zostało 1 193 889 kg.

Tabela 9. Zestawienie statystyczne wyrobów zawierających azbest (w kg) w gminie Biała Piska

Wyszczególnienie	Masa
Zinwentaryzowane	3 136 640
Osoby fizyczne	2 732 646
Osoby prawne	403 994
Unieszkodliwione	1 193 889
Osoby fizyczne	1 135 977
Osoby prawne	57 913
Pozostałe do unieszkodliwienia	1 942 751
Osoby fizyczne	1 596 669
Osoby prawne	346 082

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl/>

4. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Celem niniejszej pogłębionej diagnozy jest kompleksowa ocena niekorzystnych zjawisk występujących na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych oraz identyfikacja potencjałów obszaru. Pogłębiona diagnoza opiera się na analizie wskaźnikowej, analizie danych zastanych oraz badaniu ilościowym przeprowadzonym wśród interesariuszy rewitalizacji.

W kolejnej części tego rozdziału przedstawiono analizę obszaru rewitalizacji, uwzględniając różne elementy: analizę danych zastanych (tj. ogólnego opisu podobszaru), analizę wskaźnikową przy wykorzystaniu danych statystycznych (wykorzystanych podczas etapu diagnozowania z uwzględnieniem ulic, na których występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk) oraz wyniki badania ilościowego. Podobnie jak w przypadku wyznaczania granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, analizy prowadzono w ramach pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Dzięki temu możliwe było zidentyfikowanie wszelkich problemów, określenie potrzeb rewitalizacyjnych oraz rozpoznanie potencjałów podobszarów rewitalizacji.

4.1. Obszar rewitalizacji

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Biała Piska został przyjęty uchwałą nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska. Z uwagi na zidentyfikowanie omyłek pisarskich w legendzie zamieszczonej w załączniku do ww. uchwały, podjęto uchwałę nr V/24/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 24 lipca 2024 roku w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale Nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska.

Delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dokonano przy uwzględnieniu podziału Gminy Biała Piska na jednostki analityczne. Należy zaznaczyć, iż analiza wskaźnikowa przeprowadzona została przy uwzględnieniu podziału obszaru wiejskiego na sołectwa i podziału miasta na wcześniej wskazane jednostki analityczne. Poniżej przedstawiono tabelę, która przedstawia podział Gminy Biała Piska na jednostki analityczne.

Tabela 10. Podział gminy na jednostki analityczne na potrzeby delimitacji i opracowania GPR

Lp.	Jednostka analityczna	Wykaz ulic/miejscowości/sołectw	Liczba mieszkańców
1.	Biała Piska I	I Marszałka RP Piłsudskiego, Kolejowa, Kościuszki, Łąkowa, Parkowa, Plac Adama Mickiewicza, Sienkiewicza, Targowa, Warszawska, Wąska, Zielona, Żeromskiego	1 274

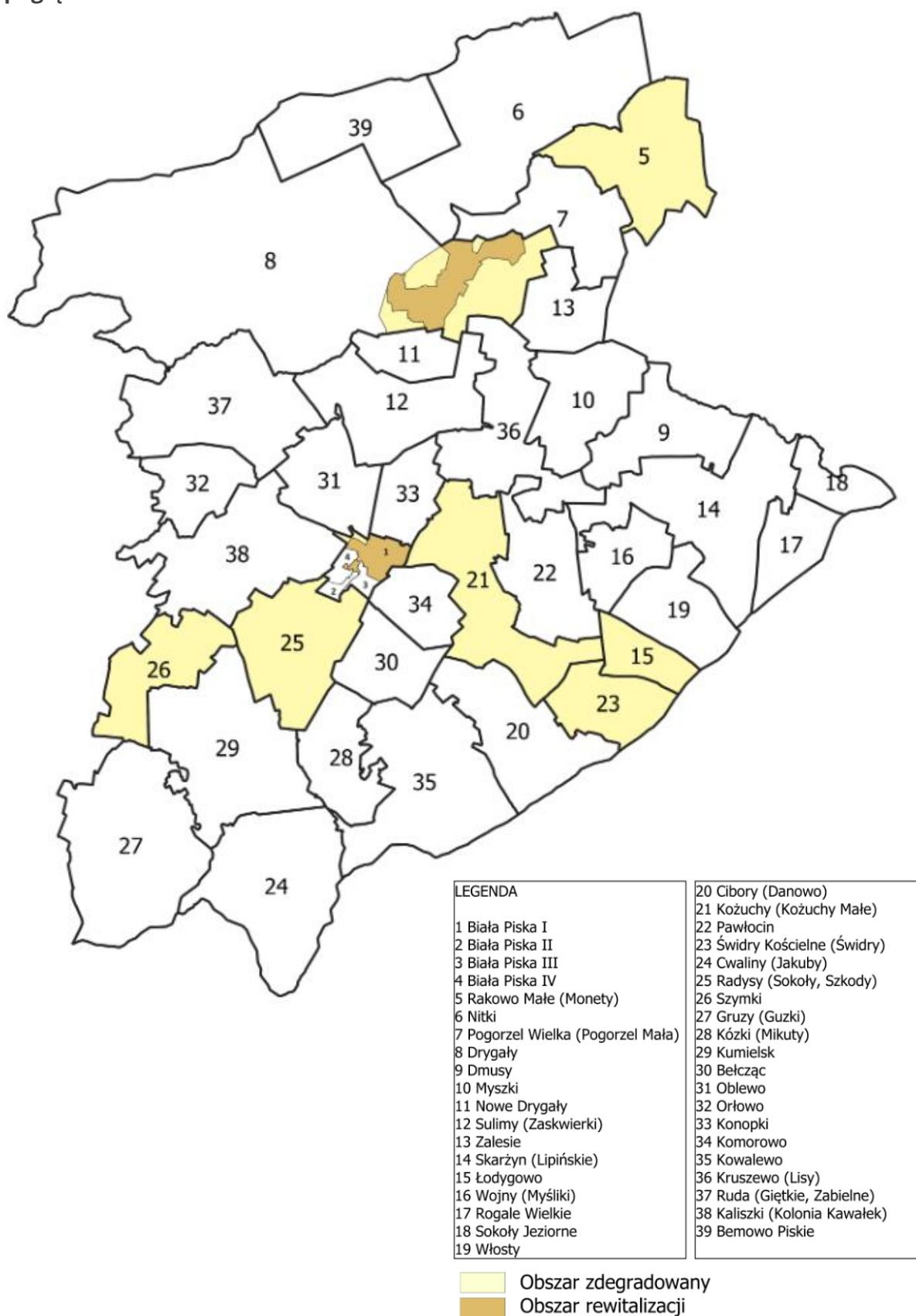
Lp.	Jednostka analityczna	Wykaz ulic/miejscowości/sołectw	Liczba mieszkańców
2.	Biała Piska II	Cicha, Konopnickiej, Polna, Różana, Słoneczna, Wiśniowa	567
3.	Biała Piska III	Dolna, Krótka, Sikorskiego, Słowackiego, Sportowa, Tatarska	618
4.	Biała Piska IV	Bolesława Prusa, Handlowa, Kajki, Mazurska, Moniuszki, Ogrodowa, Stefana Batorego, Warmińska, Witosa	1 327
5.	Rakowo Małe (Monety)	Monety, Rakowo Małe	295
6.	Nitki	Nitki	62
7.	Pogorzel Wielka (Pogorzel Mała)	Pogorzel Mała, Pogorzel Wielka	193
8.	Drygały	Drygały (Iłki, ulice: Grunwaldzka, Kolejowa, Kościelna, Kościuszki, Mickiewicza, Polna, Sienkiewicza, Szkolna, Targowa, Zielona)	1 331
9.	Dmusy	Dmusy	115
10.	Myszki	Myszki	98
11.	Nowe Drygały	Nowe Drygały	144
12.	Sulimy (Zaskwierki)	Sulimy (Dąbrówka Drygalska, Klarewo), Zaskwierki	192
13.	Zalesie	Zalesie	146
14.	Skarżyn (Lipińskie)	Lipińskie, Skarżyn	176
15.	Łodygowo	Łodygowo	74
16.	Wojny (Myśliki)	Myśliki, Wojny	82
17.	Rogale Wielkie	Rogale Wielkie	83
18.	Sokoły Jeziorne	Sokoły Jeziorne	78
19.	Włosty	Włosty	191
20.	Cibory (Danowo)	Cibory, Danowo	146
21.	Kożuchy (Kožuchy Małe)	Kožuchy (Rolki), Kożuchy Małe	211
22.	Pawłocin	Pawłocin	87
23.	Świdry Kościelne (Świdry)	Świdry, Świdry Kościelne	210
24.	Cwaliny (Jakuby)	Cwaliny (Cwalinki), Jakuby	90
25.	Radysy (Sokoły, Szkody)	Radysy, Sokoły, Szkody (Szkody-Kolonia), Szkody ul. Słoneczna	275

Lp.	Jednostka analityczna	Wykaz ulic/miejscowości/sołectw	Liczba mieszkańców
26.	Szymki	Szymki	108
27.	Gruzy (Guzki)	Gruzy (Grodzisko), Guzki	83
28.	Kózki (Mikuty)	Kózki, Mikuty (Długi Kąt)	100
29.	Kumielsk	Kumielsk (Kukły)	267
30.	Bełcząc	Bełcząc	151
31.	Oblewo	Oblewo	94
32.	Orłowo	Orłowo	134
33.	Konopki	Konopki (Kolonia Konopki)	115
34.	Komorowo	Komorowo	136
35.	Kowalewo	Kowalewo	175
36.	Kruszewo (Lisy)	Kruszewo, Lisy	166
37.	Ruda (Giętkie, Zabelne)	Giętkie, Ruda, Zabelne	164
38.	Kaliszki (Kolonia Kawałek)	Kaliszki (Zatorze), Kolonia Kawałek	225
39.	Bemowo	Bemowo (ulice: gen. Józefa Bema, Kwiatowa, Lipowa, Nowa, Pocztowa, Wojciecha Kętrzyńskiego)	1 053
Gmina Biała Piska			11 036

Źródło: „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska”, 2023

Głównym założeniem delimitacji obszaru rewitalizacji było wskazanie obszaru, na którym występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk oraz identyfikacja jego potencjałów. Na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wyznaczono w Gminie Biała Piska obszar rewitalizacji, który obejmuje dwie jednostki analityczne wyznaczone do celów delimitacji, mianowicie: Biała Piska I i Drygały.

Mapa 2. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Gminie Biała Piska – mapa pogładowa

Źródło: „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska”, 2023

Obszar rewitalizacji zamieszkuje 2 605 osób, co stanowi 23.60% ogółu populacji Gminy Biała Piska. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 68,30 km², co stanowi 16,26% ogółu powierzchni gminy⁴.

Tabela 11. Obszar rewitalizacji – wykaz ulic, liczba mieszkańców

Jednostka	Wykaz ulic*	Liczba mieszkańców [osoby]	Powierzchnia OR [km ²]
Biała Piska I	I Marszałka RP Piłsudskiego , Kolejowa, Kościuszki , Łąkowa, Parkowa, Plac Adama Mickiewicza , Sienkiewicza , Targowa , Warszawska , Wąska, Zielona, Żeromskiego	1 274	1,83
Drygały	Sołectwo Drygały – Drygały (Iłki), Sołectwo Drygały – Grunwaldzka , Sołectwo Drygały – Kolejowa, Sołectwo Drygały – Kościelna, Sołectwo Drygały – Kościuszki , Sołectwo Drygały – Mickiewicza , Sołectwo Drygały – Polna, Sołectwo Drygały – Sienkiewicza , Sołectwo Drygały – Szkolna, Sołectwo Drygały – Targowa, Sołectwo Drygały – Zielona	1 331	66,47
Obszar rewitalizacji suma		2 605 (23,60%)	68,30 (16,26%)
Biała Piska suma		11 036	420,14

Źródło: opracowanie własne

Ogólna charakterystyka i potencjały jednostek

- **Biała Piska I (miejski, wielofunkcyjny ośrodek gminny)** pełni następujące funkcje:
 - a. funkcję obsługi ludności i rolnictwa w granicach Miasta i Gminy Biała Piska oraz okolicznych gmin,
 - b. funkcję mieszkaniową dla ludności zamieszkującej na terenie miasta, zatrudnionej i obsługującej gminę,
 - c. funkcję obsługi przelotowego ruchu turystycznego,
 - d. funkcję usługowo-handlową.

W obrębie podobszaru zlokalizowane są ważne dla mieszkańców instytucje i obiekty: Urząd Miejski w Białej Piskiej, Komisariat Policji, dwie placówki bankowe, punkty usługowe i handlowe, restauracja, kościół.

- **Drygały (wieś o charakterze małomiasteczkowym)** wspomaga miasto Biała Piska w obsłudze ludności i rolnictwa, a ponadto pełni następujące funkcje:
 - a. funkcję mieszkaniową,
 - b. funkcję rolniczą,
 - c. funkcję usługowo-handlową dla zaspokojenia lokalnych potrzeb.

⁴ Obszar rewitalizacji obejmuje dwie jednostki analityczne tj. Biała Piska I i Drygały.

Na terenie podobszaru zlokalizowane są najważniejsze instytucje i obiekty dla mieszkańców: szkoła podstawowa, siedziba Nadleśnictwa Drygały, siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej w Drygałach, Sołeckie Centrum Kultury w Drygałach, ośrodek zdrowia, punkty usługowo-handlowe, zakład drzewny, stacja kolejowa.

Opinie interesariuszy:

W badaniu ankietowym interesariuszy rewitalizacji poproszono o wskazanie potencjałów obszaru rewitalizacji. Jako główne czynniki świadczące o potencjale obszaru rewitalizacji – jako całości – ankietowani wskazywali najczęściej następujące: stan środowiska naturalnego (48,8%), dostęp do szerokopasmowego Internetu (39,5%) oraz kapitał ludzki (37,2%).

Uwzględniając kryterium podobszaru wyniki były nieco bardziej zróżnicowane. W przypadku podobszaru Biała Piska I, najczęściej wskazywanymi potencjałami były: stan środowiska naturalnego (50,0%), dostęp do szerokopasmowego Internetu (43,8%) oraz bezpieczeństwo (37,5%). Z kolei w przypadku podobszaru Drygały, wskazywano najczęściej: infrastrukturę sportowo-rekreacyjną – place zabaw, boiska itp. (63,6%), kapitał ludzki – dużą liczbę mieszkańców w wieku produkcyjnym o wysokich kwalifikacjach (54,5%) oraz stan środowiska naturalnego (45,5%).

4.2. Skrócone wyniki analizy wskaźnikowej

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki analizy wskaźnikowej, którą zrealizowano na potrzeby diagnozy delimitacyjnej – zestawiono ze sobą wartość wskaźników dla obszaru rewitalizacji oraz dla całej gminy. Takie działanie umożliwi porównanie sytuacji w obszarze rewitalizacji na tle Gminy Biała Piska.

Tabela 12. Skrócone podsumowanie wyników analizy wskaźnikowej

Nazwa wskaźnika	Biała Piska I	Drygały	Gmina Biała Piska
SFERA SPOŁECZNA			
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1 tys. mieszkańców	178,18	196,84	172,35
Ubytek ludności w wyniku odpływu migracyjnego i zgonów na 1 tys. mieszkańców	51,02	48,08	45,67
Saldo migracji na 1 tys. mieszkańców	-16,48	-6,76	-2,81
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców.	15,70	36,06	19,75
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	3,14	4,51	1,72
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	12,56	8,26	12,87

Nazwa wskaźnika	Biała Piska I	Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	42,39	42,82	38,78
Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,7%	3,7%	3,52%
Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia na 1 tys. mieszkańców	10,99	5,26	9,42
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia na 1 tys. mieszkańców	16,48	18,03	13,59
Liczba przestępstw z 7 kategorii przestępstw na 1 tys. mieszkańców	13,34	15,03	12,41
Frekwencja wyborcza	54,46%	50,57%	52,24%
Liczba organizacji pozarządowych na 1 tys. mieszkańców	2,35	0,75	1,72
SFERA GOSPODARCZA			
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	76,14	40,57	46,94
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2021 roku) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	6,28	5,26	5,80
Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	31,5%	35,1%	32,0%
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNA			
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1 tys. mieszkańców	39,25	3,76	10,69
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 1 tys. mieszkańców	1,57	3,76	8,06
Dostępność terenów zielonych (rekreacyjnych) na 1 tys. mieszkańców	0,78	1,50	4,53
SFERA TECHNICZNA			
Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej	0,0%	100,0%	50,0%
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5)	3,40	3,50	3,20
SFERA ŚRODOWISKOWA			
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) na 1 tys. mieszkańców	23,30	57,57	176,04
Odsetek źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej	36,3%	42,5%	41,6%

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej tabeli zestawiono natomiast te dane wskaźnikowe ze sfery społecznej, które nie zostały ujęte w diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru

rewitalizacji. Stanowią one zatem pogłębienie diagnozy sytuacji na obszarze rewitalizacji w Gminie Biała Piska.

Tabela 13. Dane wskaźnikowe, które nie zostały ujęte w diagnozie delimitacyjnej

Wyszczególnienie	Biała Piska I	Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1 tys. mieszkańców	8,63	3,01	1,36
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	21,98	18,78	5,16
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1 tys. mieszkańców	0,78	1,50	0,27
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1 tys. mieszkańców	0,00	1,50	0,18
Liczba zasiłków stałych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	9,42	2,25	1,36
Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	103,61	153,27	34,80
Liczba zasiłków celowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	12,56	2,25	1,90
Liczba dożywień dzieci przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	18,84	2,25	2,27

Źródło: opracowanie własne

4.3. Podobszar Biała Piska I

Analiza negatywnych zjawisk

W ramach prowadzonej diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji dokonano analizy zjawisk negatywnych, w oparciu o dostępne dane statystyczne z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji. W procesie analizy w uzasadnionych przypadkach zachowano podział na poszczególne ulice, co pozwoliło w sposób szczegółowy scharakteryzować zjawiska negatywne i przypisać je do poszczególnych ulic, przedstawiając konkretne obszary wymagające interwencji.

SFERA SPOŁECZNA

W podobszarze Biała Piska I w sferze społecznej występuje koncentracja negatywnych zjawisk. W przypadku szesnastu wskaźników odnotowano przekroczenia ich wartości w stosunku do średniej wartości dla Gminy Biała Piska.

W podobszarze Biała Piska I obserwuje się niekorzystne trendy demograficzne. W rejonie tym wskaźnik dotyczący liczby osób w wieku poprodukcyjnym na 1 tys. mieszkańców wynosi 178,18 i jest wyższy od wartości dla całej gminy (172,35). Ponadto dostrzegalny jest większy niż w skali gminy ubytek ludności w wyniku odpływu migracyjnego i zgonów na 1 tys. mieszkańców (51,02 w stosunku do 45,67). Również w przypadku salda migracji na 1 tys. mieszkańców wartość wskaźnika w analizowanym podobszarze była niekorzystna i wynosiła -16,48, podczas gdy dla całej gminy osiągnął on wartość -2,81.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1 tys. mieszkańców	178,18	172,35
Ubytek ludności w wyniku odpływu migracyjnego i zgonów na 1 tys. mieszkańców	51,02	45,67
Saldo migracji na 1 tys. mieszkańców	-16,48	-2,81

Na 1 tys. mieszkańców podobszaru rewitalizacji przypada 42,39 osób bezrobotnych, podczas gdy w skali całej gminy wartość tego wskaźnika jest mniejsza i wynosi 38,78. Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym wynosi 3,70% – wskaźnik ten dla podobszaru rewitalizacji jest więc nieco większy niż w przypadku całej gminy (3,52%). Zjawisko długotrwałego bezrobocia szczególnie skoncentrowane jest m.in. w ciągu ulicy Targowej, Łąkowej i I Marszałka RP Piłsudskiego. Wskaźnik dotyczący liczby osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat przypadającej na 1 tys. mieszkańców podobszaru rewitalizacji wynosi 10,99 (w skali gminy: 9,42), natomiast w przypadku osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 r.ż. jest to 16,48 (w skali gminy: 13,59).

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba osób bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	42,39	38,78
Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,70%	3,52%
Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia na 1 tys. mieszkańców	10,99	9,42
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia na 1 tys. mieszkańców	16,48	13,59

Z pomocy społecznej w większym zakresie korzysta w szczególności grupa mieszkańców z niepełnosprawnościami. Na 1 tys. mieszkańców podobszaru rewitalizacji przypada 3,14 takich osób (wartość wskaźnika w skali gminy wynosi 1,72). Najmniej korzystna sytuacja w tym zakresie dotyczy m.in. ulic Parkowej, Kolejowej czy Żeromskiego. Może to zatem świadczyć o konieczności podjęcia odpowiednich działań w tym obszarze (np. likwidacja barier architektonicznych).

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	3,14	1,72

Podobszar rewitalizacji cechuje również znacząca liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Wskaźnik w podobszarze rewitalizacji wynosi 8,63, natomiast w skali gminy 1,36.

Mieszkańcy analizowanego obszaru korzystają z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w większym zakresie niż ma to miejsce w przypadku całej gminy. Z analizy wynika, że w podobszarze Biała Piska I wskaźnik liczby takich osób w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 21,98, natomiast w dla całej gminy 5,16.

Na teren analizowanego podobszaru przypada większa liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1 tys. mieszkańców. Wskaźnik ten na podobszarze rewitalizacji wynosi 0,78, podczas gdy w skali gminy jego wartość kształtuje się na poziomie 0,27.

Niekorzystna sytuacja dotyczy także liczby zasiłków stałych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców. Na podobszarze rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 9,42. Z kolei dla całej gminy wartość wskaźnika jest niższa i wynosi 1,36. Szczególnie niekorzystną sytuację odnotowano dla ulic: Kolejowej, Kościuszki i Żeromskiego.

Negatywnym zjawiskiem na podobszarze Biała Piska I jest również większa aniżeli w skali całej gminy liczba zasiłków okresowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców. W analizowanym podobszarze wskaźnik ten osiągnął wartość 103,61, podczas gdy w gminie Biała Piska kształtuje się na poziomie 34,8. Najgorzej ukształtowała się sytuacja w przypadku ulic: Żeromskiego, I Marszałka RP Piłsudskiego oraz Sienkiewicza.

Analizowany podobszar cechuje się również negatywnym zjawiskiem dotyczącym wyższej niż w skali gminy liczby zasiłków celowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców. W analizowanym podobszarze wskaźnik ten osiągnął wartość 12,56, natomiast w gminie Biała Piska wynosi 1,9. Najgorzej ukształtowała się sytuacja w przypadku ulic: Kolejowej, Żeromskiego i I Marszałka RP Piłsudskiego.

Z analizy wskaźnikowej wynika, że problematyczną kwestią w podobszarze rewitalizacji jest zjawisko dożywiania dzieci, gdzie liczba takich przypadków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 18,84. Dla porównania, w skali całej gminy wartość tego wskaźnika wynosi 2,27. Najtrudniejsza sytuacja występuje w ciągu ulicy: Żeromskiego i Kościuszki.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1 tys. mieszkańców	8,63	1,36
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	21,98	5,16
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1 tys. mieszkańców	0,78	0,27
Liczba zasiłków stałych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	9,42	1,36
Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	103,61	34,8
Liczba zasiłków celowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	12,56	1,9
Liczba dzieci, którym MGOPS przyznał pomoc w formie dożywiania na 1 tys. mieszkańców	18,84	2,27

Istotnym problemem w analizowanym podobszarze rewitalizacji jest liczba popełnianych przestępstw. Wskaźnik liczby przestępstw z 7 kategorii przestępstw na 1 tys. mieszkańców osiągnął wartość 13,34 na podobszarze rewitalizacji, natomiast w skali gminy jest korzystniejszy, gdyż wynosi 12,41. Szczególne nasilenie tego negatywnego zjawiska dotyczy ulic: Targowej, Żeromskiego, I Marszałka RP Piłsudskiego, Sienkiewicza i Placu Adama Mickiewicza (przy czym nie oznacza to, że sprawcami przestępstw są mieszkańcy tych ulic, lecz to, iż na tych ulicach odnotowano najwięcej przestępstw, a zatem relatywnie jest tam najmniej bezpiecznie).

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba przestępstw z 7 kategorii przestępstw na 1 tys. mieszkańców	13,34	12,41

Opinie interesariuszy:

Zdaniem respondentów, kluczowymi problemami w sferze społecznej w podobszarze Biała Piska I są przede wszystkim: bezrobocie (56,3%) i niski poziom integracji społecznej (40,6%). W dalszej kolejności wskazywano często na niewystarczający dostęp do usług medycznych – szpitali, przychodni lekarskich (37,5%), jak i na patologie społeczne – alkoholizm, narkomanie, przemoc w rodzinie (37,5%) oraz migracje mieszkańców (34,4%).

SFERA GOSPODARCZA

W analizie wskaźnikowej nie wykazano żadnych odchyień w sferze gospodarczej.

Opinie interesariuszy

W opinii badanych, główne problemy podobszaru Biała Piska I w sferze gospodarczej to: brak wystarczającej liczby miejsc pracy (71,9%), niski poziom przedsiębiorczości (65,6%) oraz brak wsparcia w tworzeniu własnej działalności gospodarczej (50,0%).

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej również obserwuje się występowanie negatywnych zjawisk. Przekroczenia wystąpiły w przypadku dwóch wskaźników w stosunku do ich średniej wartości dla gminy Biała Piska.

Negatywnym zjawiskiem w obszarze rewitalizacji jest mniejsza, aniżeli w skali całej gminy, liczba przystanków przypadających na 1 tys. mieszkańców. W analizowanym podobszarze wskaźnik ten wynosi 1,57, podczas gdy w gminie ogółem wynosi 8,06. Niekorzystna sytuacja dotyczy również dostępności terenów zielonych (rekreacyjnych) na 1 tys. mieszkańców. Dla podobszaru rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 0,78, z kolei w skali całej gminy wartość wskaźnika jest wyższa i wynosi 4,53. Oznacza to, że na terenie gminy Biała Piska, w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, przypada relatywnie więcej terenów zielonych aniżeli tylko na podobszarze rewitalizacji.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 1 tys. mieszkańców	1,57	8,06
Dostępność terenów zielonych (rekreacyjnych) na 1 tys. mieszkańców	0,78	4,53

Opinie interesariuszy:

W ocenie respondentów, w sferze przestrzenno-funkcjonalnej najważniejsze problemy podobszaru Biała Piska I to: niewystarczająca liczba miejsc parkingowych (59,4%), niewystarczająca i nie stanowiąca kompleksu komunikacyjnego infrastruktura ścieżek rowerowych (53,1%) oraz niewystarczająca liczba ciągów spacerowych dla pieszych wraz z infrastrukturą (37,5%).

SFERA TECHNICZNA

W podobszarze Biała Piska I odnotowano również niekorzystne zjawisko w sferze technicznej. W rejonie tym udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie takich budynków wynosi 0,0%, natomiast w skali całej gminy jego wartość osiągnęła 50,0%.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej	0,0%	50,0%

Opinie interesariuszy:

Zdaniem ankietowanych, główne problemy sfery technicznej w podobszarze Biała Piska I to: zły/niewystarczający stan dróg i infrastruktury drogowej (81,3%), zły/niewystarczający stan techniczny budynków mieszkalnych (50,0%) oraz zły stan zabytków (34,4%).

SFERA ŚRODOWISKOWA

W analizie wskaźnikowej nie wykazano żadnych odchyleń w sferze środowiskowej.

Opinie interesariuszy:

Według respondentów, najistotniejsze problemy sfery środowiskowej w przypadku podobszaru Biała Piska I to niski poziom świadomości mieszkańców co do zachowania standardów czystości – porzucanie śmieci w przestrzeni publicznej (59,4%), niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych (50,0%), jak i brak lub niewłaściwa segregacja odpadów – zarówno przez mieszkańców, jak i przedsiębiorców (46,9%).

Podsumowując, podobszar rewitalizacji cechują pewne negatywne aspekty i problemy. Do szczególnie istotnych można zaliczyć: niekorzystne zjawiska w obszarze demografii, przestępczość, wysoki poziom bezrobocia (w tym także długotrwałego oraz wśród osób poniżej 30 r.ż. i powyżej 50 r.ż.), niską dostępność terenów zielonych czy brak budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji.

Analiza pozytywnych zjawisk

SFERA SPOŁECZNA

Na podobszarze rewitalizacji odnotowano korzystniejsze niż na terenie gminy Biała Piska wartości części spośród analizowanych wskaźników.

Mieszkańcy podobszaru rewitalizacji korzystają z pomocy społecznej w relatywnie mniejszym zakresie niż ogół mieszkańców gminy. Na 1 tys. mieszkańców podobszaru rewitalizacji, z pomocy korzysta 15,7 osób, podczas gdy w skali gminy wskaźnik ten wynosi 19,75. Podobna sytuacja dotyczy liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców. Wartość dla podobszaru rewitalizacji jest nieznacznie niższa niż w skali całej gminy (12,87) i wynosi 12,56. Mniejsza niż w skali gminy jest również liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1 tys. mieszkańców – w podobszarze rewitalizacji wskaźnik ten osiągnął wartość 0,00, a w całej gminie 0,18.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców.	15,7	19,75
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	12,56	12,87
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1 tys. mieszkańców	0,00	0,18

Obszar rewitalizacji cechuje się wyższą frekwencją wyborczą w wyborach prezydenckich w 2020 roku niż gmina Biała Piska. W podobszarze wskaźnik wynosi 54,46%. W skali gminy wskaźnik ten jest niższy i wynosi 52,24%.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Frekwencja wyborcza	54,46%	52,24%

Pozytywnym zjawiskiem w podobszarze rewitalizacji jest także wyższa niż w skali całej gminy Biała Piska liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 1 tys. mieszkańców. Dla podobszaru rewitalizacji wskaźnik wyniósł 2,35, podczas gdy dla całej gminy osiągnął wartość 1,72.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba organizacji pozarządowych na 1 tys. mieszkańców	2,35	1,72

SFERA GOSPODARCZA

Pozytywne zjawiska w obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej dotyczą trzech wskaźników.

Jednym z pozytywnych wskaźników jest wyraźnie wyższa niż w skali całej gminy liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. W podobszarze rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 76,14, podczas gdy w skali gminy 46,94.

Drugim pozytywnym zjawiskiem w tej sferze dla podobszaru rewitalizacji jest wyższa wartość aniżeli w gminie liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2021 roku) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. W analizowanym podobszarze wskaźnik wynosi 6,28, natomiast w gminie 5,80.

Kolejnym pozytywnym zjawiskiem w analizowanym podobszarze rewitalizacji jest mniejszy niż w skali gminy odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych (31,50% w stosunku do 32,0%).

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	76,14	46,94
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2021 roku) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	6,28	5,80
Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	31,5%	32,0%

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej również zaobserwowano występowanie pozytywnych zjawisk. Na terenie analizowanego podobszaru na 1 tys. mieszkańców przypada większa liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1 tys. mieszkańców. W skali gminy wskaźnik w tym zakresie wynosi 10,69, podczas gdy w podobszarze rewitalizacji jest on znacznie wyższy i wynosi 39,25. Relatywnie wysoką wartość odnotowano dla ulicy: Żeromskiego, Placu Adama Mickiewicza i Kolejowej.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1 tys. mieszkańców	39,25	10,69

SFERA TECHNICZNA

Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5) został oceniony wyżej na podobszarze rewitalizacji, niż w skali całej gminy. Średnia ocena dla podobszaru Biała Piska I wyniosła 3,40, natomiast dla całej gminy osiągnęła wartość 3,20.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5)	3,40	3,20

SFERA ŚRODOWISKOWA

Również w sferze środowiskowej obserwuje się występowanie pozytywnych zjawisk w analizowanym podobszarze.

Pozytywnym zjawiskiem w obszarze rewitalizacji jest mniejsze nagromadzenie wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. W tym podobszarze wskaźnik wynosi 23,3, z kolei w skali całej gminy wartość wskaźnika jest wyższa i wynosi 176,04. Najkorzystniejsza sytuacja w tym zakresie dotyczy ulic: Parkowej, Sienkiewicza, Targowej, Wąskiej i Zielonej.

Odsetek źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej w analizowanym podobszarze jest dużo niższy i wynosi 36,30%, podczas gdy wartość tego wskaźnika dla całej gminy wynosi 41,60%. Relatywnie najkorzystniejsza sytuacja dotyczy ulic: Wąskiej, Zielonej i Parkowej.

Wskaźnik	Podobszar Biała Piska I	Gmina Biała Piska
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) na 1 tys. mieszkańców	23,3	176,04
Odsetek źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej	36,30%	41,60%

Potencjał obszaru rewitalizacji

Analizy dokonano w 5 sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Na jej podstawie należy wywnioskować, iż korzystniejsza sytuacja niż w skali całej gminy dotyczy:

- Liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców,
- Liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców,
- Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1 tys. mieszkańców,
- Frekwencji wyborczej,
- Liczby organizacji pozarządowych na 1 tys. mieszkańców,
- Liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców,
- Liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2021 roku) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców,
- Odsetka osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- Liczby obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1 tys. mieszkańców,
- Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5),
- Wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) na 1 tys. mieszkańców,
- Odsetka źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej.

Konfrontując te wyniki z charakterystyką tego podobszaru oraz wynikami badania ilościowego, w przypadku podobszaru Biała Piska I należy wyróżnić następujące lokalne potencjały:

1. **Silne zaplecze instytucjonalne i usługowe.** Obecność kluczowych instytucji publicznych (Urząd Miejski, Komisariat Policji), placówek bankowych, punktów handlowo-usługowych oraz obiektów kultu religijnego świadczy o centralnej roli podobszaru w obsłudze

mieszkańców i regionu. To natomiast sprzyja przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu mieszkańców, jak i stanowi potencjał do poprawy jakości ich życia.

2. **Potencjał rozwojowy lokalnej społeczności.** Relatywnie korzystne wskaźniki społeczne i gospodarcze, takie jak niższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej (w tym z powodu ubóstwa), wyższa liczba organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na mieszkańców, wskazują na aktywność i potencjał rozwojowy lokalnej społeczności.
3. **Dogodne położenie i funkcja tranzytowa.** Pełnienie funkcji obsługi przelotowego ruchu turystycznego daje możliwość lokalnych usług (gastronomii, handlu, informacji turystycznej) i budowania lokalnej marki. Wykorzystanie tego potencjału będzie sprzyjało tworzeniu nowych miejsc pracy i wzmacnianiu atrakcyjności obszaru.
4. **Dobry stan środowiska i bezpieczeństwa publicznego.** Wysoko oceniany stan środowiska naturalnego oraz poziom bezpieczeństwa stanowią podstawy do podniesienia standardu życia na tym podobszarze, a także przyciągania nowych inwestycji lub mieszkańców. To zatem potencjał do zahamowania procesów migracyjnych (wyludniania się obszaru) i wspiera integrację lokalną, co jest kluczowe w przeciwdziałaniu degradacji społecznej i przestrzennej.

Rysunek 1. Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji – Podobszar Biała Piska I

4.5. Podobszar Drygały

Analiza negatywnych zjawisk

SFERA SPOŁECZNA

Z analizy wskaźnikowej wynika, iż w podobszarze Drygały występuje nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Przekroczenia w stosunku do średniej wartości dla miasta wystąpiły w przypadku osiemnastu spośród analizowanych wskaźników.

W podobszarze Drygały również można dostrzec niekorzystne trendy demograficzne. W rejonie tym wskaźnik dotyczący liczby osób w wieku poprodukcyjnym na 1 tys. mieszkańców wynosi 196,84 i jest wyższy od wartości dla całej gminy (172,35). Dostrzegalny jest także większy niż w skali gminy ubytek ludności w wyniku odpływu migracyjnego i zgonów na 1 tys. mieszkańców (48,08 w stosunku do 45,67). Ponadto niekorzystny jest wskaźnik salda migracji na 1 tys. mieszkańców, który w analizowanym podobszarze wynosi -6,76, podczas gdy dla całej gminy osiągnął on wartość -2,81.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1 tys. mieszkańców	196,84	172,35
Ubytek ludności w wyniku odpływu migracyjnego i zgonów na 1 tys. mieszkańców	48,08	45,67
Saldo migracji na 1 tys. mieszkańców	-6,76	-2,81

Analiza wykazała, iż mieszkańcy podobszaru korzystają z pomocy społecznej w większym zakresie aniżeli ogół mieszkańców miasta. Wskaźnik dotyczący liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w przypadku tego rejonu wynosił 36,06, a zatem przekraczał średnią dla Białej Piskiej, która przyjęła wartość 19,75. Szczególnie niekorzystna sytuacja w tym zakresie dotyczy ulic: Kolejowej, Polnej, Mickiewicza, Kościuszki oraz Grunwaldzkiej.

W analizowanym podobszarze, w większym zakresie niż w skali całego miasta, z pomocy społecznej korzystają mieszkańcy z niepełnosprawnościami. W Drygałach, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z tego rodzaju wsparcia wynosi 4,51, podczas gdy w skali całego miasta wskaźnik ten osiągnął wartość 1,72. W podobszarze wysokie wartości wskaźnika odnotowano w przypadku ulicy Kolejowej i Zielonej.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców.	36,06	19,75

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	4,51	1,72

Podobszar rewitalizacji cechuje także znacząca liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Wskaźnik w podobszarze rewitalizacji wynosi 3,01, natomiast w skali gminy 1,36.

Mieszkańcy analizowanego rejonu korzystają z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w większym zakresie niż ma to miejsce w przypadku całej gminy. W podobszarze Drygały wskaźnik liczby takich osób w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 18,78, natomiast w dla całej gminy 5,16.

Na podobszar Drygały przypada większa liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1 tys. mieszkańców. W rejonie tym wskaźnik wynosi 1,5, podczas gdy w skali gminy jego wartość kształtuje się na poziomie 0,27.

W podobszarze Drygały wyższy jest również wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1 tys. mieszkańców, który wynosi 1,5. Natomiast w całej gminie jego wartość osiągnęła 0,18. Niekorzystna sytuacja dotyczy ulicy Zielonej i Grunwaldzkiej.

Niekorzystna sytuacja dotyczy także liczby zasiłków stałych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców. Na podobszarze rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 2,25, natomiast dla całej gminy wartość wskaźnika jest niższa i wynosi 1,36. Niekorzystną sytuację odnotowano dla ulic: Kolejowej, Mickiewicza i Grunwaldzkiej.

Negatywnym zjawiskiem na podobszarze Drygały jest także większa aniżeli w skali całej gminy liczba zasiłków okresowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców. W analizowanym podobszarze wskaźnik ten osiągnął wartość 153,27, podczas gdy w gminie Biała Piska kształtuje się na poziomie 34,8. Najgorsza sytuacja w tym zakresie występuje w przypadku ulic: Kolejowej, Sienkiewicza oraz Targowej.

Analizowany podobszar cechuje się również negatywnym zjawiskiem dotyczącym wyższej niż w skali gminy liczby zasiłków celowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców. W analizowanym podobszarze wskaźnik ten osiągnął wartość 2,25, natomiast w gminie Biała Piska wynosi 1,9. Niekorzystna sytuacja dotyczy ulic: Grunwaldzkiej i Kościuszki.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1 tys. mieszkańców	3,01	1,36

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 1 tys. mieszkańców	18,78	5,16
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1 tys. mieszkańców	1,5	0,27
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1 tys. mieszkańców	1,5	0,18
Liczba zasiłków stałych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	2,25	1,36
Liczba zasiłków okresowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	153,27	34,8
Liczba zasiłków celowych przyznanych przez MGOPS na 1 tys. mieszkańców	2,25	1,9

Na każde 1000 mieszkańców obszaru rewitalizacji przypada 42,82 osób bezrobotnych, podczas gdy dla całej gminy wskaźnik ten jest niższy i wynosi 38,78. Procentowy udział osób długotrwale bezrobotnych w grupie wiekowej produkcyjnej wynosi 3,70%, co oznacza nieznaczne przekroczenie tego wskaźnika w porównaniu do całej gminy (3,52%). Zjawisko długotrwałego bezrobocia skupia się szczególnie w obszarze ulic Kolejowej, Kościelnej i Kościuszki. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców obszaru rewitalizacji wynosi 18,03 (w gminie: 13,59).

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	42,82	38,78
Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,70%	3,52%
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia na 1 tys. mieszkańców	18,03	13,59

Problemem o istotnym znaczeniu na analizowanym podobszarze rewitalizacji jest liczba popełnianych przestępstw. Wskaźnik liczby przestępstw z 7 kategorii przestępstw na 1000 mieszkańców osiągnął wartość 15,03 w obszarze rewitalizacji, podczas gdy w skali gminy jest korzystniejszy i wynosi 12,41. Szczególne nasilenie tego negatywnego zjawiska dotyczy ulic takich jak Kolejowa, Kościuszki i Targowa. Warto ponownie zaznaczyć, że fakt odnotowania największej liczby przestępstw na tych ulicach niekoniecznie oznacza, że sprawcy przestępstw są mieszkańcami tych konkretnych obszarów, lecz raczej informuje o relatywnie mniejszym poczuciu bezpieczeństwa na tych terenach.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba przestępstw z 7 kategorii przestępstw na 1 tys. mieszkańców	15,03	12,41

Na terenie analizowanego podobszaru niekorzystne są również wskaźniki obrazujące poziom aktywności społecznej. Frekwencja wyborcza, która odzwierciedla procent mieszkańców, uczestniczących w wyborach w stosunku do ogólnej liczby uprawnionych do głosowania w skali gminy wynosi 52,24%, podczas gdy w podobszarze rewitalizacji jest ona niższa (50,57%). Niższa frekwencja wyborcza w podobszarze rewitalizacji może być interpretowana jako oznaka mniejszego zaangażowania mieszkańców tego obszaru w życie polityczne.

Negatywnym zjawiskiem w obszarze rewitalizacji jest również niższa niż w skali całej gminy Biała Piska liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w KRS na 1000 mieszkańców. Dla obszaru rewitalizacji wynosi ona 0,75, podczas gdy dla gminy wskaźnik ten osiągnął wartość 1,72.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Frekwencja wyborcza	50,57%	52,24%
Liczba organizacji pozarządowych na 1 tys. mieszkańców	0,75	1,72

Opinie interesariuszy:

W opinii ankietowanych, najważniejsze problemy w sferze społecznej w podobszarze Drygały to migracja mieszkańców (54,5%) oraz patologie społeczne – alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie (36,4%). Często wskazywano także na niski poziom integracji społecznej (36,4%), bezrobocie (36,4%) oraz niewystarczający dostęp do usług medycznych – szpitali, przychodni lekarskich (27,3%).

SFERA GOSPODARCZA

Negatywne zjawiska w obszarze rewitalizacji dotyczą również sfery gospodarczej, gdyż w przypadku wszystkich trzech analizowanych wskaźników odnotowano przekroczenie względem średniej ich wartości dla całej gminy.

Na analizowanym podobszarze rewitalizacji zanotowano niekorzystny wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wartość tego wskaźnika wynosi 40,57, podczas gdy na obszarze całej gminy jest ona znacznie wyższa, osiągając poziom 46,94. Ponadto liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2021 roku) na 1000 mieszkańców jest niższa na podobszarze rewitalizacji w porównaniu do całej gminy. Wskaźnik ten wyniósł 5,26 w obszarze rewitalizacji i 5,8 w skali całej gminy. Przedstawione dane mogą sugerować istnienie pewnych trudności lub wyzwań związanych z działalnością gospodarczą w podobszarze Drygały.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	40,57	46,94
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (po 2021 roku) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	5,26	5,8

W sferze gospodarczej niepokojącym zjawiskiem jest wyższy na podobszarze rewitalizacji udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych niż w skali całej gminy. Wskaźnik ten dla podobszaru Drygały wyniósł 35,1% (w skali gminy 32,0%).

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	35,1%	32,0%

Opinie interesariuszy:

Dla uczestników badania, główne problemy sfery gospodarczej w przypadku podobszaru Drygały to: niski poziom przedsiębiorczości (90,9%), brak wystarczającej liczby miejsc pracy (72,7%) oraz brak wsparcia w tworzeniu własnej działalności gospodarczej (36,4%).

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W podobszarze Drygały w sferze przestrzenno-funkcjonalnej również zaobserwowano negatywne zjawiska, które przekraczają średnie wartości dla gminy Biała Piska. Przekroczenia wystąpiły w przypadku trzech wskaźników.

Na terenie analizowanego podobszaru na 1 tys. mieszkańców przypada mniejsza liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1 tys. mieszkańców. W skali gminy wskaźnik w tym zakresie wynosi 10,69, podczas gdy w podobszarze rewitalizacji jest on znacznie niższy i wynosi 3,76. Istnieje mniejsza liczba przystanków autobusowych na 1 tysiąc mieszkańców w porównaniu do ogólnej średniej dla gminy. W analizowanym podobszarze wskaźnik ten wynosi 3,76, podczas gdy dla całej gminy osiąga wartość 8,06. Dodatkowo, niekorzystna sytuacja dotyczy dostępności terenów zielonych (rekreacyjnych) na 1 tysiąc mieszkańców. W podobszarze rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 1,5, podczas gdy dla całej gminy osiąga wartość 4,53. Oznacza to, że w skali gminy Biała Piska przypada relatywnie więcej terenów zielonych na 1 tysiąc mieszkańców niż tylko na obszarze objętym procesem rewitalizacji.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1 tys. mieszkańców	3,76	10,69
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 1 tys. mieszkańców	3,76	8,06

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Dostępność terenów zielonych (rekreacyjnych) na 1 tys. mieszkańców	1,5	4,53

Opinie interesariuszy:

Zdaniem badanych, głównymi problemami podobszaru Drygały w sferze przestrzenno-funkcjonalnej są: niewystarczająca liczba miejsc parkingowych (72,7%) oraz niewystarczająca i niestanowiąca kompleksu infrastruktura ścieżek rowerowych (72,7%).

SFERA TECHNICZNA

W analizowanym podobszarze w sferze technicznej nie obserwuje się występowania negatywnych zjawisk.

Opinie interesariuszy:

Ankietowani uważają, że główne problemy sfery technicznej w podobszarze Drygały to: zły/niewystarczający stan dróg i infrastruktury drogowej (72,7%), niewystarczająca liczba przejść dla pieszych w obszarze szkół, przedszkoli, żłobków (63,6%) oraz występujące bariery architektoniczne utrudniające komunikację pieszą osób z niepełnosprawnościami lub/i dzieci (36,4%).

SFERA ŚRODOWISKOWA

W sferze środowiskowej wykazano odchylenia w przypadku jednego analizowanego wskaźnika, dotyczącego odsetka źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej. Nieznacznie wyższą wartość odnotowano na podobszarze rewitalizacji niż w całej gminie (42,5% w stosunku do 41,6%).

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Odsetek źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej	42,5%	41,6%

Opinie interesariuszy:

W opinii badanych, najistotniejsze problemy sfery środowiskowej w przypadku podobszaru Drygały to: niski poziom świadomości mieszkańców co do zachowania standardów czystości – porzucanie śmieci w przestrzeni publicznej (54,5%), występowanie dzikich wysypisk śmieci (45,5%) oraz azbestu na dachach budynków (36,4%).

Podsumowując, podobszar rewitalizacji cechują pewne negatywne aspekty i problemy. Do szczególnie istotnych można zaliczyć: niekorzystne zjawiska w obszarze demografii,

uzależnienie od pomocy społecznej, przestępczość, wysoki poziom bezrobocia (w tym także długotrwałego oraz wśród osób powyżej 50 r.ż.), niską frekwencję wyborczą, małą liczbę organizacji pozarządowych, małą liczbę podmiotów gospodarczych, niską dostępność terenów zielonych czy niski odsetek źródeł ciepła zgłoszonych do CEEB na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej.

Analiza pozytywnych zjawisk

SFERA SPOŁECZNA

Na podobszarze rewitalizacji odnotowano również korzystniejsze niż na terenie gminy Biała Piska wartości niektórych analizowanych wskaźników.

Mieszkańcy podobszaru Drygały korzystają z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w relatywnie mniejszym zakresie niż ogół mieszkańców gminy. Na 1 tys. mieszkańców obszaru rewitalizacji, z pomocy korzysta 8,26 osób, podczas gdy w skali gminy wskaźnik ten wynosi 12,87.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców	8,26	12,87

W analizowanym podobszarze minimalnie niższa jest liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia – na 1 tys. mieszkańców wskaźnik wynosi 5,26 (9,42 w skali gminy).

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia na 1 tys. mieszkańców	5,26	9,42

Z analizy wskaźnikowej wynika, że pozytywnym zjawiskiem w podobszarze Drygały jest zjawisko dożywiania dzieci, gdzie liczba takich przypadków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 2,25. Dla porównania, w skali całej gminy wartość tego wskaźnika wynosi 2,27.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Liczba dzieci, którym MGOPS przyznał pomoc w formie dożywiania na 1 tys. mieszkańców	2,25	2,27

SFERA GOSPODARCZA

W analizowanym podobszarze w sferze gospodarczej nie obserwuje się występowania pozytywnych zjawisk.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W analizowanym podobszarze w sferze przestrzenno-funkcjonalnej nie obserwuje się występowania pozytywnych zjawisk.

SFERA TECHNICZNA

W podobszarze Drygały odnotowano również korzystne zjawiska w sferze technicznej. W rejonie tym udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie takich budynków wynosi 100,0%, natomiast w skali całej gminy jego wartość osiągnęła 50,0%.

Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5) został oceniony wyżej na podobszarze rewitalizacji, niż w skali całej gminy. Średnia ocena dla podobszaru Drygały wyniosła 3,50, natomiast dla całej gminy osiągnęła wartość 3,20.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej	100,0%	50,0%
Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5)	3,50	3,20

SFERA ŚRODOWISKOWA

Pozytywnym zjawiskiem na podobszarze Drygały w sferze środowiskowej jest mniejsze nagromadzenie wyrobów zawierających azbest (t) w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. W tym rejonie wskaźnik wynosi 57,57, z kolei w skali całej gminy wartość wskaźnika jest wyższa i wynosi 176,04. Najkorzystniejsza sytuacja w tym zakresie dotyczy ulic: Polnej, Targowej i Sienkiewicza.

Wskaźnik	Podobszar Drygały	Gmina Biała Piska
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) na 1 tys. mieszkańców	57,57	176,04

Potencjał obszaru rewitalizacji

Na podstawie analizy dokonanej w 5 sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej) należy wywnioskować, iż korzystniejsza sytuacja na podobszarze Drygały w porównaniu do całej gminy dotyczy:

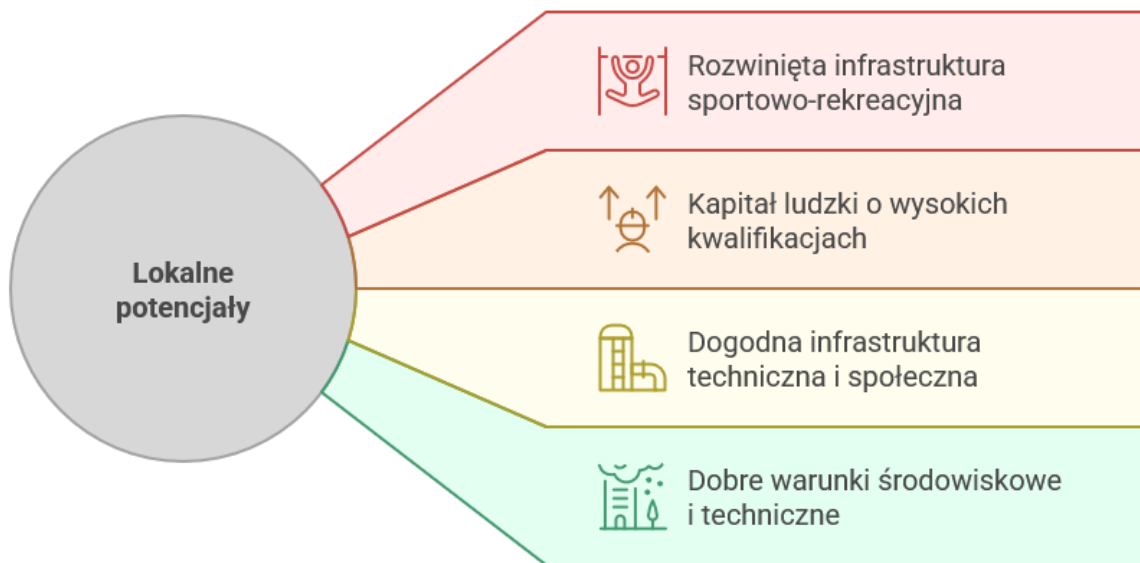
- Liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1 tys. mieszkańców,
- Liczby osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia na 1 tys. mieszkańców,

- Liczba dzieci, którym MGOPS przyznał pomoc w formie dożywiania na 1 tys. mieszkańców,
- Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej,
- Stan techniczny dróg gminnych (ocena w skali 1 do 5),
- Wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) na 1 tys. mieszkańców.

Konfrontując te wyniki z charakterystyką tego podobszaru oraz wynikami badania ilościowego, w przypadku podobszaru Biała Piska I należy wyróżnić następujące lokalne potencjały:

- 1. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna.** Wysoki odsetek mieszkańców wskazujących na place zabaw, boiska i inne obiekty rekreacyjne jako atut świadczy o dobrych warunkach do integracji społecznej, aktywności fizycznej i organizacji wydarzeń lokalnych. Obiekty rekreacyjne i sportowe istotnie wspierają integrację społeczną, aktywizację dzieci i młodzieży oraz wspierają przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym, co jest kluczowe w procesie odbudowy kapitału społecznego.
- 2. Kapitał ludzki o wysokich kwalifikacjach.** Znaczna liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym z wysokimi kwalifikacjami to silna baza dla rozwoju przedsiębiorczości, inicjatyw lokalnych oraz przyciągania inwestycji. Obecność wykwalifikowanych mieszkańców w wieku produkcyjnym stwarza bowiem realne możliwości tworzenia oddolnych inicjatyw, lokalnych biznesów i działań rozwojowych, które mogą pomóc niwelować skutki stagnacji społeczno-gospodarczej, a zatem i wyprowadzić obszar ze stanu kryzysowego.
- 3. Dogodna infrastruktura techniczna i społeczna.** Obecność kluczowych instytucji, takich jak szkoła, ośrodek zdrowia, Sołeckie Centrum Kultury, zakład drzewny, stacja kolejowa, siedziba Nadleśnictwa czy OSP tworzy kompleksową strukturę usługową wspierającą lokalną społeczność. Oznacza to dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej i kultury, co jest istotne w kontekście przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i pogłębianiu się barier rozwojowych czy też innych zjawisk niepożądanych.
- 4. Dobre warunki środowiskowe i techniczne.** Dobry stan środowiska i infrastruktury technicznej sprzyja poprawie estetyki i funkcjonalności przestrzeni, co ma bezpośredni wpływ na poczucie jakości życia mieszkańców oraz procesy reintegracji przestrzenno-społecznej.

Rysunek 2. Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji – Podobszar Drygały

4.1. Podsumowanie – potrzeby rewitalizacyjne

Przeprowadzone analizy wykazały, że na obszarze rewitalizacji występują **potrzeby rewitalizacyjne**, na które odpowiedź powinny stanowić zaplanowane w dalszej części projekty rewitalizacyjne. Wśród potrzeb określono następujące:

- **potrzeba przeciwdziałania problemom społeczno-ekonomicznym**, w szczególności bezrobociu (w tym długotrwałemu) i przestępczości, gdyż na obszarze rewitalizacji odnotowano największe natężenie tych problemów. Ich ograniczenie wpłynie na poprawę jakości życia na obszarze rewitalizacji, jak i ożywienie społeczne tego obszaru. Koniecznym wydaje się podniesienie standardu życia mieszkańców (z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami), eliminacja nierówności społeczno-ekonomicznych poprzez różnego rodzaju działania aktywizujące mieszkańców i rozwijające przedsiębiorczość,
- **potrzeba zwiększenia poziomu integracji lokalnej**, w tym także poczucia więzi z otoczeniem oraz tożsamości lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, z uwagi na takie problemy jak starzenie się społeczeństwa czy też ujemne saldo migracji,
- **potrzeba uporządkowania przestrzeni publicznej i poprawy układu funkcjonalnego** poprzez działania zmierzające do podniesienia jakości przestrzeni na obszarze rewitalizacji, takie jak zwiększenie dostępności komunikacyjnej, zagospodarowanie terenów zielonych (dzięki temu powstaną miejsca spotkań dla mieszkańców) czy też termomodernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej,
- **potrzeba poprawy jakości środowiska naturalnego**, gdyż na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji dostrzega się problemy związane ze stosunkowo wysokim odsetkiem źródeł ciepła na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej. Do istotnych wyzwań należą ponadto: niski poziom świadomości w zakresie zachowania standardów czystości, niewłaściwa segregacja odpadów, porzucanie śmieci w przestrzeni publicznej, obecność dzikich wysypisk oraz niewystarczające wykorzystanie lokalnych zasobów i walorów środowiskowych. Kluczowe będą więc nie tylko działania infrastrukturalne, ale i miękkie, które zwiększą świadomość ekologiczną mieszkańców i pozytywnie wpłyną na jakość środowiska, przyczyniając się również do podniesienia standardów czystości.

5. Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja zawarta w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 stanowi opis pożądanego stanu obszaru rewitalizacji, który ma zostać osiągnięty poprzez współdziałanie administracji samorządowej oraz interesariuszy rewitalizacji. Sformułowana w ramach partycypacyjnej procedury wizja stanowi odpowiedź na zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji. Jednocześnie wszelkie inicjatywy mające na celu jej realizację będą koncentrować się na pełnym wykorzystaniu drzemiących w tej części gminy potencjałów.

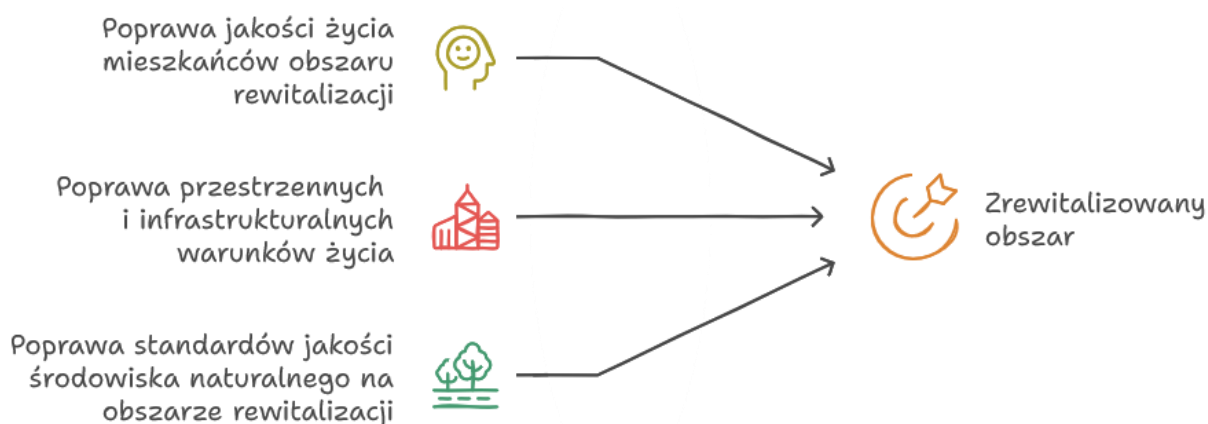

Po zakończeniu działań rewitalizacyjnych obszar poddany procesowi rewitalizacji przekształci się w **miejsce bezpieczne**, w którym wprowadzane są **innowacyjne i sprawdzone rozwiązania** dotyczące **zagospodarowania terenów zielonych** oraz **podnoszenia efektywności energetycznej budynków**. Miejsce to będzie zapewniało mieszkańcom wiele możliwości w zakresie **integracji, aktywizacji i aktywności społeczno-gospodarczej**.

6. Cele rewitalizacji i kierunki działań rewitalizacyjnych

Wizja stanu obszaru rewitalizacji w Białej Piskiej uszczegółowiona została poprzez trzy cele rewitalizacji, w ramach których wyodrębniono kierunki działania (łącznie 9) reprezentujące typy przedsięwzięć i aktywności, które należy podjąć na rzecz wywołania pozytywnej zmiany w tej części gminy.

Celem głównym rewitalizacji jest ograniczenie skali występowania zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji gminy Biała Piska przy uwzględnieniu aspektów społeczno-przestrzenno-środowiskowych.

Cel	Kierunek działania
Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji	1.1. Podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	1.2. Realizacja projektów i organizacja wydarzeń dedykowanych lokalnej społeczności, sprzyjających kształtowaniu więzi społecznych oraz budowaniu poczucia tożsamości lokalnej
	1.3. Podnoszenie standardów życia mieszkańców poprzez rozwijanie usług publicznych oraz wzmacnianie uczucia bezpieczeństwa
Cel 2. Poprawa przestrzennych i infrastrukturalnych warunków życia	2.1. Kształtowanie estetycznych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych, które sprzyjają integracji mieszkańców
	2.2. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w sposób umożliwiający poprawę funkcjonalności obszaru rewitalizacji oraz zachowanie ładu przestrzennego
	2.3. Dostosowywanie budynków użyteczności publicznej oraz infrastruktury technicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
Cel 3. Poprawa standardów jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji	3.1. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej (w tym z zastosowaniem OZE)
	3.2. Odnawianie istniejących skwerów i tworzenie nowych obszarów zieleni oraz parków
	3.3. Budowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji za pomocą różnorodnych działań edukacyjnych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska

7. Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

Proces rewitalizacji ma charakter lokalny i stanowi odpowiedź na zidentyfikowane w gminie sytuacje kryzysowe. Podobnie jak założenia dokumentów strategicznych, jest on projektowany w taki sposób, aby reagować na specyficzne, lokalne problemy. Teoretycznie założenia tych dokumentów powinny być spójne, co zostało potwierdzone w ramach analizy porównawczej. Niniejszy rozdział przedstawia zgodność założeń gminnego programu rewitalizacji z zapisami dokumentów strategicznych i planistycznych właściwych dla gminy.

Analiza powiązań między gminnym programem rewitalizacji a dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy została przeprowadzona na poziomie ich indywidualnych założeń. Badanie objęło porównanie celów strategicznych, operacyjnych, kierunków działań oraz priorytetów (w zależności od rodzaju dokumentu, jego specyfiki i przyjętych w nim założeń). Wyniki tej analizy wskazują na wysoki stopień zgodności celów programu rewitalizacji z obowiązującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Świadczy to o tym, że planowana rewitalizacja jest ściśle powiązana z lokalnymi priorytetami rozwojowymi.

Zgodność założeń GPR z dokumentami strategicznymi wspiera wzajemne oddziaływanie ich celów, co zwiększa skuteczność realizacji przyjętych założeń. Warto podkreślić, że działania przewidziane w ramach GPR są ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów dotyczących poszczególnych grup mieszkańców obszaru rewitalizacji. Realizacja tych działań przyczyni się do wzmocnienia celów strategicznych zapisanych w dokumentach gminy oraz stanie się dodatkowym impulsem dla ogólnego rozwoju społeczności lokalnej Gminy Biała Piska.

Należy mieć na uwadze, iż obecnie Gmina Biała Piska nie posiada strategii rozwoju – taki dokument zostanie dopiero opracowany. W związku z powyższym nie ma możliwości, by wykazać zgodność niniejszego dokumentu z kluczowym dokumentem, jakim jest strategia rozwoju gminy.

7.1. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Biała Piska na lata 2016-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biała Piska na lata 2016-2026 stanowi dokument identyfikujący podstawowe potrzeby mieszkańców gminy z zakresu polityki społecznej, uwzględniający m.in. takie grupy jak: rodzina, dzieci, młodzież, osoby starsze, osoby chore, osoby z niepełnosprawnością oraz ofiary przemocy w rodzinie. Dokument został przyjęty uchwałą nr XVII/109/2016 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 25 maja 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biała Piska na lata 2016-2026. Opracowanie, będące kluczowym narzędziem wspierającym rozwiązywanie problemów społecznych na poziomie lokalnym, cechuje się wysoką zgodnością

z założeniami niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym również ze względu na fakt, iż na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano szczególną koncentrację problemów społecznych. W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biała Piska na lata 2016-2026 określono następujące cele strategiczne:

1. **Aktywizacja osób bezrobotnych przez poszerzenie dostępu do poradnictwa zawodowego.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: współpracę z organizatorami praktyk, staży i warsztatów, poszerzanie listy partnerów i oferty praktyk, staży i warsztatów; organizację profesjonalnego wsparcia dla osób bezrobotnych; organizację szkoleń i kursów zawodowych; motywowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do poprawy swojej sytuacji; współpracę z instytucjami rynku pracy działającymi na szczeblach wyższych niż gmina.
2. **Rozwój przedsiębiorczości.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: organizację wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą; tworzenie środowiska przyjaznego przedsiębiorcom i nowym inwestycjom; prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie ekonomii, przedsiębiorczości, poszukiwania pracy, racjonalnego podejmowania decyzji finansowych.
3. **Kompleksowe wsparcie rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: otaczanie troskliwą i profesjonalną opieką rodzin przechodzących przez trudne sytuacje życiowe; zaangażowanie gminy w program dla rodzin wielodzietnych „Karta dużej rodziny”; działania podnoszące poziom wiedzy, świadomości i umiejętności rodziców; otoczenie opieką dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych.
4. **Poprawa warunków bytowych i jakości życia rodzin.** Cel ten realizowany będzie m.in. przez: udzielanie pomocy finansowej i pomocy w naturze rodzinom spełniającym kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń pomocy społecznej; poprawę warunków mieszkalnych mieszkańców gminy – rozwijanie zasobu mieszkań socjalnych.
5. **Zapewnienie możliwości wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, wspieranie rozwoju oferty edukacyjnej i zajęć pozalekcyjnych; organizowanie oferty edukacyjnej dla dzieci szczególnie uzdolnionych, przyznawanie stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe; rozwój zasobów i wyposażenia placówek oświaty; organizację wypoczynku lub zajęć dla dzieci i młodzieży w okresie przerwy wakacyjnej i ferii zimowych, wspieranie rodzin, które z przyczyn finansowych nie mogą sobie pozwolić na skorzystanie z oferty rynkowej wypoczynku dla dzieci.
6. **Rozwój oferty usług opiekuńczych dla osób starszych i chorych.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: poszerzenie dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych ambulatoryjnie i w miejscu zamieszkania klienta pomocy społecznej; rozwój instytucjonalnej opieki nad osobami starszymi, przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi; realizację programów profilaktyki zdrowotnej, zaangażowanie samorządu w programy krajowe i regionalne; organizację i wspieranie

zaangażowania osób młodych w pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym na zasadach wolontariatu, promowanie postaw aktywnych, np. pomocy sąsiedzkiej.

7. **Aktywizacja i włączenie społeczne osób starszych i niepełnosprawnych.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: organizację i wspieranie organizacji różnych form aktywności dla rozwoju osób starszych i niepełnosprawnych; ułatwienie aktywności społecznej i zawodowej osobom starszym i niepełnosprawnym.
8. **Rozwój działalności profilaktycznej i edukacyjnej.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: opracowywanie i realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii; prowadzenie kampanii edukacyjnych i profilaktycznych, przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży szkolnej; monitoring i diagnozowanie problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy.
9. **Profesjonalna pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: organizowanie profesjonalnej pomocy informacyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych; wspieranie organizacyjne grup samopomocowych; organizacja kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym; diagnozowanie przypadków przemocy w rodzinie, inicjowanie interwencji oraz opracowanie i realizacja planu pomocy; poszerzenie profesjonalnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej.
10. **Ograniczanie przemocy w rodzinie, pomoc jej ofiarom i sprawcom.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: opracowywanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; umożliwienie bezpiecznego schronienia rodziny w sytuacji kryzysowej; współpracę międzyinstytucjonalną w celu monitorowania sytuacji rodzin zagrożonych przemocą oraz skutecznego rozwiązywania istniejących problemów.
11. **Wzrost zaangażowania społecznego mieszkańców, rozwój wolontariatu.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: zachęcanie mieszkańców do angażowania się w życie społeczeństwa lokalnego i podejmowania działań na jego rzecz; organizację i współorganizację wydarzeń, uroczystości i imprez na poziomie gminnym i poszczególnych miejscowości, integrujących mieszkańców; promowanie wolontariatu i form samopomocy, postaw aktywnych, społecznie pożądanych, pozyskiwanie wolontariuszy.
12. **Rozwój współpracy z sektorem prywatnym i pozarządowym.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: opracowywanie i realizację gminnego programu współpracy z organizacjami pożytku publicznego; zlecanie części zadań własnych i zleconych gminy w zakresie pomocy społecznej podmiotom prywatnym i pozarządowym; współpracę z kościołami i związkami wyznaniowymi na rzecz osób potrzebujących.
13. **Doskonalenie kadr pomocy społecznej.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania pomocy społecznej.

Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2025-2030 są ściśle powiązane z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biała Piska na lata 2016-2026, stanowiąc ich praktyczną realizację na poziomie lokalnym. W szczególności

działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, takie jak podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem czy rozwój usług publicznych, odpowiadają na cele strategii związane z aktywizacją zawodową, przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu oraz poprawą warunków bytowych. Ponadto działania w zakresie integracji społecznej i budowy więzi lokalnych wpisują się w cele dotyczące wzrostu zaangażowania społecznego, rozwoju wolontariatu i organizacji wsparcia dla rodzin. Spójność obu dokumentów zapewnia kompleksowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych, wspierając zarówno jednostki, jak i całe społeczności.

7.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biała Piska

Kluczowym instrumentem polityki przestrzennej gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten odzwierciedla strategię rozwoju gminy, jednocześnie uwzględniając założenia rozwojowe zawarte w dokumentach wyższego szczebla, takich jak koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju, strategia rozwoju województwa czy też plan zagospodarowania przestrzennego województwa. W planowaniu przestrzennym należy realizować dwa cele priorytetowe: ład przestrzenny i zrównoważony rozwój obszaru – podstawą ich realizacji są reguły określone w art. 1 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W gminie Biała Piska obowiązują ustalenia studium przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Białej Piskiej nr XXXIII/265/2018 z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Biała Piska” z późniejszymi zmianami.

W studium wskazano, że celem zapewnienia ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy oraz utrzymania i zapewnienia harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych, przy jednoczesnym zachowaniu walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, przyjęto następujące zasady:

- kreowanie nowej zabudowy z uwzględnieniem charakteru i stylu stosowanego w danej miejscowości;
- lokalizowanie nowej zabudowy głównie w obrębie obszarów już zabudowanych oraz mających dostęp do dróg;
- kreowanie lokalnych centrów wsi, szczególnie tych leżących przy głównych ciągach komunikacyjnych i turystycznych, poprzez modernizację i budowę infrastruktury technicznej oraz lokalizowanie usług obsługi mieszkańców i turystów;
- racjonalne wykorzystanie terenów najbardziej atrakcyjnych turystycznie – powiększenie ilości i powierzchni terenów rekreacyjno-turystyczno-wypoczynkowych oraz poprawa standardu istniejącej zabudowy rekreacyjnej i turystycznej;
- racjonalne wykorzystanie terenów najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie;
- poprawa standardu infrastruktury technicznej i drogowej

- skanalizowanie i zwodociągowanie gminy.

Podstawowymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego, wskazanymi w studium, są następujące:

- rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- rozwój usług oraz przemysłu.
- rozwój działalności rolniczej,
- rozwój funkcji agroturystycznej i turystyki wiejskiej w większości jednostek wiejskich gminy,
- rozwój działalności pozarolniczej
- utrzymanie estetyki i kompozycji przestrzennej wsi,
- uzbrojenie terenów zabudowanych oraz przeznaczonych pod zabudowę w urządzenia infrastruktury technicznej (wodociąg kanalizacja, sieć elektroenergetyczna),
- budowa lub rozbudowa systemu komunikacyjnego
- racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych poprzez promowanie zagospodarowania turystycznego i wypoczynkowego,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, służąca utrwalaniu tożsamości gminy i utrzymaniu głównych elementów jego struktury funkcjonalno-przestrzennej,
- ograniczenie lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Cele i kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 zakładają kształtowanie estetycznych przestrzeni, poprawę funkcjonalności obszaru i zachowanie ładu przestrzennego, a także poprawę stanu środowiska naturalnego, tworzenie nowych obszarów zieleni, rozwijanie usług publicznych czy też budowanie poczucia tożsamości lokalnej – co stoi w zgodzie z kierunkami działań i zasadami wskazanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Biała Piska (np. rozwój usług, utrzymanie estetyki, powiększenie powierzchni terenów rekreacyjnych itp.). Dostrzega się zatem spójność tych dokumentów.

7.3. Strategia Rozwoju Powiatu Piskiego 2013-2023

Proces rewitalizacji powinien być także spójny z założeniami dokumentów na szczeblu ponadlokalnym. Dlatego też warto zestawić cele niniejszego dokumentu z celami ostatnio obowiązującej strategii rozwoju powiatu, tj. Strategii Rozwoju Powiatu Piskiego 2013-2023.

W ww. dokumencie określono następujące cele strategiczne:

- 1. Ochrona środowiska naturalnego z zachowaniem istotnych funkcji społeczno-gospodarczych.** Cel ten obejmuje: wspieranie inwestycji proekologicznych i przyjaznych środowisku; dbanie o ład przestrzenny powiatu poprzez zachowanie walorów krajobrazowych; podnoszenie wiedzy i świadomości ekologicznej mieszkańców.
- 2. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej powiatu.** Cel ten obejmuje: tworzenie przyjaznego środowiska administracyjnego dla inwestorów; intensyfikację

współpracy pomiędzy Starostwem Powiatowym a przedstawicielami gmin oraz środowisk lokalnych poprzez zwiększenie liczby wspólnych inicjatyw starostwa powiatowego oraz gmin; wspieranie rozwoju turystyki w regionie; modernizację i rozwój infrastruktury komunikacyjnej; podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów na wodzie.

3. **Włączenie społeczne i przeciwdziałanie emigracji.** Cel ten obejmuje: przeciwdziałanie bezrobociu; aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy; tworzenie placówek pomocy społecznej oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem poza rodziną; stworzenie warunków do dostępności nowych usług medycznych dopasowanych do potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych; podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego; podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego przeciwpożarowego i w ruchu drogowym; wspieranie rozwoju sieci drogowej komunikacji zbiorowej na terenie powiatu.

Mimo zakończenia okresu obowiązywania tego dokumentu, wyznaczone cele zachowują swój ponadczasowy charakter – wynika to z uniwersalności oraz trwałości wyzwań i potrzeb związanych z poprawą jakości życia, wspieraniem lokalnej gospodarki, zachowaniem ładu przestrzennego i stanu środowiska, czy też rozwojem infrastruktury. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 w naturalny sposób wpisuje się w te cele, jednocześnie odpowiadając na bieżące potrzeby lokalnych społeczności.

Analiza założeń obu dokumentów wykazała, że cele Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) w sposób wyraźny wpisują się w założenia Strategii Rozwoju Powiatu Piskiego na lata 2013–2023, co zapewnia spójność działań i kontynuację polityki rozwojowej powiatu. Działania związane z poprawą jakości życia mieszkańców oraz aktywizacją społeczną w GPR bezpośrednio wspierają cele strategii dotyczące włączenia społecznego, przeciwdziałania emigracji oraz dostosowania oferty edukacyjnej i usług społecznych do potrzeb mieszkańców. Z kolei inicjatywy związane z poprawą przestrzeni i infrastruktury oraz dbałością o ład przestrzenny i środowisko naturalne odzwierciedlają założenia strategii w zakresie ochrony środowiska, zachowania walorów krajobrazowych oraz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej powiatu. Tym samym GPR stanowi praktyczne rozwinięcie priorytetów strategicznych, uwzględniając zarówno długofalowe, jak i lokalne potrzeby społeczno-gospodarcze.

7.4. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

Strategia rozwoju województwa pn. „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego” została przyjęta uchwałą Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r.

W dokumencie określono następujące cele strategiczne:

1. **Kompetencje przyszłości.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: wspieranie zdobywania i podnoszenia kwalifikacji i umiejętności; kształtowanie społeczeństwa informacyjnego; zwiększanie dostępu mieszkańców regionu do edukacji i zatrudnienia; wspieranie działań rozwijających kompetencje kluczowe wśród mieszkańców, szczególnie w oparciu o kulturę i uwarunkowania regionalne; podwyższanie standardu obiektów, w których świadczone są usługi; unowocześnienie wyposażenia instytucji, w tym wysokospecjalistycznego; rozwój usług społecznych i usług zdrowotnych; rozwój usług zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3; wzrost kwalifikacji pracowników oraz wzrost kwalifikacji przedsiębiorców.
2. **Inteligentna produktywność.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: wsparcie rozpoczynających pracę na własny rachunek; wspieranie wdrażania modelu przedsiębiorczości przyjaznej osobom niepełnosprawnym; doradztwo w zakresie warunków rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej; wsparcie informacyjno-szkoleniowe; inwestycje infrastrukturalne (odpowiadające na zapotrzebowanie turystów i mieszkańców); wsparcie infrastruktury dla działalności nowoczesnych firm; budowanie wizerunku województwa na arenie międzynarodowej; kształtowanie marki regionu.
3. **Kreatywna aktywność.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: wspieranie wykorzystania nowoczesnych technologii do wzrostu aktywności społecznej mieszkańców regionu; rozwój programów aktywizujących mieszkańców regionu; rozwój infrastruktury kultury, infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz towarzyszącej infrastruktury zaplecza socjalnego; rozwój infrastruktury edukacyjnej; wspieranie rozwoju infrastruktury sprzyjającej aktywizacji społecznej i pracy z rodziną (w tym grup zagrożonych wykluczeniem społecznym), przyjaznej i uwzględniającej potrzeby ludzi starszych, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami; zintegrowane programy aktywizacji i integracji; systemy pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych; zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.
4. **Mocne fundamenty.** Cel ten będzie realizowany m.in. przez: tworzenie warunków dla powstawania i rozwoju aktywności społecznej oraz kształtowanie i wspieranie postaw obywatelskich mieszkańców w każdym wieku; edukację obywatelską; rozwój partycypacji społecznej i wolontariatu; tworzenie infrastruktury integracji i aktywności społecznej, w tym sportowej; rozwój kompetencji obywatelskich i kulturowych w kształceniu innym niż formalne; wspieranie działań mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w miastach regionu m.in. poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych; promowanie idei dywersyfikacji źródeł finansowania procesu rewitalizacji; poprawę sieci kanalizacyjnych (w tym kanalizacji deszczowej); inwestycje drogowe; wykorzystanie odnawialnych źródeł energii; tworzenie bezpiecznej przestrzeni publicznej; podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa; zachowanie walorów

krajobrazowych województwa; termomodernizację i poprawę efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych;

Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 są spójne z założeniami strategii rozwoju województwa Warmińsko-Mazurskie 2030, wspierając ich realizację na poziomie lokalnym. Działania związane z poprawą jakości życia mieszkańców, takie jak podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych oraz rozwój usług publicznych, wpisują się w cele „Kompetencje przyszłości” i „Kreatywna aktywność”, które kładą nacisk na rozwój umiejętności, aktywności społecznej i usług społecznych. Poprawa infrastruktury oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych przewidziane w GPR wspierają realizację celu „Mocne fundamenty”, szczególnie w zakresie działań rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych. Z kolei działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego w GPR uzupełniają realizację celu „Inteligentna produktywność” poprzez wsparcie inwestycji sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi i dbałość o jakość życia mieszkańców.

7.5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Założenia rewitalizacji powinny być zgodne z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r., opublikowany w Dz. Urz. Woj Warm-Maz. z 2018 r. poz. 4173.

Cele określone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (dalej: PZPWWM) stanowią odpowiedź na wyzwania rozwoju przestrzennego regionu. Cel główny polityki przestrzennej regionu przyjął następujące brzmienie: ładu przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawa kształtowania polityki przestrzennej województwa. Program rewitalizacji przewiduje realizację działań w pięciu kluczowych obszarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym i technicznym, co oznacza, że uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju – podstawowy filar polityki przestrzennej regionu.

Cele szczegółowe określone w dokumencie to natomiast:

1. Dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju.
2. Podwyższenie konkurencyjności regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych.

3. Poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych
4. Poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
5. Zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa.
6. Zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenia naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnianie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

W odniesieniu do szczegółowych zasad gospodarowania przestrzenią w województwie program ten również wykazuje zgodność – cele Gminnego Programu Rewitalizacji są spójne z celami szczegółowymi polityki przestrzennej regionu zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. GPR, poprzez działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, rozwój infrastruktury oraz ochronę środowiska, wspiera dążenie do zachowania ładu przestrzennego i harmonii w zagospodarowaniu przestrzeni, co odpowiada celowi ochrony ładu przestrzennego regionu. Ponadto projekty związane z termomodernizacją budynków i promowaniem gospodarki niskoemisyjnej realizują zasadę zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska, a działania wzmacniające więzi społeczne i lokalną tożsamość wpisują się w cele związane z budowaniem tożsamości regionalnej oraz rozwojem funkcjonalnym regionu.

8. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Niniejszy rozdział przedstawia charakterystykę kluczowych projektów rewitalizacyjnych, które zostały zgłoszone do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030, jak również ogólne założenia dla ich realizacji, które wynikają z nadrzędnych przepisów prawa (np. o ochronie przyrody lub zabytków). Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych szczegółowo opisano w rozdziale dotyczącym mechanizmów włączenia interesariuszy.

8.1. Założenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem pewnych założeń z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, ochrony zabytków, ochrony przyrody oraz infrastruktury gazowej, co zaprezentowano w dalszej części niniejszego rozdziału.

Bezpieczeństwo pożarowe

W odniesieniu do poszczególnych projektów infrastrukturalnych stosowane będą zagadnienia mające wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. nr 124 poz. 1030). Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą indywidualnie weryfikowane pod tym kątem na późniejszym etapie, przed ich wdrożeniem. Gdy będzie to zasadne, zapewnione zostaną:

- dostępność wody do celów przeciwpożarowych dla obiektów (z urządzeń zaopatrujących ludność w wodę), zgodnie z regulaminem dostarczania wody i odprowadzania ścieków, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – Dz. U. z 2024 r. poz. 757 ze zm.).
- droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd pojazdów jednostek ochrony do budynków i obiektów o każdej porze roku.

Ochrona zabytków

Należy podkreślić, że ewentualne planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące obiekty lub obszary zabytkowe będą rozpatrywane indywidualnie przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie uzyskiwania stosownych pozwoleń i uzgodnień przez właścicieli tychże obiektów.

W przypadku obiektów oraz obszarów wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, wymagają one odrębnych pozwoleń konserwatorskich na działania wymienione w art. 36 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1907 ze zm.). Natomiast obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków wymagają wcześniejszych uzgodnień z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia

7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1222 ze zm.). Oznacza to zatem, że dla obiektów i obszarów zabytkowych obowiązują odrębne przepisy, a prace w ich obrębie mogą zostać wykonane po uzyskaniu wymaganych pozwoleń lub uzgodnień konserwatorskich wg ww. ustaw.

Reasumując, inwestycje prowadzone na obszarach oraz w zabytkach objętych ww. formami ochrony konserwatorskiej rozpatrywane będą zatem indywidualnie, a prace w ich obrębie będą mogły zostać wykonane dopiero po uzyskaniu stosownych pozwoleń lub uzgodnień konserwatorskich wg ww. ustaw.

Ochrona przyrody

Postanowienia niniejszego dokumentu, w tym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a zatem także ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.).

W granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji występują pomniki przyrody. W przypadku konieczności realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób prowadzący do naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do pomników przyrody należy uzyskać stosowne zezwolenia (art. 44 ust. 3 ww. ustawy o ochronie przyrody), a w przypadku konieczności wycinki drzew – uprzednio znieść ochronę pomnikową.

W przypadku działań rewitalizacyjnych związanych z nowymi nasadzeniami zieleni, preferowane będzie stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych, bez wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych. Zaleca się więc, by realizatorzy przedsięwzięć rewitalizacyjnych w tym zakresie uwzględnili tę kwestię – projekty będą weryfikowane pod tym względem w późniejszej fazie, przed ich wdrożeniem.

W przypadku inwestycji prowadzonych w obrębie istniejących obiektów budowlanych (takich jak np. prac remontowych elewacji), konieczne jest przestrzeganie tych wytycznych do prowadzenia tego rodzaju prac w aspekcie ochrony ptaków oraz nietoperzy czy też uprzedniego zinventaryzowania występujących gatunków w danym budynku.

Infrastruktura techniczna elektroenergetyczna

Postanowienia niniejszego dokumentu, w tym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizowane będą zgodnie z następującymi zapisami:

- wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej należy uwzględnić pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii,
- wszystkie obiekty przewidywane do budowy, przebudowy lub remontu w zbliżeniu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną podlegają przepisom odrębnym,

- należy zapewnić swobodny dostęp i dojazd do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji elektroenergetycznych oraz konstrukcji wsporczych (słupów) w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii,
- zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z planowanej, budowanej, przebudowywanej, remontowanej i istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej na podstawie przepisów odrębnych.

Infrastruktura telekomunikacyjna

Jeśli podczas realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego wystąpi kolizja z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi, należy zwrócić się do właściciela tych urządzeń z wnioskiem o wydanie warunków technicznych dotyczących ich zabezpieczenia lub przeniesienia.

Infrastruktura kolejowa

Realizując przedsięwzięcia rewitalizacyjne należy mieć na uwadze, że w sąsiedztwie linii kolejowej nie mogą być instalowane jakiegokolwiek urządzenia mogące zakłócić prace infrastruktury kolejowej, w tym systemów łączności. W przypadku realizacji prac inwestycyjnych w sąsiedztwie obszaru kolejowego należy je każdorazowo uzgodnić, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 731) z właściwą jednostką organizacyjną zarządcy infrastruktury kolejowej, tj. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Olsztynie. Co ważne, zagospodarowanie terenów sąsiadujących z infrastrukturą kolejową oraz wszelkie zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ich sąsiedztwie powinny być zgodne z przepisami odrębnymi, w tym z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 731), rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1247, ze zm.), rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1744, ze zm.), ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 1222, ze zm.), rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, ze zm.), ustawą z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 1222, ze zm.), rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

8.2. Lista przedsięwzięć podstawowych

Niniejszy rozdział przedstawia charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zgłoszone zostały do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska, a bez których osiągnięcie celów rewitalizacji nie będzie możliwe. Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do wyjścia z sytuacji kryzysowej, a tym samym osiągnięcia wizji obszaru rewitalizacji. Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych został szczegółowo opisany w rozdziale poświęconym mechanizmom włączenia interesariuszy.

Na grupę przedsięwzięć rewitalizacyjnych składa się 40 następujących projektów odpowiadających na zdiagnozowane problemy i negatywne zjawiska:

1. „Oddychaj nad wodą” – strefa relaksu z tężnią solankową w Białej Piskiej
2. Zagospodarowanie zielenią placu zabaw przy SCK w Drygłach
3. Poprawa jakości życia mieszkańców – remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta Biała Piska
4. Adaptacja poddasza gminnego budynku na pomieszczenia biurowe Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej
5. Miejsca postojowe z nasadzeniami przy stacji PKP w Białej Piskiej
6. Przestrzeń dla Młodych
7. Poprawa jakości życia mieszkańców – modernizacja gminnych budynków mieszkalnych w Drygłach
8. Zielone enklawy wzdłuż ul. Targowej i ul. Handlowej w Białej Piskiej
9. Rower łączy – budowa ścieżki rowerowej z Białej Piskiej do Drygł
10. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i zagospodarowanie podwórek w Białej Piskiej
11. Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez realizację letniego kina plenerowego z finałowym piknikiem – pożegnanie wakacji
12. Budowa parkingu przy skrzyżowaniu ul. Targowej i ul. Prusa w Białej Piskiej
13. Remont chodnika i utworzenie ścieżki rowerowej w ciągu ul. Kolejowej i Zielonej w Białej Piskiej
14. Wymiana nawierzchni chodnika przy ul. Kościuszki w Drygłach
15. Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w Drygłach (w kierunku Białej Piskiej)
16. Szlak spacerowy wokół Białej Piskiej wraz z niezbędną infrastrukturą (lampy, ławki, kosze) – ul. Sportowa, Kościuszki, Piłsudskiego, Zielona, Kolejowa, Batorego, Kajki, Zgody, Moniuszki, Witosa, Różana, Polna, Cicha, Konopnickiej, Sikorskiego
17. Termomodernizacja budynku, w którym mieści się MGOK, MGBP oraz OSP
18. Park Wodny w Białej Piskiej
19. Budowa remizy OSP w Białej Piskiej
20. Renowacja skweru w centrum Białej Piskiej

21. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych w Drygałach
22. Centrum opiekuńczo-mieszkalne
23. Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez jarmarki świąteczne – integracja i kultywowanie tradycji
24. Widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Drygałach i w Białej Piskiej
25. Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup busa o napędzie elektrycznym)
26. Świecący napis 3D – BIAŁA PISKA
27. Poprawa jakości życia osób ze specjalnymi potrzebami – zwiększenie dostępności ratusza i MGOK dla osób z niepełnosprawnościami poprzez modernizację budynków
28. Plac zabaw przy szkole podstawowej w Drygałach
29. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych (w tym atelier artystyczne plastyczno-ceramiczne) w Białej Piskiej
30. Możliwości naszej społeczności – pikniki integracyjne w Drygałach i Białej Piskiej
31. Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego
32. Działania streetworkerskie na obszarach rewitalizowanych
33. Sztuka w przestrzeni miejskiej - gabloty wystawowe wraz z nasadzeniami przy MGOK
34. Strzelnica wirtualna w Białej Piskiej
35. Miejsca postojowe z nasadzeniami
36. Budowa budynku komisariatu policji w Białej Piskiej
37. Budowa kortu tenisowego w Białej Piskiej
38. Stworzenie strefy twórczej przed budynkiem MGOK i MGBP
39. Podświetlenie mostku, świecące fontanny na stawie oraz nasadzenia
40. Budowa altany na skwerze przy MGOK – „Poczekajka”

W dalszej części niniejszego rozdziału przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaprezentowane zostały w formie tabelarycznej – każdemu przedsięwzięciu poświęcona jest odrębna tabela, zawierająca szczegółowe informacje na temat projektu. Poszczególne tabele zawierają m.in.: cel przedsięwzięcia, zakres zadań, lokalizację, czas realizacji, grupę interesariuszy, potencjalnych partnerów oraz szacowaną wartość projektu oraz źródła jego finansowania.

Tabela 14. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1

Lp.	1
Nazwa projektu	„Oddychaj nad wodą” – strefa relaksu z tężnią solankową w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Część działki 231/18 w Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku przy tężni, która będzie główną atrakcją skweru i przyczyni się do integracji mieszkańców. Skwer będzie sprzyjał budowaniu relacji, poczucia tożsamości lokalnej. Zagospodarowane zielenią otoczenie podnosi

Lp.	1	
Nazwa projektu	„Oddychaj nad wodą” – strefa relaksu z tężnią solankową w Białej Piskiej	
	standard życia mieszkańców. Utworzenie atrakcyjnej przestrzeni dla rodzin z dziećmi, umożliwiającej integrację społeczności, kontakt z przyrodą i odpoczynek.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Zanieczyszczone powietrze w centrum miasta spowodowane dużym ruchem drogowym. Podczas spacerów przy stawie nie ma miejsca na atrakcyjną i bezpieczną zabawę dla dzieci i miejsce odpoczynku dla rodziców. Część terenu przy stawie jest zaniedbana i nie sprzyja spędzaniu czasu, w tym potencjalnie atrakcyjnym miejscu.	
Zakres realizowanych zadań	Przewiduje się budowę zadaszonej tężni solankowej, aby można było z niej korzystać niezależnie od warunków pogodowych. Zaplanowano również utworzenie mini małego gaju lub placu zabaw dla dzieci. W zakresie inwestycji planuje się zadrzewienia i nasadzenia roślin oraz montaż małej architektury, toalety miejskiej oraz kaskady wodnej.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Białej Piskiej	
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM), pożyczka wspierająca zieloną transformację miast (środki z KPO)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	1. Utworzona otwarta zielona przestrzeń
	Sposób pomiaru	Ad. 1. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – powierzchnia (ha)
	Wskaźniki rezultatu	1. Liczba ludności mająca dostęp do nowej zielonej infrastruktury
	Sposób pomiaru	Ad. 1. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 15. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2

Lp.	2
Nazwa projektu	Zagospodarowanie zielenią placu zabaw przy SCK w Drygałach
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Kościuszki 4, Drygały <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Projektowana zieleń podniesie atrakcyjność wizualną oraz funkcjonalną placu zabaw. Realizacja projektu pozwoli na stworzenie miejsc z roślinnością wysoką w celu stworzenia powierzchni zacienionych, których obecnie tak bardzo brakuje na terenie placu zabaw. Efektem projektu będzie zielona enklawa w centrum miejscowości, która będzie miejscem integracji mieszkańców, miejscem organizacji lokalnych wydarzeń, warsztatów.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2, C3.K2
Opis problemu	Brak miejsca spotkań w miłym, zielonym otoczeniu. Miejsca sprzyjającego integracji społecznej. Projekt przewiduje zagospodarowanie zieleni na placu zabaw w Drygałach. Plac zabaw położony jest w centrum miejscowości przy Sockim Centrum Kultury, w pełni urządzony w sprzęt do zabaw i ćwiczeń. Jednak zupełnie brakuje na nim zieleni, nie ma szans na relaks wśród krzewów, drzew. W upalne dni trudno jest użytkować plac, bawiąc się lub siedząc w pełnym słońcu. Stąd też powstał pomysł, aby zazielenić to

Lp.	2	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie zielenią placu zabaw przy SCK w Drygalech	
	miejsce, które dzięki temu będzie żyło cały rok i stanie się miejscem spotkań mieszkańców, odpoczynku i zabawy jednocześnie.	
Zakres realizowanych zadań	Przewiduje się nasadzenia drzew i krzewów liściastych a kompozycje roślinne uzupełnią byliny, rośliny wieloletnie nie wymagające szczególnej opieki. Ze względu na coraz wyższe temperatury występujące latem i małą ilość opadów w projekcie zaplanowano proste nawodnienie (linia kroplująca ze sterownikiem automatycznym), żeby zapewnić jak najlepsze warunki wzrostu posadzonym roślinom. Planowany jest montaż altany i elementów małej architektury. Koło Gospodyń Wiejskich „Drygalanki” planuje podczas otwarcia placu zabaw w nowej zielonej odsłonie przeprowadzenie warsztatów dla mieszkańców miejscowości, w tym dzieci i młodzieży o tematyce ekologicznej i przyrodniczej. Warsztaty mają na celu rozwijanie świadomości ekologicznej i wrażliwości związanej z poczuciem odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego, kształtowanie przekonania, że działalność człowieka wpływa na świat roślin oraz zwierzęta i ich życie.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	KGW „Drygalanki”, SCK w Drygalech	
Szacowana wartość	200 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, granty, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	2. Powierzchnia zagospodarowanego zielenią terenu
	Sposób pomiaru	Ad. 2. Dokumentacja projektowa – powierzchnia (ha)
	Wskaźniki rezultatu	2. Liczba osób korzystających z zagospodarowanego terenu
	Sposób pomiaru	Ad. 2. Dane statystyczne gminy – aktualna liczba mieszkańców Drygał

Tabela 16. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3

Lp.	3
Nazwa projektu	Poprawa jakości życia mieszkańców – remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta Biała Piska
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Zabytkowy układ miasta Biała Piska (m.in. ul. Mickiewicza 15, ul. Kościuszki 10, ul. Sienkiewicza 7, ul. Żeromskiego 11, 13, 17) <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa warunków mieszkaniowych na terenie obszaru rewitalizacji. Podniesienie estetyki budynków mieszkalnych, zachowanie ich walorów zabytkowych wraz z odtworzeniem dawnych zdobieć. Podniesienie komfortu życia mieszkańców, estetyki budynków. Wraz z odnowieniem zabytkowych kamienic wzrośnie atrakcyjność miasta, poczucie tożsamości lokalnej.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2
Opis problemu	Zły stan techniczny budynków mieszkalnych, wymagających m.in. generalnego remontu klatek schodowych, elewacji, stolarki okiennej, drzwiowej. Zaniedbane podwórka.
Zakres realizowanych zadań	Remont kamienic zlokalizowanych w zabytkowym układzie miasta. Wszelkie prace budowlane z uwzględnieniem zachowania elementów zabytkowych, odtworzenia zdobieć na podstawie zdjęć dawnej Białej Piskiej i zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków. Zagospodarowanie podwórek, aby stały się miejscem integracji mieszkańców (uwzględnienie małej architektury, zieleni).
Czas realizacji	2025-2030

Lp.	3		
Nazwa projektu	Poprawa jakości życia mieszkańców – remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta Biała Piska		
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami.		
Ewentualni partnerzy	–		
Szacowana wartość	15 000 000,00 zł		
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka bankowa		
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	3. Liczba wyremontowanych budynków	
	Sposób pomiaru	Ad. 3. Protokół odbioru końcowego – liczba szt.	
	Wskaźniki rezultatu	3. Liczba mieszkańców	
	Sposób pomiaru	Ad. 3. Dane statystyczne gminy – liczba osób	

Tabela 17. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4

Lp.	4	
Nazwa projektu	Adaptacja poddasza gminnego budynku na pomieszczenia biurowe Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Dz. o nr geod. 155 w Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Adaptacja poddasza budynku gospodarczego (garaże, pomieszczenia gospodarcze) sąsiadującego z budynkiem urzędu podniesie standard obsługi interesantów podczas załatwiania spraw urzędowych. Zorganizowanie nowej atrakcyjniej przestrzeni miejskiej. Adaptowana przestrzeń usprawni pracę urzędu i podniesie komfort obsługi interesantów, powstanie spójny zespół budynków administracyjno-biurowych.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2, C2.K3	
Opis problemu	Urząd Miejski w Białej Piskiej mieści się obecnie w budynku, który współdzieli z Komisariatem Policji, ze względu na ograniczoną przestrzeń nie ma możliwości poprawienia komfortu pracowników i interesantów. Brakuje też powierzchni na archiwizowanie dokumentów w odpowiednich warunkach, w pomieszczeniu zapewniającym łatwy dostęp do zasobów archiwum.	
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej adaptacji poddasza z uwzględnieniem opcjonalnej budowy łącznika pomiędzy budynkami. Planuje się stworzenie pomieszczeń biurowych, archiwum oraz sali konferencyjnej	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	Ok. 2 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	4. Nowa powierzchnia dla usług publicznych
	Sposób pomiaru	Ad. 4. Protokół odbioru prac – zaadaptowana powierzchnia w m ²
	Wskaźniki rezultatu	4. Liczba osób korzystających z nowej przestrzeni
	Sposób pomiaru	Ad. 4. Dane statystyczne urzędu – liczba osób

Tabela 18. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5

Lp.	5	
Nazwa projektu	Miejsca postojowe z nasadzeniami przy stacji PKP w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Część działki o nr geod. 20/14 przy ul. Kolejowej w Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Funkcjonalne zagospodarowanie terenu zgodnie z potrzebami mieszkańców. Umożliwienie mieszkańcom parkowania samochodu przy okazji korzystania z kolei. Zagospodarowanie zaniedbanego terenu.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Zaniedbany, niefunkcjonalny teren przy stacji PKP w Białej Piskiej. Brak wyznaczonych miejsc postojowych dla korzystających z kolei.	
Zakres realizowanych zadań	Budowa miejsc parkingowych (powierzchnia wodoprzepuszczalna) przy stacji PKP wraz z nasadzeniami.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	5. Powierzchnia nowo zagospodarowanego terenu
	Sposób pomiaru	Ad. 5. Dokumentacja projektowa – powierzchnia (m²)
	Wskaźniki rezultatu	5. Liczba osób korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 5. Dane statystyczne gminy – liczba mieszkańców miasta

Tabela 19. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6

Lp.	6
Nazwa projektu	Przestrzeń dla Młodych
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska, MGOK w Białej Piskiej, SCK w Drygłach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Na tak wczesnym etapie nie dookreślono lokalizacji przedsięwzięcia. Zakłada się jednak, że będzie to na obszarze rewitalizacji. <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Utworzenie przestrzeni dla młodych ludzi (10-30 lat) tworzone przez młodych, co sprzyja nawiązywaniu relacji, ciekawemu spędzaniu czasu, odpoczynkowi. Wzrost kompetencji społecznych, zaangażowanie w sprawy lokalnej społeczności, podnoszenie kompetencji zawodowych. Budowanie relacji poza szkołą. Wzrost przedsiębiorczości, samodzielności, podjęcie działalności gospodarczej.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2
Opis problemu	Podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych, sprzyja budowaniu więzi i tożsamości lokalnej. Projekt podnosi standard życia mieszkańców stwarzając miejsce rozwoju.
Zakres realizowanych zadań	Zorganizowanie przestrzeni do odpoczynku po szkole, miejsca, gdzie można wypić darmową kawę, zagrać w gry planszowe, wideo, przeprowadzić warsztaty np. kulinarne, kosmetyczne, graffiti a także „domówki”, planować wydarzenia dla młodzieży przez młodzież. Przestrzeń wyposażona w narzędzia i sprzęt, takie jak drukarki 3D, lasery, narzędzia do obróbki drewna i metalu, gdzie młodzież może tworzyć i realizować

Lp.	6	
Nazwa projektu	Przestrzeń dla Młodych	
	własne projekty techniczne i artystyczne. To zazwyczaj przestrzeń wyposażona w różnorodne narzędzia, maszyny, komputery oraz materiały, które pozwalają na realizację różnorodnych pomysłów i projektów. Organizowanie szkoleń, warsztatów i seminariów dotyczących robotyki, przedsiębiorczości, zarządzania, finansów, marketingu cyfrowego i innych istotnych umiejętności. Zajęcia wprowadzające młodzież w podstawy programowania i sztucznej inteligencji, aby rozwijać ich zainteresowania w tych dziedzinach.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Ośrodek Kulturalny ReWir, który tworzy sieć miejsc dla młodzieży "Przestrzeń Młodych" w Lublinie.	
Szacowana wartość	1 200 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	6. Liczba obiektów „Przestrzeń dla Młodych”
	Sposób pomiaru	Ad. 6. Dokumentacja projektowa – liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	6. Liczba proponowanych zajęć, liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 6. Dokumentacja fotograficzna – liczba osób, liczba zajęć

Tabela 20. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7

Lp.	7	
Nazwa projektu	Poprawa jakości życia mieszkańców – modernizacja gminnych budynków mieszkalnych w Drygałach	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Drygały: ul. Kolejowa 2, ul. Targowa 1, ul. Kościuszki 8; ul. Sienkiewicza 6 <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Doprowadzenie budynków do dobrego stanu z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe. Podniesienie komfortu życia mieszkańców budynków oraz powiększenie zasobu mieszkaniowego gminy o wyremontowane lokale (obecnie niezamieszkane).	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2	
Opis problemu	Problemy ze stanem technicznym budynków, brak możliwości użytkowania ze względu na zły stan lokalu, budynku. W gminie Biała Piska, w tym na obszarze rewitalizacji jest duże zapotrzebowanie na mieszkania.	
Zakres realizowanych zadań	Remont dachów, ścian, schodów zewnętrznych, klatek schodowych itd. wraz z zagospodarowaniem podwórek.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	15 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWIM, KPO)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	7. Liczba zmodernizowanych obiektów
	Sposób pomiaru	Ad. 7. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	7. Liczba mieszkańców w zmodernizowanych budynkach
	Sposób pomiaru	Ad. 7. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 21. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8

Lp.	8	
Nazwa projektu	Zielone enklawy wzdłuż ul. Targowej i ul. Handlowej w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	część dz. 147/22 w Białej Piskiej (plac przy budynku) [na obszarze rewitalizacji]	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Tworzenie nowych terenów zielonych, podniesienie funkcjonalności obszaru rewitalizacji i standardu życia społeczności. Stworzenie przyjaznej przestrzeni wypoczynku dla mieszkańców, sprzyjającej integracji społeczności obszaru rewitalizacji.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Zakres projektu przyczyni się do: poprawy stanu powierzchni terenów zielonych, ograniczenia hałasu (nowe nasadzenia odbijają, rozpraszają i pochłaniają fale dźwiękowe), ochronę różnorodności biologicznej, utworzenia miejsca integracji, podniesienia standardu życia społeczności. Obecnie w tym zakresie występują problemy.	
Zakres realizowanych zadań	Aranżacja terenu: zasadzenie roślinności odpowiednio dobranej do warunków klimatycznych i estetyki otoczenia, uporządkowanie terenu, wprowadzenie elementów małej architektury, montaż oświetlenia.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, dotacje celowe z budżetu województwa,	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	8. Powierzchnia terenu objętego projektem, liczba nowych nasadzeń, liczba wprowadzonych elementów małej architektury
	Sposób pomiaru	Ad. 8. Dokumentacja projektowa – powierzchnia, liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	8. Liczba ludności zamieszkująca obszar rewitalizacji
	Sposób pomiaru	Ad. 8. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 22. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9

Lp.	9
Nazwa projektu	Rower łączy – budowa ścieżki rowerowej z Białej Piskiej do Drygał
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Biała Piska, Drygały. Planowana trasa przebiega częściowo poza obszarem rewitalizacji, gdyż jej celem jest skomunikowanie obu podobszarów. <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa bezpieczeństwa rowerzystów, podniesienie standardu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez umożliwienie bezpiecznego przejazdu pomiędzy miejscowościami.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K2
Opis problemu	Przedsięwzięcie sprzyja podniesieniu standardów życia mieszkańców poprzez umożliwienie komunikacji między obszarami rewitalizacji. Ze względu na ceny biletów

Lp.	9	
Nazwa projektu	Rower łączy – budowa ścieżki rowerowej z Białej Piskiej do Drygał	
	w autobusach kursujących pomiędzy miejscowościami oraz zbyt małą częstotliwość kursów wielu mieszkańców decyduje się na jazdę rowerem ruchliwą drogą wojewódzką.	
Zakres realizowanych zadań	Opracowanie dokumentacji technicznej, uzyskanie wymaganych pozwoleń, wybudowanie ścieżki rowerowej łączącej obszar rewitalizacji w Białej Piskiej z obszarem rewitalizacji Drygały.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	18 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM, Interreg)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	9. Długość wybudowanej ścieżki rowerowej
	Sposób pomiaru	Ad. 9. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – km
	Wskaźniki rezultatu	9. Liczba wypadków drogowych z udziałem rowerzystów
	Sposób pomiaru	Ad. 9. Dane statystyczne gminy lub Policji – liczba zdarzeń

Tabela 23. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10

Lp.	10	
Nazwa projektu	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i zagospodarowanie podwórek w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	MGOK, Gmina Biała Piska, Wspólnoty Mieszkaniowe	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Na tak wczesnym etapie nie dookreślono lokalizacji przedsięwzięcia. Zakłada się jednak, że będzie to na obszarze rewitalizacji. <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Podniesienie standardów życia mieszkańców poprzez poprawę atrakcyjności terenu przed budynkami mieszkalnymi (wspólna, otwarta, uporządkowana przestrzeń przy budynkach mieszkalnych), wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K3	
Opis problemu	Kompleksowe prace pozwolą na poprawę jakości zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez zagospodarowanie/uporządkowanie przestrzeni przy budynkach mieszkalnych.	
Zakres realizowanych zadań	Opracowanie i realizacja projektu, zagospodarowanie zieleni przed budynkami mieszkalnymi, uporządkowanie terenu (w tym sytuacji parkingowej), montaż elementów małej architektury	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przestrzeń ogólnodostępna, brak barier architektonicznych	
Ewentualni partnerzy	Szkoła Podstawowa, Koło Gospodyń Wiejskich	
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	10. Liczba zmodernizowanych podwórek, otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana
	Sposób pomiaru	Ad. 10. Protokół odbioru inwestycji – liczba szt., powierzchnia w m ²
	Wskaźniki rezultatu	10. Ludność mająca dostęp do podwórek
	Sposób pomiaru	Ad. 10. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 24. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11

Lp.	11	
Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez realizację letniego kina plenerowego z finałowym piknikiem – pożegnanie wakacji	
Podmiot realizujący projekt	MGOK w Białej Piskiej, Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Park Miejski w Białej Piskiej, SCK w Drygalech <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Przeciwdziałanie problemom społecznym na obszarze rewitalizacji: ubóstwo, brak alternatyw na twórcze, aktywne spędzanie czasu, brak integrowania się małomiasteczkowej społeczności, brak wspólnego współtworzenia wydarzeń. Integracja i aktywność mieszkańców, budowanie relacji, chęci ciekawego spędzania czasu.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3	
Opis problemu	Brak integracji mieszkańców i otwartości do wspólnych działań, budowania więzi międzypokoleniowej, kreowania pozytywnych relacji w społeczeństwie.	
Zakres realizowanych zadań	Przewiduje się organizację letnich (w okresie wakacji) np. czterech seansów filmowych pod chmurką, po dwa w każdym miesiącu, które z uwagi na warunki techniczne będą się odbywać wieczorową porą. Stworzenie przestrzeni do swobodnego oglądania i budowania nastroju (leżaki, lampiony, koce, poduchy), kącik kinomana – stoisko z popcornem, napoje. Pod koniec sierpnia przewiduje się zorganizowanie pikniku kończącego wakacje z atrakcjami dla małych i dużych. Szeroka oferta aktywności sportowych, warsztatów twórczych, gier i zabaw, animacji, pokazów z różnych dziedzin sztuki.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Wszystkie zaplanowane wydarzenia będą się odbywać na terenie ogólnodostępnym, bez barier architektonicznych	
Ewentualni partnerzy	Koło Gospodyń Wiejskich, Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Białej Piskiej, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Palczewskiego w Drygalech	
Szacowana wartość	500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet MGOK w Białej Piskiej, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	11. Liczba zorganizowanych seansów filmowych
	Sposób pomiaru	Ad. 11. Dane statystyczne MGOK – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	11. Liczba uczestników projektu (pokazów i pikniku)
	Sposób pomiaru	Ad. 11. Dane statystyczne MGOK – liczba osób

Tabela 25. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12

Lp.	12
Nazwa projektu	Budowa parkingu przy skrzyżowaniu ul. Targowej i ul. Prusa w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Działka nr 146/4 w Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Funkcjonalne zagospodarowanie zaniedbanego terenu zgodnie z potrzebami mieszkańców. Umożliwienie mieszkańcom i odwiedzającym parkowania samochodu.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C2.K2, C2.K3, C3.K2

Lp.	12	
Nazwa projektu	Budowa parkingu przy skrzyżowaniu ul. Targowej i ul. Prusa w Białej Piskiej	
Opis problemu	Zaniedbany, niefunkcjonalny teren w centrum w Białej Piskiej. Brak wyznaczonych miejsc postojowych mieszkańców i odwiedzających	
Zakres realizowanych zadań	Budowa miejsc parkingowych (powierzchnia wodoprzepuszczalna) wraz z nasadzeniami.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	800 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	12. Powierzchnia nowo zagospodarowanego terenu
	Sposób pomiaru	Ad. 12. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – powierzchnia m²
	Wskaźniki rezultatu	12. Szacunkowa liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 12. Dane statystyczne gminy – liczba mieszkańców

Tabela 26. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13

Lp.	13	
Nazwa projektu	Remont chodnika i utworzenie ścieżki rowerowej w ciągu ul. Kolejowej i Zielonej w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Kolejowa i ul. Zielona w Białej Piskiej (wzdłuż całej długości ulic) <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców, także poprzez zwiększenie poziomu ich aktywności fizycznej, ożywienie tej części miasta poprzez utworzenie ścieżki rowerowej, trasy spacerowej wraz z małą architekturą. Uatrakcyjnienie kolejnej zielonej części miasta.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Brak miejsc spacerowych dla mieszkańców, w tym szczególnie dla rodzin z dziećmi oraz ścieżek do jazdy rowerem, rolkami bądź hulajnogami	
Zakres realizowanych zadań	Remont chodnika, utworzenie ścieżki rowerowej, montaż lamp, montaż małej architektury (ławki, kosze na śmieci), nasadzenia.	
Czas realizacji	2025-2028	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej, Powiatowy Zarząd Dróg w Pieszku	
Szacowana wartość	2 200 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK, środki unijne (FEWiM, Interreg Litwa-Polska)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	13. Długość ścieżki rowerowej
	Sposób pomiaru	Ad. 13. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – długość (km)
	Wskaźniki rezultatu	13. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 13. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 27. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14

Lp.	14	
Nazwa projektu	Wymiana nawierzchni chodnika przy ul. Kościuszki w Drygłach	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Kościuszki w Drygłach <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców Drygł poprzez wymianę nawierzchni chodnika. Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2, C2.K3	
Opis problemu	Niski poziom bezpieczeństwa mieszkańców i estetyki obszaru rewitalizacji.	
Zakres realizowanych zadań	Chodnik zlokalizowany jest przy drodze powiatowej, konieczna jest zgoda zarządcy drogi na przeprowadzenie remontu nawierzchni chodnika, możliwa partycypacja w kosztach. Wymiana nawierzchni na kostkę brukową.	
Czas realizacji	2026-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Powiatowy Zarząd Dróg w Pisz	
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet powiatu	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	14. Powierzchnia zmodernizowanego chodnika
	Sposób pomiaru	Ad. 14. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – powierzchnia (m ²)
	Wskaźniki rezultatu	14. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 14. Dane statystyczne gminy – liczba mieszkańców Drygł

Tabela 28. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15

Lp.	15	
Nazwa projektu	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w Drygłach (w kierunku Białej Piskiej)	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Fragment ul. Sienkiewicza w kierunku Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa widoczności uczestników ruchu drogowego. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Osoby idące w kierunku Białej Piskiej, bądź na cmentarz będą lepiej widoczne dla innych uczestników ruchu drogowego	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2	
Opis problemu	Nisko poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, jak i niski poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	
Zakres realizowanych zadań	Montaż lamp oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w kierunku Białej Piskiej	
Czas realizacji	2026-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	60 000,00 zł	

Lp.	15	
Nazwa projektu	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w Drygalech (w kierunku Białej Piskiej)	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	15. Liczba słupów
	Sposób pomiaru	Ad. 15. Protokół odbioru końcowego – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	15. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 15. Dane statystyczne gminy – aktualna liczba mieszkańców Drygał

Tabela 29. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16

Lp.	16	
Nazwa projektu	Szlak spacerowy wokół Białej Piskiej wraz z niezbędną infrastrukturą (lampy, ławki, kosze) – ul. Sportowa, Kościuszki, Piłsudskiego, Zielona, Kolejowa, Batorego, Kajki, Zgody, Moniuszki, Witosa, Różana, Polna, Cicha, Konopnickiej, Sikorskiego	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Sportowa, Kościuszki, Piłsudskiego, Zielona, Kolejowa, Batorego, Kajki, Zgody, Moniuszki, Witosa, Różana, Polna, Cicha, Konopnickiej, Sikorskiego; Część zaplanowanego szlaku spacerowego wykracza poza obszar rewitalizacji, jednak ze względu na atrakcyjność tej idei dla wszystkich mieszkańców, w tym zamieszkujących obszar rewitalizacji zasadne jest włączenie projektu do GPR. <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie im bezpiecznego spacerowania oraz spędzania czasu na świeżym powietrzu. Budowa szlaków spacerowych dla mieszkańców Białej Piskiej oraz turystów spowoduje bezpieczniejsze korzystanie z infrastruktury pieszo-drogowej oraz umożliwi społeczności lokalnej poprawę aktywności fizycznej poprzez spacer lub jazdę na rowerach, rolkach, hulajnogach. Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa pieszych uczestników ruchu drogowego, wspólne aktywne spędzanie czasu sprzyja integracji, budowaniu relacji społecznych	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2	
Opis problemu	Brak spójnych, zorganizowanych szlaków spacerowo-rowerowych na terenie miasta uniemożliwia bezpieczne spacerowanie lub jazdę na rowerach, rolkach.	
Zakres realizowanych zadań	Utworzenie szlaków (ścieżek) spacerowo-rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą (ławki, kosze na śmieci, nasadzenia). Ze względu na duży koszt inwestycji, przewiduje się realizację etapami.	
Czas realizacji	2025-2028	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej	
Szacowana wartość	15 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM, Interreg Litwa-Polska)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	16. Długość wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych
	Sposób pomiaru	Ad. 16. Protokół odbioru końcowego – długość km
	Wskaźniki rezultatu	16. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 16. Dane statystyczne gminy – liczba mieszkańców miasta

Tabela 30. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17

Lp.	17	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku, w którym mieści się MGOK, MGBP oraz OSP	
Podmiot realizujący projekt	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Budynek (siedziba MGOK, MGBP i OSP) objęty zakresem przedsięwzięcia sąsiaduje z obszarem rewitalizacji. Ze względu na ważną rolę, jaką pełnią te instytucje w życiu mieszkańców, w tym zamieszkujących obszar rewitalizacji zasadne jest uwzględnienie ich w GPR. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa funkcjonowania budynku, zmniejszenie wydatków za zużycie energii elektrycznej oraz ciepłej. Tym samym poprawa komfortu osób korzystających z obiektów.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K3, C3.K1	
Opis problemu	Poprawa warunków lokalowych oraz zmniejszenie wydatków za zużycie energii elektrycznej oraz ciepłej.	
Zakres realizowanych zadań	Wymiana pokrycia dachowego, montaż paneli fotowoltaicznych, drzwi wejściowych do budynku itp.	
Czas realizacji	2026-2030	
Opis działań zap. dostępność	Dostosowanie budynku do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, przewidziano jako odrębne przedsięwzięcie.	
Ewentualni partnerzy	Gmina Biała Piska, OSP	
Szacowana wartość	700 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	17. Liczba zmodernizowanych obiektów
	Sposób pomiaru	Ad. 17. Protokół odbioru końcowego – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	17. Liczba korzystających z obiektu
	Sposób pomiaru	Ad. 17. Dane MGOK i dane statystyczne gminy – liczba pracowników instytucji, liczba mieszkańców miasta

Tabela 31. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18

Lp.	18
Nazwa projektu	Park Wodny w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Okolice gimnazjum w Białej Piskiej (rozważana lokalizacja to część działek 284/10, 296/10) <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Wodny Park w Białej Piskiej zaspokaja potrzeby wspólnego spędzania czasu mieszkańców w każdym wieku. Służy integracji międzypokoleniowej, budowaniu więzi, relacji, wspólnej zabawy, aktywnemu wypoczynkowi. Integracja mieszkańców, budowanie poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej, nawiązywanie relacji, wspólne spędzanie czasu. Stworzenie nowego ciekawego miejsca w gminie. Park Wodny z zapleczem razem z boiskami i halą sportową przy szkole stworzą kompleks sportowo-rekreacyjno-wypoczynkowy jako ciekawą ofertę dla turystów
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2, C3.K2

Lp.	18	
Nazwa projektu	Park Wodny w Białej Piskiej	
Opis problemu	Projekt ma przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji poprzez zorganizowanie imprezy z udziałem lokalnej społeczności sprzyjającej budowaniu poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej. W zakresie projektu zostanie stworzone nowe miejsce zieleni. Realizacja przedsięwzięcia podniesie standard życia społeczności i poprawi estetykę otoczenia.	
Zakres realizowanych zadań	Opracowanie kompletnej dokumentacji Parku Wodnego, w którego w skład będą wchodzić: basen pływacki, basen rekreacyjny z brodzikiem i sprzętem do zabaw wodnych, teren do plażowania, toalety, szatnie, miejsce przewidziane na małą gastronomię/foodtrunki, elementy małej architektury, możliwość wypożyczenia leżaków i sprzętu rekreacyjno-sportowego, dostępne szafki depozytowe (ilość ograniczona), nasadzenia roślinne. Obiekt sezonowy (czerwiec-sierpień). Przewiduje się budowę/zlokalizowanie domków kempingowych/leśniskowych przeznaczonych do wynajmowania.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Obiekt będzie przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	18 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, pożyczka z BGK, środki unijne (FEWiM, KPO)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	18. Liczba nowych obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych
	Sposób pomiaru	Ad. 18. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	18. Liczba korzystających z kompleksu
	Sposób pomiaru	Ad. 18. Dane statystyczne gminy i dokumentacja fotograficzna gminy – liczba osób, dokumentacja fotograficzna

Tabela 32. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 19

Lp.	19	
Nazwa projektu	Budowa remizy OSP w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Na tak wczesnym etapie nie dookreślono lokalizacji przedsięwzięcia. Zakłada się, że będzie to na obszarze rewitalizacji. Rozważa się lokalizację na dz. 199/1 w Białej Piskiej. Obecna lokalizacja remizy sąsiaduje z obszarem rewitalizacji i współdzieli budynek z MGOK. Budowa nowej siedziby OSP stworzy dodatkowe miejsce w MGOK do organizowania działań na rzecz lokalnej społeczności, w tym z obszaru rewitalizacji. Działalność OSP w Białej Piskiej obejmuje swoim zakresem wszystkich mieszkańców, stąd zasadność wpisania planowanej inwestycji do przedsięwzięć rewitalizacji. <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zapewnienie odpowiednich warunków pracy strażaków, co wpłynie również na podniesienie poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2	
Opis problemu	Zbyt mała przestrzeń obecnej siedziby negatywnie wpływa na komfort i odpowiednią organizację pracy strażaków, którzy pracują na rzecz całej społeczności gminy uniemożliwia. Dodatkowym problemem jest zły stan drogi dojazdowej do budynku remizy, co opóźnia wyjazd do akcji ratunkowej.	
Zakres realizowanych zadań	Budowa nowej remizy wraz z garażami i zagospodarowaniem otoczenia.	
Czas realizacji	2025-2030	

Lp.	19	
Nazwa projektu	Budowa remizy OSP w Białej Piskiej	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	6 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	19. Liczba nowych obiektów
	Sposób pomiaru	Ad. 19. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	19. Liczba mieszkańców
	Sposób pomiaru	Ad. 19. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 33. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 20

Lp.	20	
Nazwa projektu	Renowacja skweru w centrum Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Plac Adama Mickiewicza, Biała Piska <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Utworzenie atrakcyjnej przestrzeni umożliwiające integrację społeczności obszaru rewitalizacji, kontakt z przyrodą i odpoczynek. Miejsce wypoczynkowe, sprzyjające integracji, odnowienie zieleni na skwerze.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Brak atrakcyjnej, estetycznej przestrzeni umożliwiającej integracji społeczności obszaru rewitalizacji, a także kontakt z przyrodą i odpoczynek	
Zakres realizowanych zadań	Nasadenia, elementy małej architektury	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Teren ogólnodostępny, brak barier architektonicznych	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	600 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM, KPO, Interreg Litwa-Polska)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	20. Zmodernizowana przestrzeń otwarta
	Sposób pomiaru	Ad. 20. Protokół odbioru inwestycji – powierzchnia
	Wskaźniki rezultatu	20. Liczba mieszkańców mająca dostęp do udoskonalonej przestrzeni
	Sposób pomiaru	Ad. 20. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 34. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 21

Lp.	21
Nazwa projektu	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych w Drygłach
Podmiot realizujący projekt	MGOK w Białej Piskiej, Gmina Biała Piska, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Palczewskiego w Drygłach

Lp.	21	
Nazwa projektu	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych w Drygłach	
Lokalizacja przedsięwzięcia	SCK w Drygłach <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Projekt ma przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji poprzez organizowanie zajęć z udziałem lokalnej społeczności sprzyjającej budowaniu poczucia wspólnoty, wzrostu poczucia własnej wartości i tożsamości lokalnej.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3	
Opis problemu	Przedsięwzięcie sprzyja podnoszeniu kompetencji społecznym, kształtowaniu więzi i budowania poczucia tożsamości lokalnej.	
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie warunków do spędzania czasu wolnego dla każdej grupy społecznej: zwiększenie oferty zajęć, warsztatów tematycznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, spotkań integracyjnych, dla każdej grupy wiekowej.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	KGW „Drygałanki”	
Szacowana wartość	300 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	21. Liczba dostępnych zajęć, zorganizowanych warsztatów
	Sposób pomiaru	Ad. 21. Dane statystyczne MGOK – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	21. Liczba ludności zamieszkująca obszar rewitalizacji, liczba osób korzystająca z oferty, liczba osób ze szczególnymi potrzebami korzystająca z oferty
	Sposób pomiaru	Ad. 21. Dane statystyczne gminy i MGOK, dokumentacja fotograficzna gminy i MGOK – liczba osób

Tabela 35. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 22

Lp.	22
Nazwa projektu	Centrum opiekuńczo-mieszkalne
Podmiot realizujący projekt	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej, Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Na tak wczesnym etapie nie dookreślono lokalizacji przedsięwzięcia. Zakłada się, że będzie to jeden z podobszarów rewitalizacji. <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Utworzenie Centrum ma za zadanie wpłynąć pozytywnie na procesy uspołecznienia i nawiązywania relacji interpersonalnych oraz pozwolić na podejmowanie przez osoby z niepełnosprawnościami aktywności na miarę posiadanego potencjału i zasobów.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K3, C2.K2, C2.K3
Opis problemu	Stworzenie warunków w formie pobytu całodobowego lub dziennego jest szczególnie ważne dla osób z niepełnosprawnościami, które nie mogą korzystać z usług w innych ośrodkach wsparcia, a takiego wsparcia wymagają. Wdrożenie takich rozwiązań poprawi sytuację osób z niepełnosprawnościami dając im szansę na samodzielne i niezależne życie.
Zakres realizowanych zadań	Budowa lub adaptacja istniejącego budynku na potrzeby Centrum wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. parking). Przedsięwzięcie polega na budowie nowego obiektu budowlanego lub dostosowanie istniejącego obiektu na nieruchomości stanowiącej

Lp.	22	
Nazwa projektu	Centrum opiekuńczo-mieszkalne	
	własność gminy wraz z niezbędnymi urządzeniami budowlanymi oraz jego wyposażenie w sprzęt i środki trwałe służące wielokrotnemu użytkowaniu (w tym m.in.: meble, sprzęt rehabilitacyjny, systemy zabezpieczające przed pożarem, systemy monitoringu oraz instalacje przyzywowe). Budynek będzie składał się z jednej kondygnacji, na której zlokalizowano m.in. salę wielofunkcyjną, jadalnię z aneksem kuchennym przeznaczonym do warsztatów kulinarnych, kuchnię, pokoje mieszkalne wraz z łazienkami, gabinet rehabilitacyjny, pokój administracyjny, pomieszczenia techniczne i magazynowe itp.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	6 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, Fundusz Solidarnościowy	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	22. Liczba powstałych obiektów
	Sposób pomiaru	Ad. 22. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	22. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 22. Dane statystyczne MGOPS – liczba osób

Tabela 36. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 23

Lp.	23	
Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez jarmarki świąteczne – integracja i kultywowanie tradycji	
Podmiot realizujący projekt	MGOK w Białej Piskiej, Gmina Biała Piska, Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Plac Adama Mickiewicza w Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Projekt ma przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji poprzez organizowanie jarmarków świątecznych z udziałem lokalnej społeczności sprzyjającej budowaniu poczucia wspólnoty, wzrostu poczucia własnej wartości i tożsamości lokalnej. Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji, budowanie więzi międzypokoleniowej.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2	
Opis problemu	Niski poziom kompetencji społecznych, brak więzi i poczucia tożsamości lokalnej.	
Zakres realizowanych zadań	W ramach corocznego jarmarku świątecznego KGW i pozostali chętni będą mogli na stoiskach zaprezentować swoje wyroby, rękodzieła itd. Przewidziano też występy artystyczne dzieci i młodzieży, zaproszonych artystów. Zapewnienie uczestnictwa, dojazdu dla mieszkańców Drygał, w tym dzieci i młodzieży.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Teren otwarty, ogólnodostępny dla wszystkich uczestników, bez barier architektonicznych	
Ewentualni partnerzy	KGW, zaproszeni artyści	
Szacowana wartość	150 000,00 zł (dwa jarmarki w roku)	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy grantowe	
	Wskaźniki produktu	23. Liczba zorganizowanych jarmarków

Lp.	23	
Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez jarmarki świąteczne – integracja i kultywowanie tradycji	
Prognozowane rezultaty	Sposób pomiaru	Ad. 23. Dane statystyczne gminy – liczba wydarzeń
	Wskaźniki rezultatu	23. Liczba ludności, liczba osób uczestniczących w jarmarkach
	Sposób pomiaru	Ad. 23. Dane statystyczne gminy i MGOK, dokumentacja fotograficzna – liczba osób

Tabela 37. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 24

Lp.	24	
Nazwa projektu	Widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Drygałach i w Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Sienkiewicza w Białej Piskiej (przy technikum), ul. Sienkiewicza w Drygałach (przy szkole, przy drodze na cmentarz) <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Wzrost bezpieczeństwa pieszych poprzez budowę aktywnych przejść dla pieszych.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2	
Opis problemu	Podniesienie standardów życia mieszkańców oraz poprawę bezpieczeństwa poprzez doświetlenie przejść dla pieszych i montaż tablicy radarowej.	
Zakres realizowanych zadań	Budowa aktywnych przejść dla pieszych. Detektory ruchu wykrywają obecność pieszo oczekującego przy przejściu a także jego wkroczenie na przejście. System załącza doświetlenie przejścia jednocześnie po obu stronach jezdni, aby zapewnić sygnalizację wizualną dla obu kierunków ruchu pojazdów.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	300 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, Razem Bezpieczniej, programy rządowe	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	24. Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych, tablic radarowych
	Sposób pomiaru	Ad. 24. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	24. Liczba wypadków drogowych na przejściach dla pieszych
	Sposób pomiaru	Ad. 24. Dane statystyczne gminy lub Policji – liczba zdarzeń

Tabela 38. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 25

Lp.	25	
Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup busa o napędzie elektrycznym)	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Plac Adama Mickiewicza 24 w Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	

Lp.	25	
Nazwa projektu	Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup busa o napędzie elektrycznym)	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Umożliwienie korzystania z pomocy oferowanej przez PŚDS w Białej Piskiej mieszkańcom terenów rewitalizacji, jak również pozostałym mieszkańcom gminy, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym, zawodowym oraz/lub są w trudnej sytuacji życiowej. Dotarcie z ofertą pomocy do osób jej potrzebujących a wykluczonych z powodu niemożności samodzielnego dotarcia do miejsca ofertowanych usług.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3	
Opis problemu	Problemem na obszarze rewitalizacji jest utrudniony dostęp do usług świadczonych dla osób w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, zawodowym, w tym osób z niepełnosprawnościami. Niektóre z osób potrzebujących nie są w stanie samodzielnie dotrzeć do np. do MGOPS, PŚDS. Zorganizowanie transportu dla osób potrzebujących umożliwiłoby korzystanie z usług.	
Zakres realizowanych zadań	Zakup samochodu typu bus przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnościami, z napędem elektrycznym	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Piskiej	
Szacowana wartość	400 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, PFRON	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	25. Liczba zakupionych pojazdów
	Sposób pomiaru	Ad. 25. Dokumentacja projektowa – liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	25. Liczba osób korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 25. Dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 39. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 26

Lp.	26	
Nazwa projektu	Świecący napis 3D – BIAŁA PISKA	
Podmiot realizujący projekt	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Centrum Białej Piskiej <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa wizerunku miasta w oczach turystów, stworzenie elementu zapadającego w pamięć. Zwiększenie atrakcyjności miasta dla samych mieszkańców i turystów.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K2	
Opis problemu	Miasto słabo zapadające w pamięć turysty, mało się wyróżnia.	
Zakres realizowanych zadań	Zakup liter BIAŁA PISKA w ciekawej aranżacji wraz z montażem.	
Czas realizacji	2025-2028	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Gmina Biała Piska	
Szacowana wartość	70 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, konkursy grantowe, środki unijne	
	Wskaźniki produktu	26. Świecący napis z nazwą miasta

Lp.	26	
Nazwa projektu	Świecący napis 3D – BIAŁA PISKA	
Prognozowane rezultaty	Sposób pomiaru	Ad. 26. Dokumentacja projektowa – liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	26. Rozpowszechnienie informacji o atrakcji
	Sposób pomiaru	Ad. 26. Portale i strony internetowe – liczba informacji w Internecie, prasie

Tabela 40. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 27

Lp.	27	
Nazwa projektu	Poprawa jakości życia osób ze specjalnymi potrzebami – zwiększenie dostępności ratusza i MGOK dla osób z niepełnosprawnościami poprzez modernizację budynków	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska, MGOK w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	MGOK w Białej Piskiej sąsiaduje z terenem rewitalizacji, ze względu na charakter prowadzonych działań budynek MGOK-u jest stale odwiedzany przez mieszkańców terenu rewitalizacji oraz pozostałego obszaru. Bariery architektoniczne w urzędzie i ośrodku kultury utrudniają dostęp do instytucji osobom z niepełnosprawnościami. <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zlikwidowanie barier architektonicznych, co umożliwi osobom z niepełnosprawnościami dostęp do usług publicznych.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K3	
Opis problemu	Brak dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Białej Piskiej	
Zakres realizowanych zadań	Dostosowanie budynków do osób z niepełnosprawnościami (w tym podjazd).	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programu rządowe, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	27. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
	Sposób pomiaru	Ad. 27. Protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	27. Liczba osób korzystających ze zmodernizowanych obiektów
	Sposób pomiaru	Ad. 27. Dane statystyczne gminy i MGOK – liczba osób

Tabela 41. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 28

Lp.	28	
Nazwa projektu	Plac zabaw przy szkole podstawowej w Drygałach	
Podmiot realizujący projekt	Szkoła Podstawowa im. Stanisława Palczewskiego w Drygałach, Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Szkolna 2 w Drygałach <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Powstanie strefy rekreacyjnej przy szkole podstawowej umożliwi stworzenie miejsca spędzania wolnego czasu dla uczniów i dzieci z obszaru rewitalizacji, gdyż obiekt będzie	

Lp.	28	
Nazwa projektu	Plac zabaw przy szkole podstawowej w Drygałach	
	ogólnodostępny. Nowe miejsce wypoczynku i rekreacji przyczyni się wzrostu aktywności i integracji międzypokoleniowej, poprawie ulegnie też estetyka miejsca.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2	
Opis problemu	Brak placu zabaw przy szkole utrudnia zorganizowanie uczniom i dzieciom pozaszkolnym aktywnie spędzonego czasu. Działanie ukierunkowane jest na niwelowanie zjawisk kryzysowych związanych z problemami społecznymi na obszarze rewitalizacji, aktywizację społeczną oraz podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.	
Zakres realizowanych zadań	Opracowanie dokumentacji, zagospodarowanie terenu, montaż urządzeń na placu zabaw (trampoliny, huśtawki itp.), elementy małej architektury, nasadzenia roślinne.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Strefa będzie terenem ogólnodostępnym, bariery architektoniczne zostaną zniwelowane	
Ewentualni partnerzy	Sołtys Sołectwa Drygały	
Szacowana wartość	250 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, fundusz sołecki, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	28. Powierzchnia obszarów objętych projektem
	Sposób pomiaru	Ad. 28. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – powierzchnia (m ²)
	Wskaźniki rezultatu	28. Liczba elementów małej architektury na zagospodarowanym terenie, liczba osób korzystających z placu zabaw
	Sposób pomiaru	Ad. 28. Dokumentacja projektowa, dane statystyczne gminy i SP – liczba sztuk, liczba osób

Tabela 42. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 29

Lp.	29
Nazwa projektu	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych (w tym atelier artystyczne plastyczno-ceramiczne) w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	MGOK, Gmina Biała Piska, Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Białej Piskiej, Zespół Szkół nr 1 w Białej Piskiej
Lokalizacja przedsięwzięcia	MGOK w Białej Piskiej Teren MGOK w Białej Piskiej przylega do obszaru rewitalizacji i doskonale może służyć mieszkańcom z obszaru rewitalizacji do spędzenia w ciekawy i aktywny sposób wolnego czasu. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Projekt ma przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji poprzez organizowanie zajęć z udziałem lokalnej społeczności sprzyjającej budowaniu poczucia wspólnoty, wzrostu poczucia własnej wartości i tożsamości lokalnej.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C3.K3
Opis problemu	Niski poziom kompetencji społecznych, brak więzi i poczucia tożsamości lokalnej.
Zakres realizowanych zadań	Stworzenie pracowni ceramicznej, prowadzenie zajęć plastyczno-ceramicznych dla różnych grup wiekowych, prowadzenie warsztatów tematycznych (kulinarnych, informatycznych, edukacyjnych).
Czas realizacji	2025-2030

Lp.	29	
Nazwa projektu	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych (w tym atelier artystyczne plastyczno-ceramiczne) w Białej Piskiej	
Opis działań zap. dostępność	W przypadku warsztatów plenerowych – brak barier architektonicznych. Dostosowanie budynku MGOK w Białej Piskiej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami zaplanowano jako odrębne przedsięwzięcie.	
Ewentualni partnerzy	Klub Seniora, Klub Sportowy, Przedszkole Publiczne w Białej Piskiej, KGW	
Szacowana wartość	400 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	29. Liczba dostępnych zajęć, zorganizowanych warsztatów
	Sposób pomiaru	Ad. 29. Dane statystyczne MGOK i szkół – liczba sztuk, liczba wydarzeń
	Wskaźniki rezultatu	29. Liczba ludności zamieszkująca obszar rewitalizacji, liczba osób korzystająca z oferty, liczba osób ze szczególnymi potrzebami korzystająca z oferty
	Sposób pomiaru	Ad. 29. Dane statystyczne gminy, MGOK i szkół – liczba osób

Tabela 43. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 30

Lp.	30	
Nazwa projektu	Możliwości naszej społeczności – pikniki integracyjne w Drygałach i Białej Piskiej	
Podmiot realizujący projekt	MGOK w Białej Piskiej, SCK w Drygałach, Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	SCK w Drygałach, MGOK w Białej Piskiej <i>[częściowo na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Stworzenie warunków do wspólnego spędzania czasu dla każdej grupy społecznej z obszaru rewitalizacji. Budowanie więzi, poczucia tożsamości lokalnej. Poprawa świadomości ekologicznej.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C3.K3	
Opis problemu	Projekt ma przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji poprzez zorganizowanie imprezy z udziałem lokalnej społeczności sprzyjającej budowaniu poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej.	
Zakres realizowanych zadań	Zorganizowanie imprezy kulturalno-integracyjnej dla wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zaproszeni artyści zaprezentują różne style muzyczne. Zostaną przeprowadzone warsztaty o różnorodnej tematyce, w tym o ochronie środowiska, zrównoważonym stylu życia. Będą konkursy dla dzieci, dorosłych, zbiór baterii. Pokazy np. cyrkowe, pokazy ognia.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Teren otwarty, ogólnodostępny dla uczestników imprezy, bez barier architektonicznych	
Ewentualni partnerzy	KGW, Kolektyw INC, Teatr Jednej Miny, Los Fuegos	
Szacowana wartość	400 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM, KPO)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	30. Liczba zorganizowanych pikników
	Sposób pomiaru	Ad. 30. Dokumentacja projektowa – liczba wydarzeń
	Wskaźniki rezultatu	30. Liczba osób korzystających z oferty, liczba osób zamieszkująca obszar rewitalizacji

Lp.	30		
Nazwa projektu	Możliwości naszej społeczności – pikniki integracyjne w Drygałach i Białej Piskiej		
	<table> <tr> <td>Sposób pomiaru</td><td>Ad. 30. Dane statystyczne gminy i MGOK, dokumentacja fotograficzna – liczba osób</td></tr> </table>	Sposób pomiaru	Ad. 30. Dane statystyczne gminy i MGOK, dokumentacja fotograficzna – liczba osób
Sposób pomiaru	Ad. 30. Dane statystyczne gminy i MGOK, dokumentacja fotograficzna – liczba osób		

Tabela 44. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 31

Lp.	31	
Nazwa projektu	Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Na tak wczesnym etapie nie dookreślono lokalizacji przedsięwzięcia. Zakłada się, że będzie to głównie na obszarze rewitalizacji. <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zapewnienie bezpieczeństwa, porządku publicznego, ochrony osób i mienia na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zachowań niepożądanych, destrukcyjnych, zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu, ustalenie sprawców czynów zabronionych. Przeciwdziałanie wandalizmowi i niwelowanie jego efektów w rejonach szkół, placach zabaw oraz obiektów użyteczności publicznej.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2	
Opis problemu	Zapewnienie bezpieczeństwa poprzez objęcie monitoringiem wizyjnym terenów dotychczas nie objętych zasięgiem monitoringu oraz w lokalnym ruchu drogowym poprzez monitorowanie przejść dla pieszych	
Zakres realizowanych zadań	Wykonanie przyłączy elektrycznych, teleinformatycznych, niezbędnych do pracy kamer. Włączenie kamer do funkcjonującego systemu.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Nie dotyczy	
Ewentualni partnerzy	-	
Szacowana wartość	150 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	31. Liczba kamer, o które rozbudowano system
	Sposób pomiaru	Ad. 31. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	31. Wykrywalność przestępstw (liczba wykrytych/liczba stwierdzonych)
	Sposób pomiaru	Ad. 31. Dane statystyczne Policji – odsetek (%)

Tabela 45. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 32

Lp.	32
Nazwa projektu	Działania streetworkerskie na obszarach rewitalizowanych
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Biała Piska, Drygały <i>[na obszarze rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Wprowadzenie dzieci w konstruktywne, twórcze spędzanie czasu, angażowanie społeczne poprzez działanie streetworkerów o charakterze pomocowym.

Lp.	32	
Nazwa projektu	Działania streetworkerskie na obszarach rewitalizowanych	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K1, C1.K2, C1.K3	
Opis problemu	Dzieci z rodzin obszaru rewitalizacji często muszą się mierzyć z wieloma problemami: ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu, przemocy domowej. Życie podwórkowe naraża je na różne zagrożenia (uzależnienia, przemoc, przestępczość). Streetworkerzy – pedagodzy ulicy docierają do takich dzieci i dają im możliwość spędzenia czasu w sposób atrakcyjny, odpowiedni do ich wieku i potrzeb.	
Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1.</p> <p>Zatrudnienie koordynatora projektu, pełniącego funkcję opiekuna merytorycznego, przygotowanie regulamin organizacyjnego itp., zatrudnienie i przeszkolenie kadry (streetworkerów: pedagogów, animatorów).</p> <p>Przewidywany wymiar pracy 2 razy w tygodniu po 3 godziny dla pedagogów (grupa do 14 dzieci-dwóch prowadzących), dla pedagogów dwie grupy 14 dzieci i młodzieży – łącznie 28 osób. Animatorzy (2 osoby pracujące w parze) animacje wg harmonogramu w wyznaczonych miejscach 1 raz w tygodniu 2 godziny – dla 22 osób (sezonowo czerwiec-wrzesień).</p> <p>Szkolenie przygotowujące do działalności pedagogów i animatorów ulicy zostanie przeprowadzone przez doświadczoną, profesjonalną kadrę z doświadczeniem w organizowaniu pracy z dziećmi i młodzieżą metodą streetworkingu. Kadra będzie mogła skorzystać ze wsparcia superwizora podczas regularnych superwizji w ciągu trwania projektu, średnio raz na kwartał.</p> <p>Zadanie nr 2. Realizacja działań streetworkerskich zgodnie z procesem pracy z grupami w w/w metodzie.</p> <p>1. Diagnoza środowiska lokalnego – dokładne poznanie obszaru pracy (ulic, obiektów strategicznych, miejsc, gdzie potencjalnie młodzież może spędzać swój wolny czas – place zabaw, boiska, parki, skwerki, pustostany, podwórka w obszarach wyznaczonych do rewitalizacji)</p> <p>2. Kompletowanie grupy – nawiązywanie kontaktu z potencjalną grupą, uzyskanie formalnych zgód od rodziców/opiekunów na udział ich dziecka w projekcie.</p> <p>3. Bieżąca praca z grupą – wspólne spędzanie czasu, budowanie relacji, zabieranie podopiecznych w inne części miasta, pokazywanie im alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu (kina, baseny, park linowy itp.), nawiązywanie kontaktów z rodzicami/opiekunami, a w dalszej kolejności udzielanie im wsparcia, współpraca ze szkołami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, angażowanie młodzieży w ambitne formy działalności (zajęcia edukacyjne, warsztaty, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjścia na wystawy itp.)</p> <p>4. Etap projektu i wyciszenie grupy – zaangażowanie się przez młodzież w ambitne i długofalowe przedsięwzięcie, które powstaje z ich inicjatywy na podstawie dotychczasowych doświadczeń oraz zainteresowań. Stopniowe ograniczanie kontaktu z grupą oraz rodzinami</p>	
Czas realizacji	2025-2027	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie prowadzonych działań do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	Organizacja pozarządowa, MGOK w Białej Piskiej, SCK w Drygalech	
Szacowana wartość	200 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet MGOK, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	32. Liczba inicjatyw streetworkerskich
	Sposób pomiaru	Ad. 32. Dokumentacja projektowa, dane statystyczne gminy – liczba wydarzeń
	Wskaźniki rezultatu	32. Liczba godzin pracy animatorów, liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w projekcie
	Sposób pomiaru	Ad. 32. Dane statystyczne gminy – liczba godzin, liczba osób

Tabela 46. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 33

Lp.	33	
Nazwa projektu	Sztuka w przestrzeni miejskiej - gabloty wystawowe wraz z nasadzeniami przy MGOK	
Podmiot realizujący projekt	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Teren MGOK graniczy z obszarem rewitalizacji, jednak ze względu na bardzo ważną rolę jaką pełni dla lokalnej społeczności, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji zasadne jest włączenie przedsięwzięcia do GPR. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa wizerunku miasta w oczach turystów i odbiorców kultury, pozyskanie nowych odbiorców.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Brak zorganizowanego miejsca na wystawy wkomponowane w przestrzeń miejską, dostępne cały czas dla mieszkańców. Wejście sztuki do przestrzeni miejskiej przyciągnie odbiorców, którzy do tej pory nie szukali kontaktu ze sztuką. Położone przy MGOK garaże szpecą swoim wyglądem wszystkie imprezy zorganizowane na letniej scenie. Zasłonięcie ich zwiększy atrakcyjności terenu przyległego do MGOK, naszego miasta dla odbiorców kultury oraz turystów.	
Zakres realizowanych zadań	Zakup i montaż gablot wystawowo-reklamowych z podświetleniem led oraz dodatkowo stworzenie miłego, klimatycznego miejsca poprzez nasadzenie roślin.	
Czas realizacji	2025-2028	
Opis działań zap. dostępność	Przestrzeń otwarta, dostępna dla osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	-	
Szacowana wartość	100 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	33. Liczba zakupionych i zamontowanych gablot wystawowo-reklamowych, liczba nasadzeń
	Sposób pomiaru	Ad. 33. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	33. Liczba zorganizowanych wystaw, liczba osób odwiedzających wystawy
	Sposób pomiaru	Ad. 33. Dane statystyczne gminy – liczba wydarzeń, liczba osób

Tabela 47. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 34

Lp.	34
Nazwa projektu	Strzelnica wirtualna w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Budynek starej kotłowni przy ul. Kajki 9 w Białej Piskiej <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Projekt ma przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze rewitalizacji poprzez organizowanie zajęć na strzelnicy wirtualnej z udziałem lokalnej społeczności, co sprzyja budowaniu poczucia wspólnoty, wzrostu poczucia własnej wartości i tożsamości lokalnej.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K2
Opis problemu	Projekt sprzyja kształtowaniu więzi i budowaniu poczucia tożsamości lokalnej.

Lp.	34	
Nazwa projektu	Strzelnica wirtualna w Białej Piskiej	
Zakres realizowanych zadań	Adaptacja budynku starej kotłowni na strzelnicę wirtualną: salę strzelniczą wraz z odpowiednim wyposażeniem, sanitariaty, szafki na ubrania wierzchnie.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Projekt i realizacja adaptacji budynku uwzględni dostosowanie pomieszczeń dla osób z niepełnosprawnościami.	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	800 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	34. Zmodernizowana powierzchnia z przeznaczeniem na strzelnicę
	Sposób pomiaru	Ad. 34. Protokół odbioru końcowego – powierzchnia (m²)
	Wskaźniki rezultatu	34. Liczba osób korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 34. Dane właściciela obiektu – liczba osób

Tabela 48. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 35

Lp.	35	
Nazwa projektu	Miejsca postojowe z nasadzeniami	
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska	
Lokalizacja przedsięwzięcia	część działki o nr geod. 193/42 i część działki o nr geod. 193/38 w Białej Piskiej. Teren planowanego parkingu wraz zagospodarowaniem terenu zielenią graniczy z obszarem rewitalizacji. Z parkingu będą korzystali wszyscy potrzebujący, w tym mieszkańcy obszarów rewitalizacji. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zagospodarowanie przestrzeni miejskiej, stworzenie miejsc parkingowych wraz z nasadzeniami i elementami małej architektury. Kolejny funkcjonalny zielony punkt na mapie miasta.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Zaniedbany, niefunkcjonalny teren w uczęszczanym miejscu miasta (przychodnia, poczta). Odmieniony teren zafunkcjonuje w świadomości mieszkańców jako kolejne dobrze zagospodarowane, zielone miejsce w mieście.	
Zakres realizowanych zadań	Budowa miejsc parkingowych (powierzchnia wodoprzepuszczalna), wiat garażowych, nasadzenia roślinne, ławki, kosze na śmieci.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	-	
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	35. Powierzchnia zmodernizowanego terenu, liczba utworzonych miejsc postojowych
	Sposób pomiaru	Ad. 35. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – powierzchnia (m²), liczba miejsc
	Wskaźniki rezultatu	35. Liczba samochodów, które mogą skorzystać z nowych miejsc postojowych
	Sposób pomiaru	Ad. 35. Protokół odbioru końcowego – liczba miejsc postojowych

Tabela 49. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 36

Lp.	36
Nazwa projektu	Budowa budynku Komisariatu Policji w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	Obecny komisariat policji zlokalizowany jest na obszarze rewitalizacji, współdzieli budynek z Urzędem Miejskim w Białej Piskiej. Planowane jest wybudowanie nowej odrębnej siedziby policji na terenie sąsiadującym z obszarem rewitalizacji (dz. 143/35, 143/36). Planowany budynek będzie dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami. Na tak wczesnym etapie nie określono jeszcze ostatecznej lokalizacji komisariatu policji (wskazana powyżej lokalizacja to wstępne założenie). Odzyskana przestrzeń w budynku urzędu pozwoli na zorganizowanie bardziej komfortowych warunków pracy i przyjmowania interesantów w urzędzie. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, rozwój usług publicznych dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami. Podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez rozwijanie usług publicznych i zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Nowa siedziba umożliwi podniesienie wydajności pracy na rzecz lokalnej społeczności.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K3, C2.K2, C2.K3
Opis problemu	Realizacja przedsięwzięcia rozwija usługi publiczne oraz wzmacnia poczucie bezpieczeństwa.
Zakres realizowanych zadań	Budowa komisariatu wraz z garażami i zagospodarowanie otoczenia, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
Czas realizacji	2025-2030
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami
Ewentualni partnerzy	–
Szacowana wartość	6 000 000,00 zł
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK, inne środki zewnętrzne
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu
	36. Liczba nowych obiektów
	Sposób pomiaru
	Ad. 36. Protokół odbioru końcowego – liczba sztuk
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki rezultatu
	36. Liczba mieszkańców korzystających z obiektu
	Sposób pomiaru
	Ad. 36. Dane własne Policji, dane statystyczne gminy – liczba osób

Tabela 50. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 37

Lp.	37
Nazwa projektu	Budowa kortu tenisowego w Białej Piskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Biała Piska
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Sportowa 19A, 12-230 Biała Piska Planowany teren budowy kortu tenisowego sąsiaduje z obszarem rewitalizacji i znajduje się na terenie stadionu miejskiego, na którym są organizowane różne wydarzenia dla mieszkańców, w tym dla mieszkańców obszarów rewitalizacji. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>
Ogólny cel przedsięwzięcia	Atrakcyjne miejsce dla aktywności sportowej, wspólnego spędzania czasu, nawiązywania relacji, możliwość organizowania zawodów, wydarzeń sportowych.
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2

Lp.	37	
Nazwa projektu	Budowa kortu tenisowego w Białej Piskiej	
Opis problemu	Zbyt mało miejsc dla różnorodnej aktywności sportowej i integracji mieszkańców.	
Zakres realizowanych zadań	Budowa kortu tenisowego z elementami małej architektury i zieleni.	
Czas realizacji	2025-2030	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	250 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	37. Liczba utworzonych obiektów sportowych
	Sposób pomiaru	Ad. 37. Protokół odbioru końcowego – liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	37. Liczba osób korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 37. Dane statystyczne gminy, dokumentacja fotograficzna – liczba osób

Tabela 51. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 38

Lp.	38	
Nazwa projektu	Stworzenie strefy twórczej przed budynkiem MGOK i MGBP	
Podmiot realizujący projekt	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Teren planowanego przedsięwzięcia graniczy z obszarem rewitalizacji a ze względu na zakres działalności MGOK i MGBP zasadne jest włączenie go do GPR. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa wizerunku miasta w oczach mieszkańców oraz turystów, zwiększenie widoczności domu kultury (rozpoznawalności wśród mieszkańców i turystów), zagospodarowanie przestrzeni np. gablotami na różnego rodzaju wystawy.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Słaba widoczność ośrodka kultury, brak elementów wskazujących w otoczeniu na bliskość instytucji związanej z szeroko pojętą kulturą.	
Zakres realizowanych zadań	Zakup i montaż gablot wystawowych, podświetlanych oraz zagospodarowanie terenu wokół poprzez nasadzenia.	
Czas realizacji	2025-2028	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	150 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK, środki unijne	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	38. Powierzchnia objęta zakresem przedsięwzięcia, liczba zamontowanych gablot wystawowych
	Sposób pomiaru	Ad. 38. Protokół odbioru końcowego – powierzchnia (ha), liczba sztuk
	Wskaźniki rezultatu	38. Liczba odwiedzających
	Sposób pomiaru	Ad. 38. Dane statystyczne gminy, dokumentacja fotograficzna – liczba osób

Tabela 52. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 39

Lp.	39	
Nazwa projektu	Podświetlenie mostku, świecące fontanny na stawie oraz nasadzenia	
Podmiot realizujący projekt	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Mostek objęty zakresem przedsięwzięcia graniczy z obszarem rewitalizacji. Należy podkreślić, że staw, nad którym mostek tworzy przejście jest bardzo atrakcyjnym i uczęszczanym miejscem w mieście, dlatego też zasadne jest umieszczenie projektu w GPR, ponieważ ma potencjał do aktywizacji mieszkańców sąsiedniego terenu, tj. obszaru rewitalizacji. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Kolejny element przyciągający mieszkańców do tego miejsca, które planowo ma stać się jedną z głównych atrakcji rekreacyjno-wypoczynkowych miasta. Poprawa wizerunku miasta w oczach mieszkańców i turystów.	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Obecnie mostek nie stanowi żadnej atrakcji a jedynie ma funkcję „kładki” nad stawem. Otoczenie wokół stawu z roku na rok staje się miejscem coraz chętniej odwiedzanym przez mieszkańców. Atrakcyjność miejsca wzrasta poprzez planowe zagospodarowywanie przestrzeni wokół stawu.	
Zakres realizowanych zadań	Zakup i montaż oświetlenia mostku oraz zakup świecących fontann na staw. Nasadzenia roślin (drzewa, krzewy, byliny) wzdłuż deptaku łączącego poprzez mostek ul. Konopnicką z ul. Sikorskiego.	
Czas realizacji	2025-2028	
Opis działań zap. dostępność	Przestrzeń otwarta, dostępna dla osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	190 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	39. Liczba świecących fontann, liczba nasadzeń
	Sposób pomiaru	Ad. 39. Protokół odbioru końcowego – liczba szt.
	Wskaźniki rezultatu	39. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 39. Dane statystyczne gminy, dokumentacja fotograficzna – liczba osób

Tabela 53. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 40

Lp.	40	
Nazwa projektu	Budowa altany na skwerze przy MGOK – „Poczekajka”	
Podmiot realizujący projekt	Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Białej Piskiej Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Białej Piskiej	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Skwer przy MGOK graniczy z obszarem rewitalizacji, stąd korzystającymi na pewno będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji. <i>[poza obszarem rewitalizacji]</i>	
Ogólny cel przedsięwzięcia	Poprawa warunków spędzania czasu wolnego lub czekania na autobus	
Spójność z celem i kierunkami działań wskazanymi w GPR	C1.K2, C2.K1, C2.K2, C3.K2	
Opis problemu	Ulepszenie miejsca do odpoczynku dla mieszkańców okolicznych bloków oraz uczniów dojeżdżających do szkół	

Lp.	40	
Nazwa projektu	Budowa altany na skwerze przy MGOK – „Poczekajka”	
Zakres realizowanych zadań	Budowa altany wraz z pergolami oraz nasadzenia roślinności niskiej (trawy, krzewy, drzewa liściaste itp.)	
Czas realizacji	2025-2027	
Opis działań zap. dostępność	Przystosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami	
Ewentualni partnerzy	–	
Szacowana wartość	100 000,00 zł	
Źródła finansowania	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM), konkursy grantowe	
Prognozowane rezultaty	Wskaźniki produktu	40. Liczba zbudowanych altan, powierzchnia zagospodarowanego terenu
	Sposób pomiaru	Ad. 40. Dokumentacja projektowa, protokół odbioru – liczba szt., powierzchnia (ha)
	Wskaźniki rezultatu	40. Liczba korzystających
	Sposób pomiaru	Ad. 40. Dane statystyczne gminy – liczba osób

8.3. Zbiorczy opis uzupełniających rodzajów przedsięwzięć

W ramach procesu rewitalizacji na terenie gminy mogą być realizowane dodatkowe działania, określane jako przedsięwzięcia uzupełniające. Takie działania mogą obejmować obszary gminy poza tymi, które są bezpośrednio objęte rewitalizacją, jeśli tylko jest to zasadne i służy realizacji celów niniejszego programu. Przedsięwzięcia uzupełniające mają więc wspierać założenia Gminnego Programu Rewitalizacji, a tym samym być komplementarne do przedsięwzięć podstawowych, stanowiąc jedynie niezbędne ich dodatki. Wobec tego, tego rodzaju inicjatywy powinny wzmacniać efekty przedsięwzięć podstawowych na obszarze rewitalizacji – mogą one zatem przyczyniać się do ograniczenia wykluczenia społecznego, poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia integracji społecznej, podniesienia poziomu bezpieczeństwa oraz promowania świadomości ekologicznej. Wskazane korzyści niosą ze sobą pozytywne skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe.

Reasumując, na terenie gminy mogą zostać zrealizowane dodatkowe projekty, tzw. przedsięwzięcia uzupełniające, komplementarne do przedsięwzięć podstawowych i obejmujące m.in.:

- poprawę standardu i komfortu życia mieszkańców niezależnie od ich wieku;
- redukcję niepożądanych zjawisk takich jak ubóstwo czy wykluczenie społeczne poprzez doskonalenie jakości i dostępności usług publicznych;
- integrację i aktywizację lokalnej społeczności poprzez organizację wydarzeń społecznych w przestrzeni publicznej, jak również oferowanie różnych form aktywności (np. rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych);
- wzmacnianie lokalnej tożsamości poprzez organizację wydarzeń edukacyjnych oraz integracyjnych;
- zmniejszanie poziomu bezrobocia i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości;
- zaangażowanie mieszkańców we wspólne projektowanie i tworzenie przestrzeni publicznych, takich parki, skwery, place czy ulice;
- podnoszenie poziomu bezpieczeństwa m.in. poprzez inicjatywy edukacyjne i działania ograniczające przestępczość;
- promowanie zachowań ekologicznych oraz rozwijanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców;
- ochronę lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego poprzez działania mające na celu jego zachowanie i promocję.

9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz integrowania działań

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska charakteryzuje się kompleksowym podejściem do procesu rewitalizacji – został sporządzony z uwzględnieniem szeregu istotnych zasad integrowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Należy dodać, że podstawą podczas procesu jego tworzenia było zachowanie komplementarności pomiędzy wyznaczonymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, jak i pomiędzy działaniami różnych podmiotów na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Fundusze (źródła finansowania) również zostały dobrane w sposób zapewniający spójność finansową oraz skuteczność realizacji zaplanowanych działań.

9.1. Zasada kompleksowości

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 w sposób kompleksowy obejmuje działania i przedsięwzięcia, przy uwzględnieniu różnego rodzaju projektów rewitalizacyjnych, które to mogą być współfinansowane z różnorodnych źródeł finansowania. Kompleksowy charakter GPR wynika ze specyfiki procesu rewitalizacji, gdyż ten pod wieloma względami jest wielowymiarowy.

9.2. Zasada koncentracji przestrzennej

W myśl zasady koncentracji interwencji, zaplanowane działania rewitalizacyjne prowadzone będą na obszarze gminy o największym nasileniu różnorodnych problemów i zjawisk kryzysowych, a jednocześnie na obszarze o kluczowym znaczeniu dla jej rozwoju. Głównym założeniem delimitacji obszaru rewitalizacji było wskazanie tej części gminy, na terenie której występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk, co stoi w zgodzie z ww. zasadą koncentracji interwencji. Na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wyznaczono w Gminie Biała Piska obszar rewitalizacji, który obejmuje następujące jednostki analityczne: Biała Piska I (tj. ulice: I Marszałka RP Piłsudskiego, Kolejowa, Kościuszki, Łąkowa, Parkowa, Plac Adama Mickiewicza, Sienkiewicza, Targowa, Warszawska, Wąska, Zielona, Żeromskiego) oraz Drygały (tj. Sołectwo Drygały – Drygały (Iłki), Sołectwo Drygały – Grunwaldzka, Sołectwo Drygały – Kolejowa, Sołectwo Drygały – Kościelna, Sołectwo Drygały – Kościuszki, Sołectwo Drygały – Mickiewicza, Sołectwo Drygały – Polna, Sołectwo Drygały – Sienkiewicza, Sołectwo Drygały – Szkolna, Sołectwo Drygały – Targowa, Sołectwo Drygały – Zielona).

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Biała Piska został przyjęty uchwałą nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska. Obszar rewitalizacji zamieszkuje 2 065 osób, co stanowi 23,60% ogółu populacji Gminy Biała Piska. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 68,30 km², co stanowi 16,26% ogółu powierzchni gminy.

9.3. Zasada komplementarności

Program rewitalizacji, na który składają się różnorodne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, pozwoli na możliwie efektywne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na proces rewitalizacji. Poszczególne przedsięwzięcia są ze sobą wzajemnie powiązane, co zapewnia spójność oddziaływania na sytuację kryzysową i maksymalizację efektów.

Komplementarność przestrzenna

Zachowanie komplementarności przestrzennej ma na celu zapewnienie skutecznego oddziaływania programu rewitalizacji na cały obszar dotknięty kryzysem oraz osiągnięcie przestrzennej synergii między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi. Dzięki temu możliwe będzie skoordynowanie i harmonizacja efektów wpływających na poprawę sytuacji kryzysowej. Należy zaznaczyć, iż prowadzone działania rewitalizacyjne nie spowodują przeniesienia problemów na inne obszary gminy ani też nie będą generować niepożądanych zjawisk, takich jak segregacja społeczna czy wykluczenie. Te działania są skoncentrowane na konkretnych problemach zidentyfikowanych w określonej przestrzeni i uzupełniają się przestrzennie z innymi projektami w tych obszarach.

Zaplanowane działania są ze sobą powiązane pod względem przestrzennym, a ich zróżnicowany charakter umożliwia oddziaływanie na wiele sfer, prowadząc do stworzenia spójnej i funkcjonalnej przestrzeni. Warto podkreślić, że efektem realizacji projektów będzie nie tylko poprawa dostępu do infrastruktury, ale także stworzenie możliwości uczestnictwa w działaniach o charakterze społecznym (tzw. projektach miękkich), adresowanych zarówno do interesariuszy rewitalizacji, zwłaszcza mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i pozostałych osób – mieszkańców pozostałych części gminy czy też turystów.

Zaproponowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne w większości zaplanowane zostały na obszarze rewitalizacji – 25 działań w całości zlokalizowanych będzie w jego granicach. Cztery projekty, ze względu na swój zakres i specyfikę, zostaną zrealizowane częściowo na tym terenie, a częściowo poza jego granicami. Natomiast 11 przedsięwzięć znajdzie się całkowicie poza granicami obszaru rewitalizacji (jednakże często będą realizowane w jego bezpośrednim sąsiedztwie). Przewiduje się zatem ich pozytywny wpływ na cały obszar

objęty kryzysem. Uzasadnienie dla lokalizacji działań poza obszarem rewitalizacji przedstawiono poniżej:

1) Projekty częściowo wykraczające poza obszar rewitalizacji:

- **Działanie dotyczące budowy ścieżki rowerowej** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9)
 - zaplanowany przebieg ścieżki rowerowej wykracza poza obszar rewitalizacji, co wynika z potrzeby skomunikowania w ten sposób dwóch podobszarów rewitalizacji. Trasa ścieżki będzie przebiegać przez oba te podobszary, jednak w celu ich wzajemnego skomunikowania konieczne jest poprowadzenie jej także przez teren położony pomiędzy nimi, który znajduje się poza wyznaczonym obszarem. Takie rozwiązanie jest zasadne, gdyż umożliwi zapewnienie spójnej i funkcjonalnej infrastruktury komunikacyjnej i rekreacyjnej, umożliwiając bezpieczne i wygodne przemieszczanie się pomiędzy podobszarami rewitalizacji.
- **Działanie dotyczące utworzenia szlaku spacerowego** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16) – planowany przebieg szlaku spacerowego wykracza poza granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji, aczkolwiek rozwiązanie to jest w pełni zasadne – szlak w takiej formie będzie bowiem pełnił funkcję integrującą przestrzeń miejską i łącząc obszar rewitalizacji z terenami przyległymi o istotnym znaczeniu społecznym, przyrodniczym i rekreacyjnym. Uwzględnienie w przebiegu szlaku terenów poza obszarem rewitalizacji sprawi, iż trasa będzie dłuższa i bardziej urozmaicona, co będzie sprzyjać budowaniu pozytywnych nawyków zdrowotnych u mieszkańców i tym samym poprawie jakości życia. Takie rozwiązanie wzmocni ponadto powiązania funkcjonalno-przestrzenne, dzięki łączeniu w ramach trasy różnych punktów. Powyższe stoi w zgodzie z założeniami programu rewitalizacji.
- **Działanie polegające na zwiększeniu dostępności Ratusza i Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 27) – zaplanowane przedsięwzięcie wykracza poza obszar rewitalizacji, gdyż w jego granicach położony jest tylko Ratusz, zaś MGOK mieści się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru. Działanie zakładające niwelację barier architektonicznych jest zasadne, w szczególności ze względu na fakt, iż obie instytucje pełnią kluczowe funkcje w życiu lokalnej społeczności i są niezwykle istotne w kontekście wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego. Mimo lokalizacji wykraczającej poza obszar rewitalizacji, o zasadności realizacji tego działania świadczy to, iż pozwoli ono zapewnić równość dostępu do usług publicznych i wesprze aktywizację społeczną osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja działania częściowo poza obszarem jest uzasadniona społecznie i funkcjonalnie – przyczyni się bowiem do osiągnięcia celów rewitalizacji.
- **Działanie polegające na organizacji pikników integracyjnych** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 30) – pikniki będą organizowane na terenie Sołeckiego Centrum Kultury oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury – mimo iż jedna z lokalizacji mieści się poza obszarem rewitalizacji, realizacja przedsięwzięcia w tych miejscach jest zasadna z uwagi na potencjał infrastrukturalny tych instytucji. Zarówno SCK, jak i mieszczący się

poza obszarem rewitalizacji MGOK, dysponują odpowiednią infrastrukturą techniczną, przestrzenną i organizacyjną do realizacji tego typu wydarzeń, co świadczy o zasadności umiejscowienia tych działań we wskazanych lokalizacjach.

2) Projekty zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji:

- **Działanie dotyczące termomodernizacji siedziby MGOK, MGBP oraz OSP** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17) – budynek, w którym mieszczą się Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (MGOK), Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna (MGBP) oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP), znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji. Mimo że obiekt nie leży w jego formalnych granicach, jego uwzględnienie w Gminnym Programie Rewitalizacji jest w pełni zasadne z uwagi na jego kluczowe znaczenie dla społeczności lokalnej, a w szczególności mieszkańców obszaru rewitalizacji. Instytucje te pełnią istotne funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne i bezpieczeństwa publicznego, a ich działalność jest skierowana w dużej mierze do mieszkańców obszaru rewitalizacji. To właśnie tam odbywają się spotkania, wydarzenia integracyjne, zajęcia dla dzieci i seniorów, a także działania aktywizujące i wspierające rozwój lokalnych więzi społecznych. Ujęcie termomodernizacji budynku w ramach GPR jest też uzasadnione z punktu widzenia efektywności ekonomicznej i środowiskowej.
- **Działanie dotyczące utworzenia Parku Wodnego** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18) – mimo iż planowana inwestycja nie znajduje się w granicach obszaru rewitalizacji, jej realizacja jest uzasadniona, gdyż w istotny sposób będzie wspierać założenia Gminnego Programu Rewitalizacji (w szczególności w zakresie wzmacniania integracji społecznej, budowania tożsamości lokalnej i przeciwdziałania wykluczeniu). Park Wodny będzie miejscem wspólnego i aktywnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców gminy w każdym wieku, w tym również mieszkańców obszaru rewitalizacji, którym takie miejsce jest potrzebne z uwagi na zdiagnozowane problemy i potrzeby. Dzięki swojej funkcji integracyjnej i międzypokoleniowej, obiekt ten stanie się przestrzenią budowania relacji społecznych, rozwijania kapitału społecznego oraz wspierania tożsamości lokalnej.
- **Działania w obrębie MGOK, w tym działania integracyjne oraz związane z utworzeniem strefy twórczej, montażem gablot wystawowych, podświetleniem mostku i budową altany na skwerze** (przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 29, 33, 38, 39, 40) – realizacja wskazanych działań uzasadniona jest tym, iż kluczowa z punktu widzenia rewitalizacji instytucja, czyli Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, zlokalizowana jest poza obszarem rewitalizacji. MGOK dysponuje jednak odpowiednim zapleczem infrastrukturalnym i organizacyjnym dla realizacji działań miękkich, integracyjnych, a wszelkie inne działania związane z poszerzeniem oferty usług tej instytucji są zasadne z uwagi na jej wysoce istotną rolę w życiu społecznym mieszkańców gminy, w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji. MGOK jest miejscem budowania relacji społecznych, rozwijania kompetencji, wspólnej aktywności i integracji międzypokoleniowej – to

natomiast świadczy o zasadności realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w jego obrębie.

- **Działanie dotyczące utworzenia strzelnicy wirtualnej** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 34) – mimo iż lokalizacja przedsięwzięcia mieści się poza obszarem rewitalizacji (nieopodal jego granic), planowany projekt ma wyraźnie społeczny i profilaktyczny charakter, wpisujący się w cele rewitalizacji poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i wzmacnianie więzi lokalnych. Dzięki utworzeniu wirtualnej strzelnicy w zaadaptowanym budynku dawnej kotłowni, mieszkańcy – w szczególności młodzież i osoby zagrożone wykluczeniem, zwłaszcza z położonego niedaleko obszaru rewitalizacji – zyskają dostęp do nowoczesnej, atrakcyjnej i bezpiecznej formy aktywności. Wspólne uczestnictwo w zajęciach będzie sprzyjać integracji społecznej, wzmocni poczucie przynależności do wspólnoty lokalnej, podniesie poczucie własnej wartości, a także wykreuje pozytywne wzorce spędzania czasu wolnego, co jest istotne w kontekście przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i problemom społecznym na obszarze rewitalizacji. Realizacja projektu – mimo jego umiejscowienia poza obszarem rewitalizacji – jest więc uzasadniona zarówno społecznie, jak i funkcjonalnie, a jego wpływ może być długofalowy i pozytywnie oddziaływać na proces rewitalizacji poprzez rozwój oferty działań skierowanych do mieszkańców.
- **Działanie dotyczące utworzenia miejsc postojowych z nasadzeniami** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 35) – mimo iż planowana inwestycja nie leży w granicach obszaru rewitalizacji, funkcjonalnie będzie go wspierać (zarówno społecznie, jak i przestrzennie). Obszar, na którym ma zostać zrealizowane przedsięwzięcie, mieści się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji i ma służyć stworzeniu funkcjonalnej przestrzeni miejskiej, która będzie służyć w szczególności osobom korzystającym z pobliskiej przychodni czy poczty, a zatem mieszkańcom – zarówno obszaru rewitalizacji, jak i pozostałych części gminy. Obecnie teren ten jest zaniedbany i niefunkcjonalny, a planowane działania nadadzą mu nową jakość i funkcję. Realizacja przedsięwzięcia jest zasadna, gdyż wspierać będzie integrację przestrzeni miejskiej i poprawi jakość życia mieszkańców.
- **Działanie dotyczące budowy Komisariatu Policji** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 36) – obecna siedziba Komisariatu Policji zlokalizowana jest w budynku Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej, który znajduje się na obszarze rewitalizacji. Z uwagi na ograniczoną przestrzeń i konieczność zapewnienia odpowiednich warunków dla prawidłowego funkcjonowania służb mundurowych, jak i mieszkańców korzystających z usług Policji i Urzędu, konieczne jest utworzenie nowej siedziby – niezależnego obiektu Komisariatu. Mimo że planowana lokalizacja mieści się poza obszarem rewitalizacji, przedsięwzięcie jest w pełni uzasadnione, gdyż będzie sprzyjać założeniom programu: zwiększy dostępność i jakość usług publicznych, wzmocni poczucie bezpieczeństwa lokalnej społeczności, pozwoli na bardziej efektywne funkcjonowanie Urzędu Miejskiego

oaz Komisariatu Policji, a tym samym podniesiony zostanie standard życia mieszkańców (także mieszkańców obszaru rewitalizacji). Warto podkreślić, że lokalizacja nowego obiektu pozostaje w funkcjonalnym związku z obszarem rewitalizacji, a efekty realizacji inwestycji będą w znacznym stopniu odczuwalne właśnie przez jego mieszkańców – zarówno w zakresie dostępności przestrzeni publicznej, jak i poprawy poczucia bezpieczeństwa. Przedsięwzięcie wpisuje się więc w cele rewitalizacji.

- **Działanie dotyczące budowy kortu tenisowego** (przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 37) – przedsięwzięcie zaplanowane jest na terenie stadionu miejskiego, który sąsiaduje z obszarem rewitalizacji i stanowi kluczową przestrzeń, regularnie wykorzystywaną przez mieszkańców miasta (w tym także społeczność obszaru rewitalizacji). Teren ten pełni więc bardzo ważną funkcję integracyjną – odbywają się tam wydarzenia o charakterze społecznym, sportowym i kulturalnym, dostępne dla wszystkich grup wiekowych. Realizacja przedsięwzięcia wpisuje się w założenia programu, gdyż przyczyni się do zwiększenia dostępności do różnorodnych form aktywności fizycznej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, promowania zdrowego stylu życia. Przedsięwzięcie pozwoli utworzyć nową przestrzeń do integracji społecznej oraz międzypokoleniowej. Z kolei uzupełnienie zaplecza sportowego o nową funkcję podniesie funkcjonalność i atrakcyjność tak ważnego obiektu w gminie. Projekt, mimo umiejscowienia poza granicami obszaru rewitalizacji, jest uzasadniony jako działanie wspierające proces rewitalizacji w sferach społecznej i przestrzennej.

Komplementarność problemowa

Koncepcja rewitalizacji opiera się na problemowej komplementarności planowanych działań, co oznacza, że muszą one wzajemnie się uzupełniać pod względem tematycznym. Celem takiego podejścia jest wywieranie wpływu na obszar rewitalizacji w różnych wymiarach: społecznym, gospodarczym, przestrzennym, technicznym i środowiskowym. Umożliwia to jednocześnie ograniczanie zjawisk kryzysowych oraz przeciwdziałanie problemom w wielu sferach, a także zapobiega rozdrobnieniu realizowanych przedsięwzięć. Kluczowe jest tu systemowe i kompleksowe ujęcie przyczyn kryzysu dotyczącego obszar objęty rewitalizacją.

W gminnym programie rewitalizacji określono cele poszczególnych projektów, wskazując jednocześnie problemy, na które mają one odpowiadać. Realizacja celów przypisanych konkretnym przedsięwzięciom umożliwi przybliżenie stanu obszaru zdegradowanego do założonej wizji po zakończeniu procesu rewitalizacji. Istotnym aspektem jest również powiązanie projektów rewitalizacyjnych z kierunkami rozwoju strategicznego gminy, co zostało udokumentowane poprzez wskazanie spójności celów GPR z kluczowymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi gminy (zob. rozdział 7).

Komplementarność planowanych działań widoczna jest przede wszystkim w ścisłych powiązaniach pomiędzy projektami infrastrukturalnymi a działaniami o charakterze społecznym. Projekty infrastrukturalne tworzą przestrzeń sprzyjającą aktywizacji i integracji społecznej, wspierającą budowanie relacji i poprawiającą jakość życia mieszkańców, zwłaszcza

tych zagrożonych wykluczeniem i osób ze szczególnymi potrzebami. Przedsięwzięcia o dominującym charakterze przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym stanowią zatem solidne podstawy dla realizacji projektów społecznych i uzupełniających. Zarówno działania infrastrukturalne, poprawiające jakość przestrzeni publicznych, jak i projekty społeczne, wspierające integrację mieszkańców i rozwój świadomości ekologicznej, przyczyniają się również do wzmocnienia sfery gospodarczej, oddziałując pozytywnie na rozwój kompetencji społecznych lokalnej społeczności.

W ramach niniejszego programu rewitalizacji opracowano katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych oraz uzupełniających, które wzajemnie się implikują. Wśród powiązanych przedsięwzięć znajdują się projekty dotyczące przeciwdziałania problemom społeczno-ekonomicznym oraz poprawiające standardy życia na obszarze rewitalizacji, jednocześnie integrując i aktywizując jego mieszkańców, np. poprzez tworzenie mieszkańcom warunków do spędzania czasu wolnego integracji i rekreacji (m.in. utworzenie strefy relaksu z tężnią solankową, zorganizowanie przestrzeni do wypoczynku dla młodzieży i dzieci, budowę ścieżki rowerowej, utworzenie szlaku spacerowego, organizację letniego kina plenerowego, utworzenie parku wodnego, realizację działań integracyjnych, organizację jarmarków świątecznych czy utworzenie placu zabaw) oraz poprawę stanu środowiska naturalnego i zwiększanie świadomości ekologicznej (m.in. utworzenie zielonych enklaw poprzez aranżację terenu i zasadzenie zieleni, termomodernizację budynków użyteczności publicznej czy też renowację skweru), przy jednoczesnej poprawie jakości przestrzeni publicznej i funkcjonalnej obszaru rewitalizacji (m.in. remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznych, modernizacja gminnych budynków mieszkalnych, zwiększenie dostępności ratusza czy też utworzenie miejsc postojowych z nasadzeniami).

Działania te odpowiadają zatem na różne spośród zdiagnozowanych problemów, dopełniając się wzajemnie, co może intensyfikować ich rezultaty. Jak wykazano powyżej, przedsięwzięcia polegające na aktywizacji i integracji mieszkańców poprzez stworzenie warunków do spędzania czasu wolnego – np. przestrzeni dla młodzieży i dzieci – nie tylko przyczynią się do większej integracji mieszkańców i poczucia tożsamości lokalnej, ale także do ich aktywizacji i rozwoju kompetencji społecznych, co przełoży się pozytywnie również na sferę gospodarczą (np. wzrost przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji). Co więcej, projekty infrastrukturalne, jak np. to dotyczące zwiększenia dostępności ratusza, nie tylko poprawią funkcjonalność obszaru rewitalizacji i jakość przestrzeni publicznej (sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna), ale także przełożą się na podniesienie jakości życia mieszkańców tego obszaru, którzy będą mieli większy dostęp do usług publicznych (sfera społeczna), co ponownie w pozytywny sposób będzie oddziaływać na sferę gospodarczą. Działania zaplanowane w ramach programu są więc komplementarne zarówno względem siebie, jak i względem zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji problemów.

Komplementarność problemowa została ponadto przedstawiona w formie tabelarycznej, prezentując korelację przedsięwzięć rewitalizacyjnych z poszczególnymi sferami (społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną).

Tabela 54. Macierz korelacji przedsięwzięć z poszczególnymi sferami

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	S	G	Ś	PF	T
1.	„Oddychaj nad wodą” – strefa relaksu z tężnią solankową w Białej Piskiej	X		X	X	
2.	Zagospodarowanie zieleni placu zabaw przy SCK w Drygajach	X		X	X	
3.	Poprawa jakości życia mieszkańców – remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta Biała Piska	X				X
4.	Adaptacja poddasza gminnego budynku na pomieszczenia biurowe Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej	X	X		X	X
5.	Miejsca postojowe z nasadzeniami przy stacji PKP w Białej Piskiej	X	X	X	X	X
6.	Przestrzeń dla Młodych	X	X		X	
7.	Poprawa jakości życia mieszkańców – modernizacja gminnych budynków mieszkalnych w Drygajach	X			X	X
8.	Zielone enklawy wzdłuż ul. Targowej i ul. Handlowej w Białej Piskiej	X		X	X	
9.	Rower łączny – budowa ścieżki rowerowej z Białej Piskiej do Drygaj	X			X	
10.	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i zagospodarowanie podwórek w Białej Piskiej	X			X	
11.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez realizację letniego kina plenerowego z finałowym piknikiem – pożegnanie wakacji	X				
12.	Budowa parkingu przy skrzyżowaniu ul. Targowej i ul. Prusa w Białej Piskiej	X	X		X	X
13.	Remont chodnika i utworzenie ścieżki rowerowej w ciągu ul. Kolejowej i Zielonej w Białej Piskiej	X			X	X
14.	Wymiana nawierzchni chodnika przy ul. Kościuszki w Drygajach	X			X	X
15.	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w Drygajach (w kierunku Białej Piskiej)	X			X	X
16.	Szlak spacerowy wokół Białej Piskiej wraz z niezbędną infrastrukturą (lampy, ławki, kosze) – ul. Sportowa, Kościuszki, Piłsudskiego, Zielona, Kolejowa, Batorego, Kajki, Zgody, Moniuszki, Witosa, Różana, Polna, Cicha, Konopnickiej, Sikorskiego	X			X	X
17.	Termomodernizacja budynku, w którym mieści się MGOK, MGBP oraz OSP	X		X	X	X
18.	Park Wodny w Białej Piskiej	X			X	
19.	Budowa remizy OSP w Białej Piskiej	X			X	
20.	Renowacja skweru w centrum Białej Piskiej	X		X	X	
21.	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych w Drygajach	X				
22.	Centrum opiekuńczo-mieszkalne	X			X	
23.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez jarmarki świąteczne – integracja i kultywowanie tradycji	X				
24.	Widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Drygajach i w Białej Piskiej	X			X	X
25.	Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup busa o napędzie elektrycznym)	X				
26.	Świecący napis 3D – BIAŁA PISKA	X			X	
27.	Poprawa jakości życia osób ze specjalnymi potrzebami – zwiększenie dostępności ratusza i MGOK dla osób z niepełnosprawnościami poprzez modernizację budynków	X	X		X	X
28.	Plac zabaw przy szkole podstawowej w Drygajach	X			X	

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	S	G	Ś	PF	T
29.	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych (w tym atelier artystyczne plastyczno-ceramiczne) w Białej Piskiej	X				
30.	Możliwości naszej społeczności – pikniki integracyjne w Drygałach i Białej Piskiej	X				
31.	Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego	X	X			X
32.	Działania streetworkerskie na obszarach rewitalizowanych	X				
33.	Sztuka w przestrzeni miejskiej - gabloty wystawowe wraz z nasadzeniami przy MGOK	X		X		
34.	Strzelnica wirtualna w Białej Piskiej	X				
35.	Miejsca postojowe z nasadzeniami	X	X	X	X	X
36.	Budowa budynku Komisariatu Policji w Białej Piskiej	X	X		X	X
37.	Budowa kortu tenisowego w Białej Piskiej	X			X	
38.	Stworzenie strefy twórczej przed budynkiem MGOK i MGBP	X			X	
39.	Podświetlenie mostku, świecące fontanny na stawie oraz nasadzenia	X			X	
40.	Budowa altany na skwerze przy MGOK – „Poczekajka”	X		X	X	

Komplementarność problemową przedstawia również powiązanie zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych oraz założeń rewitalizacji (celów i kierunków działań rewitalizacyjnych) z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.

Tabela 55. Komplementarność problemowa – powiązanie potrzeb rewitalizacji, celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Potrzeby rewitalizacyjne	Cele rewitalizacyjne	Kierunki działań rewitalizacyjnych	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne (numery)
Potrzeba przeciwdziałania problemom społeczno-ekonomicznym	1, 2	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2, C2.K3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Potrzeba zwiększenia poziomu integracji lokalnej	1, 2	C1.K1, C1.K2, C1.K3, C2.K1, C2.K2, C2.K3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Potrzeba uporządkowania przestrzeni publicznej i poprawy układu funkcjonalnego	2, 3	C2.K1, C2.K2, C2.K3, C3.K1, C3.K2, C3.K3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Potrzeba poprawy jakości środowiska naturalnego	3	C3.K1, C3.K2, C3.K3	1, 2, 5, 8, 12, 13, 17, 18, 20, 29, 30, 33, 35, 38, 39, 40

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Sprawną współpraca różnych instytucji i podmiotów w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji nie jest możliwa bez dobrze zaprojektowanego systemu zarządzania. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna jest wyrazem właściwego kierowania oraz spójności procedur.

Odpowiedzialność za wdrożenie GPR spoczywa na Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej. Nadzór nad projektem sprawuje Burmistrz Białej Piskiej we współpracy z pracownikami Urzędu Miejskiego, odpowiadającymi za współpracę z organizacjami pozarządowymi, pozyskiwanie środków zewnętrznych, a także zaangażowanymi w funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej.

Dodatkowo, utworzony został Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcję organu opiniodawczo-doradczego Burmistrza Białej Piskiej. Zasady działania Komitetu określono w uchwale nr XCIX/554/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Biała Piska, natomiast jego skład ustalono zarządzeniem nr 83/1/2024 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 25 października 2024 r.⁵

Zaproponowany model zostanie dodatkowo uzupełniony o regularne publikowanie danych monitoringowych i ewaluacyjnych przez Urząd Miejski. Informacje te będą dostępne na stronie internetowej urzędu, co zapewni transparentność wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla wszystkich zainteresowanych osób i instytucji.

Przewidziane do realizacji działania rewitalizacyjne zawarte w programie wykazują również zgodność z postanowieniami innych strategicznych dokumentów na poziomie lokalnym (patrz Rozdział: Powiązanie gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi). Powiązanie tych dokumentów zagwarantuje realizację założeń Programu poprzez dostosowanie projektów do zidentyfikowanych problemów na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji koncentruje się głównie na utrzymaniu ciągłości programowej, tworząc komplementarne projekty wobec już zrealizowanych przedsięwzięć w ramach polityki spójności na lata 2014-2020. Planowane działania są szczególnie skoncentrowane na sferze społecznej (edukacji, aktywizacji i integracji) oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Zaproponowane projekty rewitalizacyjne wykazują zgodność z wcześniejszymi inicjatywami, co umożliwia efektywne wykorzystanie środków finansowych, oparte na zdobytym doświadczeniu podczas realizacji innych projektów, w tym tych współfinansowanych przez Unię Europejską. W poniższej tabeli zawarto wybrane, przykładowe projekty, które były realizowane na terenie gminy w ostatnich latach, uwzględniając także projekty, których realizatorami byli beneficjenci inni niż gmina.

⁵ Skład Komitetu Rewitalizacji został zmieniony zarządzeniem nr 149/1/2025 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 14 kwietnia 2025 roku.

Tabela 56. Lista wybranych projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu	Kategoria
Rehabilitacja medyczna schorzeń kręgosłupa i narządów ruchu wśród mieszkańców Gminy Biała Piska	Gmina Biała Piska	375 492,50 zł	Ochrona zdrowia
Nowoczesny e-Urząd w Białej Piskiej	Gmina Biała Piska	1 221 041,10 zł	Administracja; Telekomunikacja i e-usługi
Z myślą o przyszłości uczniów ZS nr 1 w Białej Piskiej	NU MEDIA Elżbieta Jażdżewska	773 686,37 zł	Nauka i edukacja; Praca i integracja społeczna
Aktywizacja zawodowa osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie piskim (VII)	Powiat piski/ Powiatowy Urząd Pracy w Pisz	4 303 046,86 zł	Praca i integracja społeczna

Źródło: <https://mapadotacji.gov.pl>

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne ujęte w GPR będą finansowane z różnorodnych źródeł, obejmujących uzupełniające się środki własne gminy, środki z budżetu powiatu piskiego, środki krajowe, fundusze z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027) oraz inne źródła, w tym prywatne. Niezwykle istotne jest unikanie ryzyka podwójnego dofinansowania, dlatego rekomenduje się, aby beneficjenci, przed złożeniem wniosków o wsparcie projektu rewitalizacyjnego ze źródeł zewnętrznych, skonsultowali się z Urzędem Miejskim w celu weryfikacji zakresu projektu. W celu zagwarantowania zasady dodatkowości środków Unii Europejskiej konieczna jest koordynacja środków z programów operacyjnych i środków polityk i instrumentów krajowych, zgodnie z zapisami zawartymi w Gminnym Programie Rewitalizacji. Szczegółowe informacje dotyczące źródeł finansowania przedsięwzięć wraz z kosztami realizacji zostały omówione w rozdziale "Szacunkowe ramy finansowe GPR".

9.4. Podsumowanie

Integracja działań jest kluczowym elementem skutecznej realizacji programu i bazuje na połączeniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych oraz finansowych w sposób zapewniający spójność i efektywność całego procesu. Przestrzegane będą zatem zasady kompleksowości, koncentracji interwencji oraz komplementarności.

Kompleksowość procesu rewitalizacji wynika z ustawy o rewitalizacji – proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego prowadzony jest poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Kompleksowość procesu rewitalizacji będzie możliwa do osiągnięcia przy zachowaniu opisanych w niniejszym rozdziale zasad, a w szczególności zasady komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Zakłada się realizację mechanizmów integrowania działań na kilku poziomach, zgodnie z poniższymi zapisami:

- **Integracja działań na poziomie celów**

Działania rewitalizacyjne są ściśle powiązane z celami programu rewitalizacji, a także z celami strategicznymi gminy i nadrzędnymi dokumentami strategicznymi (jak wykazano w rozdziale 7. „Opis powiązania gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy”). Dzięki temu proces rewitalizacji jest zgodny z lokalnymi kierunkami rozwoju. Cele poszczególnych przedsięwzięć są precyzyjnie określone i wzajemnie się uzupełniają, co umożliwia ich spójną i harmonijną realizację. Priorytetem jest zachowanie równowagi między różnymi obszarami interwencji, co wspiera holistyczne podejście do rewitalizacji. Wszystkie działania będą realizowane w sposób zapewniający ich wielowymiarowy wpływ na obszar rewitalizacji.

- **Integracja działań na poziomie partycypacji społecznej**

Proces rewitalizacji zakłada aktywne zaangażowanie lokalnej społeczności oraz kluczowych interesariuszy, zarówno na etapie planowania, jak i wdrażania programu (szczegóły w rozdziale 11 „Mechanizmy włączenia interesariuszy”). Mechanizmy partycypacyjne, takie jak konsultacje społeczne i warsztaty, umożliwią interesariuszom realny wpływ na kształtowanie i realizację projektów. Dzięki temu planowane działania będą lepiej odpowiadać na lokalne potrzeby, a mieszkańcy i inny interesariusze poczują się współtwórcami zmian w ramach prowadzonej rewitalizacji.

- **Integracja działań organizacyjnych**

Organizacja działań opiera się na współpracy wielu podmiotów, w tym samorządu, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i mieszkańców. Współpraca ta zakłada wymianę informacji, wiedzy oraz zasobów, co wzmacnia efektywność realizowanych przedsięwzięć. W ramach integracji organizacyjnej powołano Komitet Rewitalizacji, który stanowi forum dialogu i współpracy między interesariuszami a organami gminy

w kwestiach związanych z przygotowaniem, realizacją i oceną programu (więcej informacji w rozdziale 11.1 „Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR”).

- **Integracja działań finansowych**

Na poziomie finansowym proces rewitalizacji opiera się na różnorodnych źródłach finansowania, obejmujących zarówno środki własne gminy, jak i fundusze zewnętrzne, w szczególności unijne. Uwzględniono również możliwość pozyskiwania dotacji krajowych oraz wsparcia od prywatnych inwestorów. Integracja finansowa polega na optymalnym łączeniu i uzupełnianiu tych źródeł, co pozwala na maksymalizację efektów przy jednoczesnym zachowaniu efektywności kosztowej. Budżet każdego przedsięwzięcia będzie projektowany z uwzględnieniem różnych form wsparcia, przy wykluczeniu ryzyka podwójnego finansowania.

- **Integracja działań na poziomie zarządzania wdrażaniem**

Proces wdrażania rewitalizacji będzie prowadzony zgodnie z zasadami kompleksowości, koncentracji i komplementarności działań. Narzędziem kluczowym będzie harmonogram działań, który zapewni spójność czasową realizacji projektu. Regularne monitorowanie i ewaluacja osiągniętych efektów umożliwią bieżące dostosowywanie programu do zmieniających się warunków, co zagwarantuje skuteczność realizacji.

10. Szacunkowe ramy finansowe

Skuteczna i efektywna realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych wymaga zabezpieczenia odpowiednich źródeł finansowania, które pozwolą wdrożyć zaplanowane działania w sposób zrównoważony i długoterminowy. Zgodnie z wytycznymi ministerialnymi oraz ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), kluczowe jest zapewnienie komplementarności źródeł finansowania. Oznacza to, że środki powinny wzajemnie się uzupełniać, tworząc spójny i stabilny system wsparcia dla realizowanych projektów.

Aby osiągnąć maksymalne efekty wdrażania programu rewitalizacji, niezbędne jest zróżnicowanie źródeł finansowania. Obejmuje to m.in. łączenie środków publicznych i prywatnych, a także pozyskiwanie funduszy z różnych źródeł, takich jak fundusze unijne, krajowe programy wsparcia, fundusze celowe oraz partnerstwa publiczno-prywatne. Takie podejście nie tylko zwiększa prawdopodobieństwo realizacji wszystkich zaplanowanych działań, ale również zmniejsza ryzyko związane z zależnością od jednego źródła finansowania.

W niniejszym rozdziale przedstawiono szczegółowy plan finansowy dla Gminnego Programu Rewitalizacji, który uwzględnia różnorodne źródła finansowania poszczególnych działań. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w programie obejmują projekty priorytetowe, kluczowe dla rozwoju gminy. Plan finansowy określa szacunkowe koszty realizacji tych przedsięwzięć oraz wskazuje potencjalne źródła ich finansowania.

W kolejnej tabeli znajduje się szczegółowe zestawienie finansowe, które obejmuje zarówno planowane koszty inwestycji, jak i źródła ich pokrycia. Pozwala to na przejrzyste i skuteczne zarządzanie środkami przeznaczonymi na realizację programu rewitalizacji. Taki kompleksowy i przemyślany plan finansowy stanowi fundament realizacji działań rewitalizacyjnych, gwarantując ich efektywność i powodzenie na wszystkich etapach wdrażania programu.

Tabela 57. Szacunkowe ramy finansowe

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacowana wartość projektu	Środki budżetu gminy	Środki krajowe	Środki UE	Źródło finansowania
1.	„Oddychaj nad wodą” – strefa relaksu z tężnią solankową w Białej Piskiej	1 000 000,00 zł	50 000,00 zł	150 000,00 zł	800 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM), pożyczka wspierająca zieloną transformację miast
2.	Zagospodarowanie zielenią placu zabaw przy SCK w Drygłach	200 000,00 zł	15 000,00 zł	25 000,00 zł	160 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, granty, środki unijne (FEWiM)
3.	Poprawa jakości życia mieszkańców – remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta Biała Piska	15 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	14 000 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka bankowa
4.	Adaptacja poddasza gminnego budynku na pomieszczenia biurowe Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej	2 000 000,00 zł <i>(wariant z łącznikiem)</i>	300 000,00 zł	500 000,00 zł	1 200 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)
5.	Miejsca postojowe z nasadzeniami przy stacji PKP w Białej Piskiej	1 000 000,00 zł	150 000,00 zł	150 000,00 zł	700 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)
6.	Przestrzeń dla Młodych	1 200 000,00 zł	150 000,00 zł	200 000,00 zł	850 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)
7.	Poprawa jakości życia mieszkańców – modernizacja gminnych budynków mieszkalnych w Drygłach	15 000 000,00 zł	1 500 000,00 zł	1 500 000,00 zł	12 000 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM, KPO)
8.	Zielone enklawy wzdłuż ul. Targowej i ul. Handlowej w Białej Piskiej	500 000,00 zł	75 000,00 zł	425 000,00 zł	-	Budżet gminy, dotacje celowe z budżetu województwa,
9.	Rower łączy – budowa ścieżki rowerowej z Białej Piskiej do Drygł	18 000 000,00 zł	200 000,00 zł	2 500 000,00 zł	15 300 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM, Interreg)
10.	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i zagospodarowanie podwórek w Białej Piskiej	1 000 000,00 zł	150 000,00 zł	-	850 000,00 zł	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)
11.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez realizację letniego kina	500 000,00 zł	50 000,00 zł	25 000,00 zł	425 000,00 zł	Budżet gminy, budżet MGOK w Białej Piskiej, środki unijne (FEWiM)

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacowana wartość projektu	Środki budżetu gminy	Środki krajowe	Środki UE	Źródło finansowania
	plenerowego z finałowym piknikiem – pożegnanie wakacji					
12.	Budowa parkingu przy skrzyżowaniu ul. Targowej i ul. Prusa w Białej Piskiej	800 000,00 zł	60 000,00 zł	100 000,00 zł	640 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)
13.	Remont chodnika i utworzenie ścieżki rowerowej w ciągu ul. Kolejowej i Zielonej w Białej Piskiej	2 200 000,00 zł	50 000,00 zł	150 000,00 zł	2 000 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK, środki unijne (FEWiM, Interreg Litwa-Polska)
14.	Wymiana nawierzchni chodnika przy ul. Kościuszki w Drygajach	1 500 000,00 zł	250 000,00 zł	1 250 000,00 zł	-	Budżet gminy, budżet powiatu
15.	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w Drygajach (w kierunku Białej Piskiej)	60 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	50 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne
16.	Szlak spacerowy wokół Białej Piskiej wraz z niezbędną infrastrukturą (lampy, ławki, kosze) – ul. Sportowa, Kościuszki, Piłsudskiego, Zielona, Kolejowa, Batorego, Kajki, Zgody, Moniuszki, Witosa, Różana, Polna, Cicha, Konopnickiej, Sikorskiego	15 000 000,00 zł	1 500 000,00 zł	500 000,00 zł	13 000 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM, Interreg Litwa-Polska)
17.	Termomodernizacja budynku, w którym mieści się MGOK, MGBP oraz OSP	700 000,00 zł	20 000,00 zł	180 000,00 zł	500 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK, środki unijne (FEWiM)
18.	Park Wodny w Białej Piskiej	18 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	2 000 000,00 zł	15 000 000,00 zł	Budżet gminy, pożyczka z BGK, środki unijne (FEWiM, KPO)
19.	Budowa remizy OSP w Białej Piskiej	6 000 000,00 zł	500 000,00 zł	5 500 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK
20.	Renowacja skweru w centrum Białej Piskiej	600 000,00 zł	90 000,00 zł	-	510 000,00 zł	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM, KPO, Interreg Litwa-Polska)
21.	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych w Drygajach	300 000,00 zł	45 000,00 zł	-	255 000,00 zł	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)
22.	Centrum opiekuńczo-mieszkalne	6 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	-	5 000 000,00 zł	Budżet gminy, Fundusz Solidarnościowy

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacowana wartość projektu	Środki budżetu gminy	Środki krajowe	Środki UE	Źródło finansowania
23.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez jarmarki świąteczne – integracja i kultywowanie tradycji	150 000,00 zł <i>(dwa jarmarki w roku)</i>	100 000,00 zł	50 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy grantowe
24.	Widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Drygałach i w Białej Piskiej	300 000,00 zł	60 000,00 zł	240 000,00 zł	-	Budżet gminy, Razem Bezpieczniej, programy rządowe
25.	Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup busa o napędzie elektrycznym)	400 000,00 zł	150 000,00 zł	250 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy rządowe, PFRON
26.	Świecący napis 3D – BIAŁA PISKA	70 000,00 zł	9 000,00 zł	5 000,00 zł	56 000,00 zł	Budżet gminy, konkursy grantowe, środki unijne
27.	Poprawa jakości życia osób ze specjalnymi potrzebami – zwiększenie dostępności ratusza i MGOK dla osób z niepełnosprawnościami poprzez modernizację budynków	1 500 000,00 zł	25 000,00 zł	200 000,00 zł	1 275 000,00 zł	Budżet gminy, programu rządowego, środki unijne (FEWiM)
28.	Plac zabaw przy szkole podstawowej w Drygałach	250 000,00 zł	54 000,00 zł	20 000,00 zł	176 000,00 zł	Budżet gminy, fundusz sołecki, środki unijne (FEWiM)
29.	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych (w tym atelier artystyczne plastyczno-ceramiczne) w Białej Piskiej	400 000,00 zł	60 000,00 zł	-	340 000,00 zł	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)
30.	Możliwości naszej społeczności – pikniki integracyjne w Drygałach i Białej Piskiej	400 000,00 zł	60 000,00 zł	-	340 000,00 zł	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM, KPO)
31.	Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego	150 000,00 zł	30 000,00 zł	120 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy rządowe
32.	Działania streetworkerskie na obszarach rewitalizowanych	200 000,00 zł	20 000,00 zł	10 000,00 zł	170 000,00 zł	Budżet gminy, budżet MGOK, środki unijne (FEWiM)
33.	Sztuka w przestrzeni miejskiej - gabloty wystawowe wraz z nasadzeniami przy MGOK	100 000,00 zł	20 000,00 zł	10 000,00 zł	70 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne
34.	Strzelnica wirtualna w Białej Piskiej	800 000,00 zł	50 000,00 zł	750 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy rządowe
35.	Miejsca postojowe z nasadzeniami	1 000 000,00 zł	45 000,00 zł	105 000,00 zł	850 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacowana wartość projektu	Środki budżetu gminy	Środki krajowe	Środki UE	Źródło finansowania
36.	Budowa budynku Komisariatu Policji w Białej Piskiej	6 000 000,00 zł	1 200 000,00 zł	4 800 000,00 zł	-	Budżet gminy, programy rządowe, pożyczka z BGK
37.	Budowa kortu tenisowego w Białej Piskiej	250 000,00 zł	15 000,00 zł	22 500,00 zł	212 500,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM)
38.	Stworzenie strefy twórczej przed budynkiem MGOK i MGBP	150 000,00 zł	20 000,00 zł	10 000,00 zł	120 000,00 zł	Budżet gminy, budżet MGOK w Białej Piskiej, środki unijne (FEWiM)
39.	Podświetlenie mostku, świecące fontanny na stawie oraz nasadzenia	190 000,00 zł	28 500,00 zł	-	161 500,00 zł	Budżet gminy, środki unijne (FEWiM)
40.	Budowa altany na skwerze przy MGOK – „Poczekajka”	100 000,00 zł	10 000,00 zł	5 000,00 zł	85 000,00 zł	Budżet gminy, programy rządowe, środki unijne (FEWiM), konkursy grantowe
RAZEM		118 970 000,00 zł	10 116 500,00 zł	35 757 500,00 zł	73 096 000,00 zł	-

11. Mechanizmy włączenia interesariuszy

Spółeczna partycypacja odgrywa kluczową rolę w procesie rewitalizacji. Dlatego na każdym etapie opracowywania i wdrażania gminnego programu rewitalizacji niezwykle ważne jest zaangażowanie jak najszerzego grona interesariuszy. Proces uspołecznienia zakłada aktywny udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych grup i podmiotów.

Partycypacja społeczna polega na przedstawianiu obywatelom przez władze planów dotyczących m.in. aktów prawnych, inwestycji czy działań mających wpływ na życie codzienne i funkcjonowanie lokalnej społeczności. Jest to narzędzie umożliwiające zbieranie opinii, stanowisk i propozycji od osób i instytucji, na które proponowane działania będą oddziaływać bezpośrednio lub pośrednio. Kluczowe jest uwzględnianie głosu interesariuszy już na wczesnym etapie, czyli podczas planowania działań. Partycypacja społeczna obejmuje w szczególności:

- skuteczną komunikację między interesariuszami a władzami gminy, umożliwiającą obustronne uczestnictwo w procesie rewitalizacji;
- zapewnienie wszystkim zainteresowanym możliwości uczestnictwa w dyskusjach, spotkaniach i debatach;
- dostęp do informacji o podejmowanych działaniach i wprowadzanych zmianach przez władze, a także stworzenie warunków do ich oceny i wyrażenia opinii przez zainteresowane strony.

11.1. Udział interesariuszy w procesie tworzenia GPR

Przeprowadzenie konsultacji społecznych w ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji umożliwiło zaangażowanie interesariuszy w tworzenie tego dokumentu. Współpraca różnych podmiotów i jednostek jest niezwykle wartościowa, ponieważ pozwala wspólnie wypracować skuteczne rozwiązania dla problemów występujących na terenie gminy.

Zgodnie z przepisami Ustawy wdrożeniowej, w procesie opracowywania programu dążono do włączenia dodatkowych partnerów, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 tej ustawy. Wśród nich znaleźli się partnerzy społeczno-gospodarczy, właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska, a także podmioty promujące włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób z niepełnosprawnościami, równość płci i przeciwdziałanie dyskryminacji.

Efektem tych działań było uwzględnienie wymienionych osób, podmiotów i instytucji w formalnej strukturze, jaką jest Komitet Rewitalizacji (powołany Zarządzeniem nr 83/1/2024

Burmistrza Białej Piskiej z dnia 25 października 2024 r.⁶). Dzięki temu będą one mogły aktywnie uczestniczyć w realizacji programu.

Etap I – konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Informacja o konsultacjach społecznych została opublikowana dnia 8 września 2023 roku. Termin ogłoszenia jest zgodny z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. O konsultacjach społecznych poinformowano poprzez obwieszczenie oraz sposób zwyczajowo przyjęty w Gminie Biała Piska (zarządzeniem, ogłoszeniem w Urzędzie i na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie <https://konsultacje.bialapiska.pl>).

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w dniach od 15 września 2023 roku do 16 października 2023 roku w następujących formach:

- **Zbierania uwag w postaci formularza konsultacyjnego** (w formie papierowej bądź elektronicznej) – formularz można było: złożyć osobiście w godzinach pracy urzędu w Punkcie Obsługi Interesanta w Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25; przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miejski w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska; przesłać skan wydrukowanego, wypełnionego i podpisanego formularza za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: um@bialapiska.pl.

W trakcie konsultacji społecznych drogą formularza konsultacyjnego nie wpłynęły żadne uwagi. Osoby i podmioty uprawnione do udziału w konsultacjach nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń co do wyznaczonych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

- **Badania ankietowego dotyczącego opinii na temat projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska** – ankietę można było wypełnić on-line pod adresem www: <https://forms.gle/P1TPAhxYsDjppfY37>. W przypadku tradycyjnego wypełnienia ankiety w formie papierowej, wypełnione kwestionariusze można było: złożyć osobiście w godzinach 8.30-15.00 w Punkcie Obsługi Interesanta Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25; przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miejski w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska; przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: um@bialapiska.pl.

W trakcie konsultacji społecznych wpłynęły 2 ankiety. Ankietowani na każde z pytań odpowiedzieli twierdząco, tym samym potwierdzając zasadność zaprojektowanego przebiegu granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i pozytywnie go opiniując.

⁶ Skład Komitetu Rewitalizacji został zmieniony zarządzeniem nr 149/1/2025 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 14 kwietnia 2025 roku.

- **Spotkanie konsultacyjne z interesariuszami** w formie zdalnej na platformie ZOOM z możliwością dołączenia do spotkania z siedziby Urzędu. Spotkanie odbyło się w dniu 20 września 2023 roku w godzinach od 15:30 do 16:30. (Link do spotkania: <https://us02web.zoom.us/j/89346771056>).

W ramach konsultacji społecznych zrealizowano spotkanie dla interesariuszy rewitalizacji, jednak nie wzbudziło ono ich zainteresowania. Nikt spośród uprawnionych do udziału w konsultacjach osób i podmiotów nie wziął udziału w spotkaniu. Tym samym podczas spotkania nie zostały zgłoszone żadne spostrzeżenia co do granic wyznaczonych obszarów.

W wyniku konsultacji społecznych nie wprowadzono zmian co do wyznaczonych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podjęto uchwałę nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Następnie, z uwagi na zidentyfikowanie omyłek pisarskich w legendzie zamieszczonej w załączniku do ww. uchwały, podjęto uchwałę nr V/24/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 24 lipca 2024 roku w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w Uchwale Nr XCIV/496/2023 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 29 listopada 2023 roku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Biała Piska.

Etap II – pogłębienie diagnozy obszaru rewitalizacji i przygotowanie założeń GPR

W celu pogłębienia diagnozy obszaru rewitalizacji przeprowadzono:

- **Badanie ankietowe mieszkańców i innych interesariuszy obszaru rewitalizacji.** Wyniki badania posłużyły do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji (ich wyniki zaprezentowano w rozdziale dotyczącym diagnozy pogłębionej). Badanie, mimo rozpowszechnienia w różnych kanałach komunikacji, nie wzbudziło znacznego zainteresowania wśród interesariuszy – uczestniczyły w nim 43 osoby;

W dalsze prace związane z przygotowaniem założeń także włączono interesariuszy, gdyż przeprowadzono spotkanie warsztatowe, w ramach którego opracowano wizję stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu interwencji. Sformułowano również cele rewitalizacji oraz kierunki działań rewitalizacyjnych.

Etap III – konsultacje społeczne w sprawie uchwalenia Regulaminu wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji oraz powołanie Komitetu Rewitalizacji

Informacja o konsultacjach społecznych została opublikowana dnia 2 lutego 2023 roku. Termin ogłoszenia jest zgodny z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. O konsultacjach społecznych poinformowano poprzez obwieszczenie oraz sposób zwyczajowo przyjęty w Gminie Biała Piska (zarządzeniem, ogłoszeniem w Urzędzie i na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie <https://konsultacje.bialapiska.pl>).

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w dniach od 12 lutego 2024 roku do 14 marca 2024 roku w następujących formach:

- **Zbierania uwag w postaci formularza konsultacyjnego** (w formie papierowej bądź elektronicznej) – formularz można było: złożyć osobiście w godzinach pracy urzędu w Punkcie Obsługi Interesanta w Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25; przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miejski w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska; przesłać skan wydrukowanego, wypełnionego i podpisanego formularza za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: um@bialapiska.pl.

W trakcie konsultacji społecznych drogą formularza konsultacyjnego nie wpłynęły żadne uwagi. Interesariusze nie zgłosili żadnych zastrzeżeń co do zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

- **Badania ankietowego dotyczącego opinii na temat zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Gminy Biała Piska** – ankietę można było wypełnić on-line pod adresem [www: https://forms.gle/ZeQruoULBwTe4LeY6](https://forms.gle/ZeQruoULBwTe4LeY6). W przypadku tradycyjnego wypełnienia ankiety w formie papierowej, wypełnione kwestionariusze można było: złożyć osobiście w godzinach 8.30-15.00 w Punkcie Obsługi Interesanta Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25; przesłać za pośrednictwem poczty lub poczty kurierskiej na adres: Urząd Miejski w Białej Piskiej, ul. Plac Adama Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska; przesłać skan wydrukowanego i wypełnionego kwestionariusza ankiety za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail: um@bialapiska.pl.

Głównym celem badania było poznanie opinii na temat zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Biała Piska. W ramach konsultacji napłynęły 2 ankiety (wypełnione) drogą on-line. Ankietowani pozytywnie zaopiniowali określone zasady wyznaczania składu i zasady działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Biała Piska.

- **Spotkania konsultacyjnego** z interesariuszami w formie zdalnej na platformie ZOOM z możliwością dołączenia do spotkania z siedziby Urzędu w dniu 21 lutego 2024 r. o godz. 14:00 (link do spotkania <https://us02web.zoom.us/j/88156931680>).

W ramach konsultacji społecznych zrealizowano spotkanie dla interesariuszy rewitalizacji, jednak nie wzbudziło ono ich zainteresowania (nikt nie wziął udziału). Tym samym podczas spotkania nie zostały zgłoszone żadne zastrzeżenia co do zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Podczas konsultacji społecznych nie wpłynęły więc żadne uwagi do projektu uchwały. Na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wprowadzono żadnych zmian co do zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Zasady działania Komitetu określono w uchwale nr XCIX/554/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Biała Piska, natomiast jego skład ustalono

zarządzeniem nr 83/1/2024 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 25 października 2024 r. i zmieniono zarządzeniem nr 149/1/2025 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 14 kwietnia 2025 roku.

Zgodnie z regulaminem, w skład Komitetu wchodzi 10 osób, w tym:

- 2 przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej,
- 3 przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji i/lub Rady Miejskiej w Białej Piskiej, reprezentujących interesy mieszkańców,
- 1 przedstawiciel podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji,
- 1 przedstawiciel podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, działających na obszarze rewitalizacji,
- 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność społeczną na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić – tj. organizacji pozarządowych i grup nieformalnych,
- 1 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji lub zamierzających ją tam prowadzić.

Etap IV – nabór projektów rewitalizacyjnych

Zgodnie z przyjętym założeniem uspołecznienia tworzenia GPR, interesariuszy zaproszono do zgłaszania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyczynią się do wsparcia procesu rewitalizacji prowadzonego w gminie Biała Piska.

Ogłoszenie było zamieszczone na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej. Nabór przedsięwzięć trwał od 6 czerwca 2024 roku do 8 lipca 2024 roku. Przygotowano specjalny wzór formularza zgłaszania projektów, a w nim zamieszczono zasady naboru. Zawierał on wszystkie elementy określone w Ustawie o rewitalizacji (art. 15 ust. 5 lit. a), jak również podpowiedzi jak wypełnić poszczególne pola i jakie cele i kierunki zostały zawarte w GPR, aby projekty wpisywały się w jego założenia (cele i kierunki określone na podstawie diagnozy pogłębionej i spotkania warsztatowego). Podczas naboru nie zgłoszono żadnej karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W związku z powyższym, podjęto decyzję o ponowieniu naboru przedsięwzięć. Ponowny nabór odbył się w okresie od 10 września 2024 roku do 14 października 2024 roku. Ponowiony nabór pozwolił zgromadzić karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Finalnie efektem naboru projektów rewitalizacyjnych było **zebranie 40 kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.**

Etap V – konsultacje społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji

PODROZDZIAŁ UZUPEŁNIONY ZOSTANIE PO PRZEPROWADZENIU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

11.2. Sposób włączenia interesariuszy w procesie wdrażania GPR

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji, analogicznie do jego tworzenia, zakłada kontynuację procesu partycypacji społecznej. Planowane jest szerokie zaangażowanie interesariuszy już na wczesnych etapach realizacji poszczególnych zadań. Podejście oparte na partycypacji pozwoli zminimalizować ryzyko konfliktów oraz zapewnić akceptację działań przez interesariuszy, w szczególności przez grupy docelowe. Jest to kluczowy element sukcesu zarówno poszczególnych przedsięwzięć, jak i całego programu rewitalizacji.

Skuteczna partycypacja społeczna (tj. zaangażowanie interesariuszy) w procesie wdrażania GPR opiera się na aktywnej polityce informacyjnej. Regularne udostępnianie informacji i aktualności dotyczących realizowanych działań umożliwi dotarcie do osób objętych projektami, zwłaszcza do beneficjentów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Podczas realizacji projektów infrastrukturalnych, takich jak zagospodarowanie przestrzeni publicznej czy modernizacja budynków, niezwykle ważne będzie zorganizowanie warsztatów planowania partycypacyjnego. Pozwolą one wspólnie wypracować rozwiązania spełniające oczekiwania przyszłych użytkowników tych przestrzeni.

Interesariusze będą zaangażowani zarówno w planowanie działań infrastrukturalnych, jak i w realizację działań społecznych (tzw. działań miękkich), uwzględniając różnorodne grupy beneficjentów. Poszczególne projekty zakładają realizację działań w ramach partnerstwa z różnymi podmiotami, co w pełni wpisuje się w ideę partycypacji społecznej.

Należy podkreślić, iż w trakcie wdrażania programu rewitalizacji planowane jest regularne organizowanie spotkań informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz partnerami rewitalizacji, podczas których omawiane będą bieżące postępy we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Co więcej, funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji sprawi, że proces podejmowania decyzji, rozwiązywania problemów i oceny proponowanych rozwiązań będzie się odbywać w formule partycypacyjnej, z udziałem dodatkowych partnerów, o których mówi art. 36 ust. 8 pkt 4 Ustawy wdrożeniowej. Dzięki temu GPR będzie spełniać rolę strategii IIT.

12. System realizacji gminnego programu rewitalizacji

12.1. System zarządzania realizacją GPR

Rolę operatora rewitalizacji pełni Gmina Biała Piska, będąc jednostką odpowiedzialną za koordynację całego procesu rewitalizacji, w tym przygotowanie i realizację Gminnego Programu Rewitalizacji. Jest ona głównym inicjatorem i koordynatorem procesów rewitalizacji ze względu na zakres zadań własnych, które obejmują m.in. sprawy ładu przestrzennego, budownictwo mieszkaniowe, pomoc społeczną, edukację, ochronę zdrowia, kulturę, ochronę środowiska czy infrastrukturę.

Urząd Miejski w Białej Piskiej jest instytucją odpowiedzialną za realizację postanowień zawartych w dokumencie. Nadzór nad postępem działań, ze strony samorządu, będzie sprawowany przez Burmistrza Białej Piskiej, zaś nadzór merytoryczny będzie prowadzony we współpracy Burmistrza ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej. Operator rewitalizacji dysponuje odpowiednim personelem do wykonania swoich zadań, a ponadto jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpłynięcia na sytuację oraz prawo głosu na obszarze rewitalizacji.

Wszelkie koszty zarządzania, które pojawią się podczas wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, zostaną pokryte z budżetu Gminy Biała Piska. Ważne jest, że koszty zarządzania GPR nie zostały precyzyjnie określone w dokumencie, ponieważ te zadania będą realizowane w ramach obowiązków poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego.

Rada Miejska w Białej Piskiej

Rada Miejska w Białej Piskiej pełni rolę organu przyjmującego Gminny Program Rewitalizacji w formie uchwały oraz nadzorującego jego realizację i osiąganę efekty. Dodatkowo, ważnym zadaniem Rady Miejskiej będzie zapewnienie środków finansowych (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych) na wdrożenie konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Realizacja założeń Programu leży w kompetencjach władz samorządowych. Kluczowym czynnikiem, który przyczyni się do sukcesu, jest uspołecznienie procesów związanych z ich realizacją.

Burmistrz Białej Piskiej

Burmistrz Białej Piskiej odpowiada za bieżący nadzór nad wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji oraz inicjowanie ewentualnych korekt dokumentu. W przypadku potrzeby Burmistrz podejmuje decyzję o wprowadzeniu zmian lub aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Urząd Miejski w Białej Piskiej

Urząd Miejski w Białej Piskiej pełni funkcję koordynacyjną w procesie przygotowywania i opiniowania projektów uchwał Rady Miejskiej oraz zarządzeń. Realizacja konkretnych przedsięwzięć jest niezbędna do skutecznego wdrożenia założeń Programu. W celu

usprawnienia działań zawartych w dokumencie i osiągnięcia założonych celów, budżet gminy powinien być dostosowany do celów. Implementacja przedsięwzięć powinna natomiast zostać powierzona poszczególnym jednostkom według ich kompetencji, tzn. odpowiednim komórkom organizacyjnym w Urzędzie Miejskim lub samorządowym jednostkom organizacyjnym.

Do zadań Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej należą:

- koordynowanie procesów rewitalizacji na terenie gminy,
- zgłoszenie/aktualizacja/wykreślenie Programu do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa warmińsko-mazurskiego za pośrednictwem wniosku,
- długoletnie prognozowanie budżetu gminy, w tym: opracowanie i aktualizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, wprowadzenie procesu hierarchizacji przedsięwzięć,
- przygotowanie oraz realizacja projektów (przygotowanie założeń, dokumentacji, pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania),
- współpraca z interesariuszami rewitalizacji, w tym z organizacjami pozarządowymi,
- monitoring realizacji projektów i ich zakładanych efektów,
- aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym: współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Biała Piska w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Białej Piskiej.

Rolą Komitetu Rewitalizacji jest doradztwo Burmistrzowi w zakresie dbałości o prawidłową realizację zapisów GPR oraz prowadzenie dialogu między interesariuszami procesu rewitalizacji a organami gminy. Zadania Komitetu Rewitalizacji obejmują:

- 1) opiniowanie dokumentów dotyczących rewitalizacji, w tym projektów aktualizacji i zmian Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska, przedkładanych przez Burmistrza Białej Piskiej.
- 2) podejmowanie inicjatyw i współdziałanie w procesie rewitalizacji, w tym w działaniach służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami rewitalizacji.
- 3) przedkładanie Burmistrzowi Białej Piskiej propozycji działań w zakresie zaspokajania potrzeb i oczekiwań interesariuszy rewitalizacji.

Zasady działania Komitetu określono w uchwale nr XCIX/554/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Biała Piska, natomiast jego skład ustalono

zarządzeniem nr 83/1/2024 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 25 października 2024 r. i zmieniono zarządzeniem nr 149/1/2025 Burmistrza Białej Piskiej z dnia 14 kwietnia 2025 roku.

Poniższa tabela przedstawia ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska.

Tabela 58. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	„Oddychaj nad wodą” – strefa relaksu z tężnią solankową w Białej Piskiej						
2.	Zagospodarowanie zieleni placu zabaw przy SCK w Drygalech						
3.	Poprawa jakości życia mieszkańców – remont kamienic w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta Biała Piska						
4.	Adaptacja poddasza gminnego budynku na pomieszczenia biurowe Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej						
5.	Miejsca postojowe z nasadzeniami przy stacji PKP w Białej Piskiej						
6.	Przestrzeń dla Młodych						
7.	Poprawa jakości życia mieszkańców – modernizacja gminnych budynków mieszkalnych w Drygalech						
8.	Zielone enklawy wzdłuż ul. Targowej i ul. Handlowej w Białej Piskiej						
9.	Rower łączy – budowa ścieżki rowerowej z Białej Piskiej do Drygał						
10.	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i zagospodarowanie podwórek w Białej Piskiej						
11.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez realizację letniego kina plenerowego z finałowym piknikiem – pożegnanie wakacji						
12.	Budowa parkingu przy skrzyżowaniu ul. Targowej i ul. Prusa w Białej Piskiej						
13.	Remont chodnika i utworzenie ścieżki rowerowej w ciągu ul. Kolejowej i Zielonej w Białej Piskiej						
14.	Wymiana nawierzchni chodnika przy ul. Kościuszki w Drygalech						
15.	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Sienkiewicza w Drygalech (w kierunku Białej Piskiej)						
16.	Szlak spacerowy wokół Białej Piskiej wraz z niezbędną infrastrukturą (lampy, ławki, kosze) – ul. Sportowa, Kościuszki, Piłsudskiego, Zielona, Kolejowa, Batorego, Kajki, Zgody, Moniuszki, Witosa, Różana, Polna, Cicha, Konopnickiej, Sikorskiego						
17.	Termomodernizacja budynku, w którym mieści się MGOK, MGBP oraz OSP						
18.	Park Wodny w Białej Piskiej						
19.	Budowa remizy OSP w Białej Piskiej						
20.	Renowacja skweru w centrum Białej Piskiej						
21.	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych w Drygalech						
22.	Centrum opiekuńczo-mieszkalne						
23.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do oferty kulturalnej gminy poprzez jarmarki świąteczne – integracja i kultywowanie tradycji						

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	2025	2026	2027	2028	2029	2030
24.	Widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Drygalech i w Białej Piskiej						
25.	Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup busa o napędzie elektrycznym)						
26.	Świecący napis 3D – BIAŁA PISKA						
27.	Poprawa jakości życia osób ze specjalnymi potrzebami – zwiększenie dostępności ratusza i MGOK dla osób z niepełnosprawnościami poprzez modernizację budynków						
28.	Plac zabaw przy szkole podstawowej w Drygalech						
29.	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców poprzez realizację działań integracyjnych (w tym atelier artystyczne plastyczno-ceramiczne) w Białej Piskiej						
30.	Możliwości naszej społeczności – pikniki integracyjne w Drygalech i Białej Piskiej						
31.	Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego						
32.	Działania streetworkerskie na obszarach rewitalizowanych						
33.	Sztuka w przestrzeni miejskiej - gabloty wystawowe wraz z nasadzeniami przy MGOK						
34.	Strzelnica wirtualna w Białej Piskiej						
35.	Miejsca postojowe z nasadzeniami						
36.	Budowa budynku Komisariatu Policji w Białej Piskiej						
37.	Budowa kortu tenisowego w Białej Piskiej						
38.	Stworzenie strefy twórczej przed budynkiem MGOK i MGBP						
39.	Podświetlenie mostku, świecące fontanny na stawie oraz nasadzenia						
40.	Budowa altany na skwerze przy MGOK – „Poczekajka”						

12.2. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR

Opracowany system zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Biała Piska zapewni konstruktywne wykorzystanie dokumentu oraz systematyczną realizację wyznaczonych w nim zadań. Odpowiedzialność za wdrożenie i ocenę efektywności działań ujętych w dokumencie spoczywa głównie na Burmistrzu Białej Piskiej, który będzie współpracować z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej oraz Komitetem Rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą, GPR podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na trzy lata. W celu spełnienia ustawowego wymogu, monitoring GPR będzie odbywał się co 2 lata. Sprawne funkcjonowanie systemu monitoringu i ewaluacji działań jest kluczowe dla skutecznego zarządzania projektem. Głównym celem monitoringu jest weryfikacja skuteczności działań zapisanych w dokumencie. Bieżący monitoring umożliwia również korygowanie działań, co wpływa na podniesienie efektywności polityk publicznych. Dodatkowo, zapewnia szybką reakcję w przypadku pojawienia się jakichkolwiek komplikacji.

Omówienie prawidłowo funkcjonującego monitoringu i oceny działań stanowi integralną część zarządzania projektem i należyty przebieg procesu jego realizacji.

Monitoring realizowany będzie przez Urząd Miejski w Białej Piskiej przy wsparciu Komitetu Rewitalizacji. W proces ten włączeni zostaną również interesariusze rewitalizacji.

Proces monitorowania obejmować będzie opracowywanie raportów okresowych, które przygotowywane będzie przez Urząd Miejski w Białej Piskiej. Raporty te oparte będą na danych zgromadzonych przez instytucje i osoby uczestniczące w procesie rewitalizacji, po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań oraz wskaźników monitorujących efektywność Programu. Raporty okresowe stanowić będą podstawę raportów ewaluacyjnych weryfikujących efektywność realizacji. Proces monitoringu przebiegać będzie w następujący sposób:

- monitorowanie w całym okresie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji stopnia osiągnięcia wskazanych celów oraz ich aktualności,
- kontrolowanie etapów systemu wdrażania GPR.

Efektywne przeprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Gminie Biała Piska będzie polegało na monitorowaniu wydatków oraz efektów rzeczowych przedsięwzięć. Monitorowanie powinno obejmować następujące etapy: zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych, opisując postęp i efekty realizowanego dokumentu.

Monitoring rzeczowy obejmie pozyskiwanie informacji o postępach w realizacji zaplanowanych działań, przedstawi efekty ich wdrażania, a także zapewni zgodność z założeniami Programu. Monitoring finansowy umożliwi kontrolę aspektów finansowych inwestycji, a interesariuszom rewitalizacji dostarczy informacji na temat możliwości finansowania zewnętrznego.

Istotnym elementem raportu monitoringowego będzie zestawienie mierników realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, umożliwiających ocenę efektów rzeczowych realizacji projektów. Są to wskaźniki przyjęte dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – zawarte w tabelach w rozdziale Lista przedsięwzięć podstawowych.

W ramach monitoringu zaleca się natomiast wykorzystanie mierników pozwalających na ocenę aktualności przyjętych celów. Należy zauważyć, że przyjęte mierniki w tym przypadku należy dostosować do dostępnych możliwości i potrzeb, zatem katalog wskaźników można poszerzyć o dodatkowe, bardziej szczegółowe pozycje. Wskaźniki wykorzystywane do monitoringu opracowano na podstawie zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych, dzięki czemu możliwe będzie określenie stopnia ich zaspokojenia.

Tabela 59. Mierniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji – aktualność celów GPR

Typ miernika	Źródło danych	Rok bazowy (2023)			Rok prognozowany – docelowy (2030)
		Gmina Biała Piska	Obszar rewitalizacji		
			Biała Piska I	Drygały	
Cel 1: Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji					
Saldo migracji na 1 tys. mieszkańców	UM w Białej Piskiej	-2,81	-16,48	-6,76	Wzrost wartości wskaźnika
Liczba osób bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców	PUP w Piszcu	38,78	42,39	42,82	Spadek wartości wskaźnika
Liczba przestępstw z 7 kategorii przestępstw na 1 tys. mieszkańców	Komisariat Policji w Białej Piskiej	12,41	13,34	15,03	Spadek wartości wskaźnika
Cel 2: Poprawa przestrzennych i infrastrukturalnych warunków życia					
Dostępność terenów zielonych (rekreacyjnych) na 1 tys. mieszkańców	UM w Białej Piskiej	4,53	0,78	1,50	Wzrost wartości wskaźnika
Liczba przystanków komunikacji zbiorowej na 1 tys. mieszkańców	UM w Białej Piskiej	8,06	1,57	3,76	Wzrost wartości wskaźnika
Stan techniczny dróg gminnych (w skali 1-5)	UM w Białej Piskiej	3,20	3,40	3,50	Wzrost wartości wskaźnika
Cel 3: Poprawa standardów jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji					
Odsetek źródeł ciepła na paliwa stałe o klasie 3 lub niższej zgłoszonych do CEEB	UM w Białej Piskiej	41,6%	36,3%	42,5%	Spadek wartości wskaźnika
Udział budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej	UM w Białej Piskiej	50,0%	0,0%	100,0%	Wzrost wartości wskaźnika
Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (t) na 1 tys. mieszkańców	UM w Białej Piskiej	176,04	23,30	57,57	Spadek wartości wskaźnika

Stopień wdrażania i postępy w realizacji konkretnych projektów będą systematycznie monitorowane przy użyciu karty monitoringu projektu (Tabela 60). Każdy podmiot wykonawczy powinien wypełnić kartę oceny projektu zgodnie z poniższym wzorem po zakończeniu realizacji projektu. Dzięki takim kartom możliwe będzie monitorowanie rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób przejrzysty i jednoznaczny. Posiadanie kart monitoringu projektów już zrealizowanych inwestycji umożliwi ocenę ich skuteczności, a także oszacowanie potencjalnych zagrożeń i szans związanych z inwestycjami o podobnym charakterze w przyszłości. Wszystko to w następnych latach procesu rewitalizacji będzie stanowić doskonały punkt odniesienia do przeprowadzenia monitoringu.

Dodatkowo zaleca się publikację wyników monitoringu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej, na stronie internetowej Gminy Biała Piska oraz na jej profilach w mediach społecznościowych. Pozwoli to lokalnej społeczności na zapoznanie się z wynikami monitoringu GPR.

Tabela 60. Wzór karty monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji

Nazwa Projektu		
Opis realizowanych zadań		
Podmiot realizujący projekt		
Partnerzy realizacji projektu uczestniczący w zadaniach (zaangażowani interesariusze)		
Sposób włączenia interesariuszy		
Wartość wskaźników		
Data rozpoczęcia realizacji		
Data zakończenia		
Nakłady finansowe na realizację projektu	własne	zewnętrzne
Całkowite poniesione nakłady finansowe na realizację projektu – SUMA		

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji umożliwia ocenę wpływu programu oraz pomocy publicznej, w tym pomocy strukturalnej Unii Europejskiej, w odniesieniu do założonych celów. Wyniki tej oceny powinny być wykorzystane do optymalnego dostosowania realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb oraz efektywnego wykorzystania środków. Warunkiem dobrej oceny jest dostępność danych i terminowe raportowanie przez wszystkie podmioty zaangażowane w system wdrażania programu.

Z uwagi na horyzont czasowy obowiązywania dokumentu, może zaistnieć konieczność aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Dlatego program ten ma formę otwartą. Aktualizacja GPR będzie miała miejsce w przypadku zmian w wymogach prawnych, nowych wyzwań w gminie, zmian w otoczeniu czy konieczności dodania nowych przedsięwzięć. Nowi odbiorcy oraz charakter nowych przedsięwzięć będą determinowane przez zmianę sytuacji społeczno-gospodarczej Białej Piskiej, potrzeby mieszkańców obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, możliwości budżetu gminy oraz dostępność środków zewnętrznych. Informacje odnośnie stanu realizacji GPR oraz ewentualne zamierzenia aktualizacji dokumentu będą publicznie udostępniane. W przypadku aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji zostanie ona poprzedzona stosownymi pogłębionymi konsultacjami społecznymi.

12.3. Niezbędne zmiany w uchwałach

Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7, ust. 3

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku, Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określone zostały w Uchwale nr XCIX/554/2024 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Biała Piska. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 nie przewiduje zmian w powyższej uchwale.

Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 nie przewiduje się ustalenia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Zmiany w uchwałach o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 nie przewiduje zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 nie przewiduje zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biała Piska przyjętym uchwałą nr XXXIII/265/2018 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biała Piska.

W związku z wejściem w życie w dniu 24 września 2023 r. przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, na gminach ciąży obowiązek sporządzenia planów ogólnych do 31.12.2025 roku.

Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Biała Piska na lata 2024-2030 nie przewiduje zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ani nie wymaga uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

13. Ocena oddziaływania na środowisko

Rozdział zostanie uzupełniony po otrzymaniu opinii (tj. po etapie konsultowania i opiniowania).

15. Spis map

Mapa 1. Granice powiatu piskiego	7
Mapa 2. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Gminie Biała Piska – mapa pogładowa	17

16. Spis rysunków

Rysunek 1. Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji – Podobszar Biała Piska I	30
Rysunek 2. Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji – Podobszar Drygały	40
Rysunek 3. Zrzut ekranu prezentujący załącznik graficzny w pomniejszeniu – Podobszar Biała Piska I.....	121
Rysunek 4. Zrzut ekranu prezentujący załącznik graficzny w pomniejszeniu – Podobszar Drygały	122

17. Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Biała Piska w latach 2017-2021	8
---	---

18. Spis tabel

Tabela 1. Ruch naturalny ogółem w gminie Biała Piska w latach 2017-2021	8
Tabela 2. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem w gminie Biała Piska w latach 2017-2021	9
Tabela 3. Migracje wewnętrzne i zewnętrzne w gminie Biała Piska w latach 2017-2021	9
Tabela 4. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Biała Piska w latach 2017-2022 w podziale na wielkość zatrudnienia	10
Tabela 5. Liczba bezrobotnych w gminie Biała Piska w latach 2017-2022	10
Tabela 6. Podstawowe informacje o opiece społecznej w gminie Biała Piska w latach 2017-2021	10
Tabela 7. Podstawowe informacje o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w Białej Piskiej w latach 2017-2021	11
Tabela 8. Liczba przystanków autobusowych w gminie Biała Piska w latach 2017-2021	12

Tabela 9. Zestawienie statystyczne wyrobów zawierających azbest (w kg) w gminie Biała Piska	13
Tabela 10. Podział gminy na jednostki analityczne na potrzeby delimitacji i opracowania GPR	14
Tabela 11. Obszar rewitalizacji – wykaz ulic, liczba mieszkańców	18
Tabela 12. Skrócone podsumowanie wyników analizy wskaźnikowej	19
Tabela 13. Dane wskaźnikowe, które nie zostały ujęte w diagnozie delimitacyjnej	21
Tabela 14. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	57
Tabela 15. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	58
Tabela 16. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	59
Tabela 17. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	60
Tabela 18. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	61
Tabela 19. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	61
Tabela 20. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	62
Tabela 21. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8	63
Tabela 22. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9	63
Tabela 23. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10	64
Tabela 24. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11	65
Tabela 25. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12	65
Tabela 26. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13	66
Tabela 27. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14	67
Tabela 28. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15	67
Tabela 29. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 16	68
Tabela 30. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17	69
Tabela 31. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18	69
Tabela 32. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 19	70
Tabela 33. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 20	71
Tabela 34. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 21	71
Tabela 35. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 22	72
Tabela 36. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 23	73
Tabela 37. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 24	74

Tabela 38. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 25.....	74
Tabela 39. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 26.....	75
Tabela 40. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 27.....	76
Tabela 41. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 28.....	76
Tabela 42. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 29.....	77
Tabela 43. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 30.....	78
Tabela 44. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 31.....	79
Tabela 45. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 32.....	79
Tabela 46. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 33.....	81
Tabela 47. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 34.....	81
Tabela 48. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 35.....	82
Tabela 49. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 36.....	83
Tabela 50. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 37.....	83
Tabela 51. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 38.....	84
Tabela 52. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 39.....	85
Tabela 53. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 40.....	85
Tabela 54. Macierz korelacji przedsięwzięć z poszczególnymi sferami	95
Tabela 55. Komplementarność problemowa – powiązanie potrzeb rewitalizacji, celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	96
Tabela 56. Lista wybranych projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020	98
Tabela 57. Szacunkowe ramy finansowe	102
Tabela 58. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Biała Piska.....	114
Tabela 59. Mierniki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji – aktualność celów GPR....	117
Tabela 60. Wzór karty monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji	118

